"მე ამას არ გავაკეთებ," - ამბობს პრეზიდენტის რწმუნებული

A2

„ამერიკას ძლიერი ევროპა სჭირდება"

A5

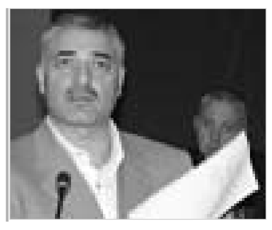

ოპოზიციამ ეკონომიკური გუნდის პასუხისმგებლობის საკითხი დასვა

A6

www.24hours.ge

24 საათი

ყოველდღიური

© გაზეთი 24 საათი | ოთხშაბათი, 22 ივნისი, 2005 წელი. №139 (999) | ფასი 50 თეთრი

ყურადღება!

სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს მიერ გამოცხადებულ კონკურსში, რომლითაც უნდა შერჩეულიყო ყოველდღიური გაზეთი სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ სატენდერო განცხადებების გამოსაქვეყნებლად, გაიმარჯვა გაზეთმა "24 საათმა".

სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს თავმჯდომარის **2005 წლის 11 მაისის N3 ბრძანების** თანახმად, აღნიშნული ცვლილება შევიდა "სახელმწიფო შესყიდვების განხორციელების წესის შესახებ" დებულების დამტკიცების შესახებ" საჯარო სამართლის იურიდიული პირის - სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს თავმჯდომარის 2001 წლის 15 ოქტომბრის №1 ბრძანებაში.

შესაბამისი ხელშეკრულებების გასაფორმებლად და სხვა დეტალების დასაზუსტებლად გთხოვთ, დაუკავშირდეთ გაზეთ "24 საათი"-ს რედაქციას:

ქ. თბილისი, ვაჟა-ფშაველას 45, მე-14 სართული.

ტელ: 202404; 202424; 200024; 8 99 220 949.

ელ-ფოსტა: tender@24hours.ge

საკონტაქტო პირი - ირაკლი ლეჟავა

ამბები

“Уйдет с Чечни война”

უკვე საქართველოში დაბადებული ჩეჩნები ელოდებიან, როდის წავა მათი ქვეყნიდან ომი. მანამდე კი, ლტოლვილთა მსოფლიო დღეს ზეიმობენ.

A3

ამინდი

	22/06	23 /06	24 /06
თბილისი	26	28	30
ტყიბული	17	19	27
სოხუმი	18	20	25
დმანისი	17	20	24
გორი	20	21	26
ონი	11	12	23
ზუგდიდი	20	22	28
ახმეტა	26	28	30
გაგრა	17	17	21
სამტრედია	21	23	30

უცხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი ლართან მიმართებაში

აშშ დოლარი	1.8150
ევრო	2.1962
გირვანქა სტერლ.	3.2997
რუბლი	0.0636

A		B	
ამბები	A2	რევიუ	B2
ამბები	A3	განცხადება	B3
თვალსაზრისი	A4	განცხადება	B4
უცხოეთი	A5	განცხადება	B5
ეკონომიკა	A6	განცხადება	B6
სამართალი	A7	ტენდერი	B7
პროექტი	A8	სხვადასხვა	B8

თოთხმეტი ხელმოწერა ტოლერანტობამდე

თამარ მაისურაძე

“ასეთ სასიამოვნო საზოგადოებაში ასეთი სასიამოვნო ტექსტი არასდროს მომისმენია,” – აღნიშნა გუშინ “ქორთიარდ მარიოტში”, სახალხო დამცველთან ამოქმედებული რელიგიათა საბჭოს პრეზენტაციაზე, პარლამენტის საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტის თავმჯდომარემ კოტე გაბაშვილმა.

საბჭო, რომელიც სახალხო დამცველის ინიციატივით შეიქმნა, **“თავს ვალდებულად მიიჩნევს, მხარი დაუჭიროს დემოკრატიული და სამართლებრივი სახელმწიფოს მშენებლობას, აქტიურად ჩაებას სამოქალაქო ინტეგრაციისა და ტოლერანტული გარემოს დამკვიდრებაში, მონაწილეობა მიიღოს არსებული კონფლიქტების მოგვარების მშვიდობიანი გზების ძიებაში, იტვირთოს სოციალური, ზნეობრივი და ეკოლოგიური პასუხისმგებლობა.”**

თუმცა, პრეზენტაციამდე და ერთობლივ მემორანდუმზე ხელის მოწერამდე 16 ივნისს სახალხო დამცველის ოფისში გამართულ, საბჭოს დამფუძნებელ სხდომაზე სხვადასხვა

გაგრძელება A3 გვერდზე

საქართველოში არსებული კონფესიების წარმომადგენლები კმაყოფილნი ტოვებდნენ ომბუდსმენის ოფისს.

"გაქცეული ინვესტორი" - მორიგი დუბლი

"საქართველოს საოკეანო სანაოსნოს" მფლობელად გამოცხადებული "არმსტრონგ ჰოლდინგ კორპორეიშენის" უეცარი "აორთქლების" შემდეგ, "ჭიათურმანგანუმისა" და "ვარციხეჰესის" კასკადის მყიდველის მიერ ქართულ აქტივებზე უარის თქმა, ქართულ საპრივატიზაციო სივრცეში ნაღმის აფეთქების ტოლფასი გახლდათ. მით უმეტეს, რომ გამარჯვებული "ევრაზჰოლდინგი", იგივე "არმსტრონგ ჰოლდინგ კორპორეიშენისგან" განსხვავებით, საკმაოდ ცნობილი კომპანია გახლავთ და მან საქართველოში, სულ რამდენიმე თვის წინ, მართლაც გიგანტური შერკინება გადაიტანა. ამ შერკინებაში გამარჯვების შემდეგ კომპანია "ნებით" ტოვებს საქართველოს, უარს ამბობს უკვე გადახდილ 20 მილიონზე და, რაც განსაკუთრებით საინტერესოა - საქართველოს ხელისუფლებისადმი კომპლიმენტებს მაინც არ იშურებს.

თამარ ხორბალაძე
დიანა ჩაჩუა

მორიგი უეცარი გაუჩინარება, ცხადია, უამრავ ეჭვს და კითხვას ბადებს. სანამ ამ ეჭვებზე ვისაუბრებთ, ორიოდე სიტყვა "ჭიათურმანგანუმის" პაკეტის პრივატიზაციის ისტორიიდან:

"ჭიათურმანგანუმისა" და "ვარციხეჰესის" პრივატიზების სურვილი თავიდან, ოფიციალურად ხუთმა კომპანიამ - უკრაინის ექსპრეზიდენტ ლეონიდ კუჩმას სიძის, პინჩუკის კუთვნილმა უკრაინულმა "ინტერპაიპმა", ჩეხურმა "მორავია-ჯორჯიამ", ყაზახურმა "კაზ-ხრომმა", რუსულმა "ევრაზჰოლდინგმა" და ზესტაფონის ფეროშენადნობთა ქარხნის მეპატრონე ავსტრიულმა "დეკომეტალ-ფერომ" გამოთქვეს.

გაგრძელება A6 გვერდზე

„მაგრამ"

სიტყვა, რომლითაც ევროკავშირი საქართველოში პროგრესსა და პრობლემებს შორის ზღვარს ავლებს

ნინო გომართელი

საგარეო საქმეთა სამინისტროში გუშინ ევროკავშირი-საქართველოს თანამშრომლობის კომიტეტის სხდომა გაიხსნა, რომელიც ხელმოწერილი “პარტნიორობისა და თანამშრომლობის შესახებ შეთანხმების” ფარგლებში იმართება.
შეხვედრაზე ევროკომისიის წინაშე პირველად იყო განხილული ევროკავშირის სამეზობლო პოლიტიკის სამოქმედო გეგმის საქართველოს პრიორიტეტები.
სხდომას საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე კახა სიხარულიძე უძღვებოდა, ევროკავშირის მხარეს კი ევროკომისიის საგარეო საქმეთა დირექტორატის აღმოსავლეთ ევროპის, სამხრეთ კავკასიის და შუა აზიის დირექტორატის დირექტორი ჰიუგ მინგარელი წარმოადგენდა.

“ჩვენ ვაფასებთ ყველა მიმართულებით საქართველოში პროგრესს. ჩვენ ვულოცავთ ხელისუფლებას წარმატებას პოლიტიკური რეფორმების თვალსაზრისით, მიზანმიმართულ ნაბიჯებს კორუფციის დასაძლევად, ფინანსური რესურსების მართვის გაუმჯობესებას,” – დიპლომატიური წესის შესაბამისად იწყებს საუბარს ევროკომისიის წარმომადგენელი ჰიუგ მინგარელი, თუმცა

გაგრძელება A2 გვერდზე

კახა სიხარულიძე და ჰიუგ მინგარელი საზოგადოებას ევროკავშირის სამეზობლო პოლიტიკას აცნობენ.

კოდორის ხეობის მოსახლეობას განიარაღების ეშინია

თამარ დვალი

ლენტეხის, კოდორისა და მესტიის რაიონების წარმომადგენლები თავდაცვის მინისტრს კოდორის ხეობაში სამხედრო ქვედანაყოფის - “მონადირის” გაუქმებას საყვედურობენ. მათი თქმით, მაშინ, როდესაც თავად მინისტრმა უწოდა სამხედრო შენაერთს ბანდფორმირება, ამით შესაძლებლობა მისცა რუს სამხედროებს, ხეობის დამცველების განიარაღება მოახდინონ. რეგიონის წარმომადგენლები საქართველოს პრეზიდენტსა და აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარეს ირაკლი ალასანიას წერილობით მიმართავენ და, არეულობის თავიდან აცილების მიზნით, სასწრაფო ღონისძიებების გატარებას სთხოვენ.

კოდორის ხეობის რეგიონული გამგეობის წარმომადგენლის რეზო კორძაიას თქმით, ჩრდილოეთ კავკასიიდან სვანეთში (მათ შორის, კოდორის ხეობაში) ხელსაყრელი და იოლად გადასალახავი გადმოსასვლელებით გადმოსვლას 3-4 საათი სჭირდება, ანუ იმაზე ნაკლები დრო, ვიდრე ზუგდიდიდან და ქუთაისიდან ხეობაში ასვლას. ამიტომაც, კოდორის ხეობაში იმ სამხედრო რაზმის (“მონადირე”) გაუქმება, რომელიც ამ ხეობის უსაფრთხოებას პატრიოტული შემართებით იცავდა, სვანეთის მოსახლეობის უკმაყოფილებას იწვევს. მოსახლეობისა და რეგიონის ხელმძღვანელობის პოზიციის გამოსახატად, გუშინ ლენტეხის, კოდორისა და მესტიის რაიონების წარმომადგენლები ომბუდსმენის ოფისში შეიკრიბნენ. მათ იმ წერილის შინაარსი გაახმოვანეს, რომელიც საქართველოს პრეზიდენტს კარგა ხნის წინათ გაუგზავნეს, თუმცა პასუხი დღემდე არ მიუღიათ.

გაგრძელება A2 გვერდზე

ციხის საქმეები პარლამენტში "ირჩევა"

გიორგი ასანიშვილი

თავისუფლების აღკვეთის ადგილებში მყოფ პირთა უფლებებისა და ფიზიკური უსაფრთხოების დაცვა სამართალდამცავი სისტემის ერთ-ერთი ყველაზე სუსტი წერტილია. იუსტიციის მინისტრის მოადგილე ეკა ტყეშელაშვილი ამის მთავარ მიზეზად საპატიმრო ადგილების გადატვირთვას ასახელებს და მაგალითისთვის აღნიშნავს, რომ ორთაჭალის ციხეში ნორმებით დადგენილზე 1500-ით მეტი მსჯავრდებული იხდის სასჯელს. მინისტრის მოადგილე მდგომარეობიდან გამოსავალს ახალი ციხის აშენებაში ხედავს.

"ახალ საპყრობილეში აუცილებლად იქნება ახალი მენეჯმენტი და ევროპული სტანდარტები," - "ამშვიდებს" საზოგადოებას ეკა ტყეშელაშვილი.

თუმცა, უკეთესი მომავლის იმედით პასიური ლოდინი ნამდვილად არ შედის პარლამენტარებისა და არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენელთა გეგმებში, რომლებმაც ადამიანის უფლებათა დაცვის საპარლამენტო კომიტეტის გუშინდელ სხდომაზე იუსტიციის სამინისტროსა და გენერალური პროკურატურის ხელმძღვანელებს კრიტიკის ქარ-ცეცხლი დაატეხეს.

ის გარემოება, რომ ციხეები გადატვირთულია, დეპუტატების თქმით, სამართალდამცავთა გამამართლებელ არგუმენტად არ გამოდგება.

"ციხის საკნებში პატიმრებს ნაკლებად სცემენ. მსჯავრდებულებზე ფიზიკური ზეწოლა, ძირითადად, ციხის ადმინისტრაციის მუშაკების მხრიდან ხორციელდება," - ამტკიცებს პარლამენტარი თემურ ნერგაძე.

გაგრძელება A2 გვერდზე

„მაგრამ"

პირველი გვერდიდან

მორიგ წინადადებას იწყებს სიტყვით "მაგრამ". ასე გადადის იგი იმ სფეროების ჩამოთვლაზე, რომლებიც ძალზე მნიშვნელოვანია და რომლებიც ჩვენს ქვეყანაში დაუყოვნებლივ საჭიროებს გამოსწორებას: **"მაგრამ საქართველოში უნდა დაჩქარდეს სტრუქტურული რეფორმები, განმტკიცდეს კანონის უზენაესობა, უზრუნველყოფილ უნდა იქნეს სასამართლო ხელისუფლების დამოუკიდებლობა. ჩვენ გვსურს, საქართველოში იყოს პოლიტიკური პლურალიზმი. ქვეყანაში უნდა ჩამოყალიბდეს მრავალფეროვანი და აქტიური სამოქალაქო საზოგადოება."**

მისივე თქმით, უახლოეს მომავალში, ევროკავშირის ექსპერტების მხრიდან საქართველოს მთავრობასთან ევროპის სამეზობლო პოლიტიკის სამოქმედო გეგმის შემუშავების თაობაზე კონსულტაციები დაიწყება.

ევროპის სამეზობლო პოლიტიკის მიზანია ევროკავშირის გაფართოებით გამოწვეული დადებითი შედეგების მეზობელი ქვეყნებისთვის გაზიარება. ეს გულისხმობს ევროკავშირის დაინტერესებას სტაბილურობის, უსაფრთხოებისა და კეთილდღეობის გავრცელებით მის მეზობელ რეგიონებში. სამეზობლო პოლიტიკა ითვალისწინებს გაფართოებულ ევროკავშირსა და მეზობელ რეგიონებს შორის გამყოფი ხაზის თავიდან აცილებას და მათთან გაღრმავებულ პოლიტიკურ თანამშრომლობას.

ჰიუგ მინგარელის განცხადებით, არსებობს ნარკოტიკების, ტრეფიკინგის, ტერორიზმის, მასობრივი განადგურების იარაღის გავრცელების საერთო საფრთხე, რაზეც ერთობლივი მუშაობა და ამ საერთო პრობლემების ერთიანი ძალებით დაძლევაა საჭირო.

გუშინდელ სხომაზე მოკლედ იქნა განხილული ქვეყანაში კონფლიქტების მოგვარების საკითხები, რაც **„მშვიდობიანი გზით უნდა მოხდეს"**.

თელავში პროდუქტით იწამლებიან

გუშინ თელავის რაიონის სოფელ კონდოლის მოსახლეობამ, რაიონულ საავადმყოფოს მწვავე ინტოქსიკაციის ჩივილებით მიმართა. როგორც მოგვიანებით გაირკვა, მიზეზი თელავის აგრარულ ბაზარში შეძენილი სადიას ქათმის ბარკლები და უალკოჰოლო სასმელი გახდა, რის გამოც სოფელ კონდოლის საშუალო სკოლის კურსდამთავრებულების ბანკეტზე მყოფი 35 ადამიანი მოიწამლა. "**თავდაპირველად მუცლის ტკივილი დამეწყო, შემდეგ პირღებინება, ბოლოს კი ტემპერატურამ ამიწია. მუცელი ახლაც მეწვის,**" - ამბობს თელავის ინფერქციულ განყოფილებაში მოთავსებული ზაზა უთალიშვილი.

ამ დროისთვის მოწამლულ პედაგოგებს, მოსწავლეებს და მშობლებს თელავის საავადმყოფოში პროფილაქტიკის მიზნით, შესაბამისი სამედიცინო პროცედურები უტარდებათ, თუმცა ერთი პაციენტის მდგომარეობა საკმაოდ მძიმეა, რის გამოც ქირურგიული ჩარევა გახდება საჭირო. "**ამჟამად ავადმყოფთა უმრავლესობის მდგომარეობა სტაბილურია, მაგრამ ინტოქსიკაცია იმდენად რთულია, რომ ყველანაირი ზომებია მიღებული, დაზარალებული ადამიანების სრულად გამოსაჯანმრთელებლად,**" - აღნიშნავს განყოფილების მთავარი ექიმი შოთა რაინაული.

ქირურგიულ განყოფილებაში არიან, აგრეთვე, მოთავსებული თელავის მეთერთმეტე სამთო-მსროლელი სამხედრო ნაწილის ჯარისკაცებიც. მათი ინტოქსიკაციის მიზეზად საქონლის ხორცი სახელდება, რომელიც ასევე თელავის აგრარულ ბაზარშია ნაყიდი.

ამ დროისთვის ინტოქსიკაციის ზუსტ მიზეზებს თელავის რაიონის სანიტარული ზედამხედველობის სამსახური იკვლევს.

24 საათი

დღეს საქართველოში ჯორჯ ბუშის ძმა ჩამოდის

საქართველოში აშშ-ს პრეზიდენტის ჯორჯ ბუშის შუათანა ძმა ნეილ ბუში ჩამოდის. ნეილ ბუში პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილსა და სხვა ოფიციალურ პირებს შეხვდება.

მისი ვიზიტი არაოფიციალურია, რის გამოც სახელმწიფო კანცელარიის პროტოკოლის სამსახურში და საქართველოში ამერიკის საელჩოში ნეილ ბუშის ჩამოსვლის შესახებ არაფერი იციან.

ცნობილია მხოლოდ ის, რომ აშშ-ს პრეზიდენტის ძმა თბილისში ხვალ კერძო ბიზნესკომპანია "ტარინიკი კეპიტალ ექსფრეზერის" დელეგაციას ჩამოყვება. დელეგაცია საქართველოში უკრაინიდან ჩამოდის, სადაც ნეილ ბუში ორი დღე იმყოფებოდა.

მედიანიუსი

შ.პ.ს."აჭარის ენერგოკომპანია" , ფილიალების ლიკვიდაციასთან დაკავშირებით, აცხადებს აუდიტორული ფირმების შესარჩევ კონკურსს: კომპანიას ესაჭიროება ფილიალების სალიკვიდაციო ბალანსების შედგენა(კომპილაცია).

dato.gogichaishvili@aec.ge

საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროსა და მის დაქვემდებარებაში მყოფი სტრუქტურული ქვედანაყოფების თანამშრომელთა მხრიდან თქვენი უფლების შელახვის ან კანონსაწინააღმდეგო ქმედებათა შემთხვევაში დაგვიკავშირდით სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ცხელ ხაზზე:

98-57-81

"საერთაშორისო იურიდიული ოფისი გაპი" აფუძნებს ფილიალს ქ. ბათუმში და აცხადებს კონკურსს ფილიალის მენეჯერისა და ადვოკატის თანამდებობებზე.

პირობები:

1. უმაღლესი იურიდიული განათლება;
2. ადვოკატის სერტიფიკატი;
3. ავტობიოგრაფია (CV);
4. ასაკი 27 წლამდე;
5. დახასიათება უმაღლესი სასწავლებლიდან ან ბოლო სამუშაო ადგილიდან;
6. ერთ-ერთი უცხო ენის ცოდნა.

საბუთების შემოტანის ვადაა 2005 წლის 15 ივნისამდე შემდეგ მისამართზე: ქ.თბილისი, წერეთლის გამზ.: N77 "საერთაშორისო იურიდიული ოფისი გაპი". ტ. 34 76 58

ციხის საქმეები პარლამენტში "ირჩევა"

პირველი გვერდიდან

"ციხეები ქურდული კანონებით იმართება. თუ იუსტიციის სამინისტრო ამას შეეგუება, პენიტენციარული სისტემის მართვა ჰარმონიულად მოხდება," - ირონია გამოსჭვივის დეპუტატ ნაზი არონიას გამოსვლაში.

თუმცა, გუშინდელ საკომიტეტო მოსმენაზე, კანონმდებლებზე მეტად, მესამე სექტორის წარმომადგენლები - თეა თუთბერიძე და თინათინ ხიდაშელი აქტიურობდნენ. ეს უკანასკნელი ახალი ციხის აშენების პანაცეად გამოცხადებამ ძალზე გააოცა.

"ვიდრე მიხეილ სააკაშვილი იუსტიციის მინისტრი იყო, სულ ციხის გახსნაზე ლაპარაკობდა. როგორ დავიჯერო, რომ ახალი საპყრობილე ჯერაც არ აშენებულა?" - შეფარულ ირონიას არც თინათინ ხიდაშელის "შეკითხვა" იყო მოკლებული. მისივე შედარების მიხედვით, ციხის საავადმყოფოში მოხვედრა უმაღლეს სასწავლებელში ჩაწყობით მოხვედრას ჰგავს.

"უფულო ავადმყოფებს იქ არ უშვებენ, ჯანმრთელი ფულიანი "ავადმყოფებისთვის" კი მისი კარი ყოველთვის ღიაა," - აცხადებს თინათინ ხიდაშელი.

თავის მხრივ, "თავისუფლების ინსტიტუტის" წარმომადგენელი თეა თუთბერიძე კატეგორიულად მოითხოვს მეშვიდე საპყრობილის უფროსის გელა კიკილაშვილისა და სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის ხელმძღვანელის შოთა კოპაძის პასუხისმგებლობის საკითხის დასმას.

"იუსტიციის მინისტრის განცხადება, რომ შოთა კოპაძე შეუცვლელია, იმისკენ გვიბიძგებს, პრეზიდენტს შევხვდეთ და მას მოვახსენოთ ჩვენი სათქმელი," - მიხეილ სააკაშვილთან "ჩაშვებით" ემუქრება თეა თუთბერიძე კოტე კემულარიას.

"თავისუფლების ინსტიტუტის" წარმომადგენელმა არც გენერალური პროკურატურის საგამოძიებო ნაწილის უფროსი გიორგი ლაცაბიძე დაინდო და პარლამენტარებს აცნობა, რომ პირადად მას გენერალურ პროკურატურაში ერთი თვის განმავლობაში 120 შეტყობინება აქვს გაგზავნილი, რომლებშიც სამართალდამცველების მიერ ეჭვმიტანილთა და ბრალდებულთა წამების ფაქტებია დაფიქსირებული.

"ჩვენს შეტყობინებებზე არანაირი რეაგირება არ მომხდარა," - უკმაყოფილებას ვერ მალავს თეა თუთბერიძე.

თეა თუთბერიძე უმოქმედობაში ადანაშაულებს პროკურატურას, სადაც ერთი თვის განმავლობაში 120 შეტყობინება აქვს გაგზავნილი, რეაგირება კი არ ყოფილა.

ვახო ხაპანეთას ფოტო

"მე ამას არ გავაკეთებ," - ამბობს პრეზიდენტის რწმუნებული

მაია მოსიაშვილი

ოფიციალური სტატისტიკით, "ვარდების რევოლუციამდე" 4 წლის მანძილზე ქვემო ქართლის რაიონებში, ბოლნისის გამოკლებით, არც ერთი ახალი ობიექტი არ გახსნილა. ბოლო ექვს თვეში კი იქ 100-ზე მეტი პროექტი შესრულდა და უმრავლესობა - ადგილობრივი ბიუჯეტების ხარჯებით. თურმე შეძლებიათ...

გუშინ პარლამენტის რეგიონული პოლიტიკის კომიტეტი სრული შემადგენლობით გარდაბანში ჩავიდა, რათა ქვემო ქართლში პრეზიდენტის რწმუნებულისაგან ანგარიში მოესმინათ, ბოლო ექვსი თვის მანძილზე რეგიონის ექვს რაიონსა და ერთ ქალაქში ჩატარებული სამუშაოების თაობაზე.

"წლების განმავლობაში ქვემო ქართლის რაიონების ბიუჯეტები არ იყო ორიენტირებული აღმშენებლობაზე. მათში მობილიზებული შემოსავლები, ძირითადად, ხელფასებს ხმარდებოდა, ისიც ცენტრალური ბიუჯეტის დახმარებით. ახლა, რევოლუციის შემდეგ, მხარეში შეიქმნა პრეცედენტი - როცა ადგილობრივი ბიუჯეტები აქტიურად მონაწილეობენ რეგიონის ინფრასტუქტურის განვითარებაში," - განაცხადა პრეზიდენტის რწმუნებულმა ზურაბ მელიქიშვილმა. მისი თქმით, ნახევარ წელიწადში მხარის მასშტაბით რაიონული ბიუჯეტების სრული დაფინანსებით 96 ობიექტის აღდგენარეკონსტრუქცია მოხერხდა, თანადაფინანსებით - 21-ის, ხოლო მიმდინარე პროექტების რაოდენობა 40-ს აღწევს.

"ეს არის ის ობიექტები, რომელთა გაკეთებასაც თავად ხალხი ითხოვდა," - საზოგადოებრივი დაკვეთის შესრულებაზე აკეთებს აქცენტს მელიქიშვილი. მან პროექტორის საშუალებით ყველა ამ ობიექტის ძველი და ახალი ფოტოები აჩვენა პარლამენტარებს, თითოეულ მათგანზე ცალ-ცალკე და დეტალურად ისაუბრა და ბოლოს, მეტი დამაჯერებლობისათვის, შესთავაზა კიდეც - ობიქტების ჩამონათვალს გაძლევთ და თავად შეგიძლიათ, შეამოწმოთ, სიმართლეს ვამბობ, თუ არაო.

პარლამენტარმა სტუმრებმა მასპინძლის პირდაპირობა და გულღიობა ჯეროვნად შეაფასეს, ქებაც არ დაიშურეს და ერთმანეთში საუბრობდნენ - რა დრო იყო ქვემო ქართლში, ერთი და იგივე ობიექტებს რომ ვხსნიდითო...

"ყველა რწმუნებული პრეზიდენტის მუდმივი კონტროლის ქვეშაა და მათი საქმიანობა ყველგან იგრძნობა, თუმცა მეორე საკითხია, რამდენად საკმარისი და დამაკმაყოფილებელია მათი აქტიურობა. ქვემო ქართლში არის პრეცედენტი, როცა შესაძლებლობების მაქსიმალურად გამოყენება ხდება საქმისთვის და ეს კარგი მაგალითია," - განაცხადა პარლამენტის რეგიონული პოლიტიკის კომიტეტის თავმჯდომარემ ედვარდ სურმანიძემ.

გარდაბნელებმა სტუმრები ახლად აშენებულ "მეგობრობის სახლში" მიიღეს, რომელისთვისაც რაიონის ბიუჯეტმა 200 ათას ლარზე მეტი გაიღო. უკვე დასრულებული 96 პროექტიდან 50 გარდაბნის რაიონზე მოდის, რომლის ბიუჯეტი სულ რაღაც 5 მილიონ 700 ათასი ლარია. შესადარებლად ბოლნისიც კმარა - ამ უკანასკნელის წლევანდელი ბიუჯეტი 21 მილიონი ლარია, იქ შესრულებული პროექტების რიცხვი კი მხოლოდ 11.

ზურაბ მელიქიშვილმა თავისი ანგარიშის ბოლოს ხაზი გაუსვა იმას, რომ ქვემო ქართლში ინფრასტრუქტურის განვითარებაზე აქცენტის გაკეთება ერთ მიზანს ისახავს - ინვესტიციების მოსაზიდად საჭირო გარემოს შექმნა.

"წავიდა ის დრო, როცა საქმის კეთების მომიზეზებით სხვადასხვა საწარმოებისათვის თანხის "შეწერა" ხდებოდა, მე ამას არასოდეს გავაკეთებ," - ამბობს ქვემო ქართლში პრეზიდენტის რწმუნებული.

მელიქიშვილი თავს იწონებს ადგილობრივი ბიუჯეტების გააქტიურებით.

კოდორის ხეობის მოსახლეობას განიარაღების ეშინია

პირველი გვერდიდან

"მონადირეში" გაერთიანებული იყო 900 კაცი, შემდეგ 500 კაცამდე შეამცირეს და ბოლოს სულ გააუქმეს. სანამ არსებობს კოდორის ხეობა, შეიძლება ითქვას, რომ ჩვენ აფხაზეთში ომი არ წაგვიგია. ადგილობრივი მოსახლეობა აფხაზების არც ერთ კანონს არ აღიარებს," – განაცხადა "24 საათთან" საუბრისას რეზო კორძაიამ. მისივე თქმით, "მონადირეს" საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო აფინანსებდა. ოქრუაშვილის ამ გადაწყვეტილებას მოსახლეობა ვერაფრით ხსნის და მიიჩნევს, რომ ვიღაცამ მინისტრი შეცდომაში შეიყვანა.

"ეტყობა, თავდაცვის მინისტრს არასწორი ინორმაცია მიაწოდეს, ან ვინმე სპეციალურად არის დაინტერესებული, რომ ეს ბატალიონი გაუქმდეს. სხვანაირად ჩვენ ვერ ვხსნით, რას ნიშნავს ოქრუაშვილის მიერ "მონადირე"-ს ბანდ-ფორმირებად მოხსენიება," – ვარაუდობენ ლენტეხის, კოდორისა და მესტიის რაიონების წარმომადგენლები.

"მონადირე" 30 აპრილს იქნა გაუქმებული. მოსახლეობა მისი სტატუსის დაუყოვნებლივ აღდგენას ითხოვს, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ისინი რუსეთის მხრიდან პროვოკაციებს ელოდებიან.

"გვესმის, რომ დღეს საქართველოს ბატალიონები მაღალ დონეზე იწვრთნებიან. მათი დონე და კონდიცია საერთაშორისო ნორმებს უნდა შეესაბამებოდეს, თუმცა ამ ბატალიონის გაუქმება ამ საბაბით არ შეიძლებოდა. ჩვენ ვითხოვთ ხეობის გარანტირებულ დაცვას. მართალია, ბატალიონის გაუქმების შემდეგაც გრძელდება ასეულების მორიგეობა წინა ხაზზე, თუმცა მათ თავიანთი უფლებამოსილება უკვე დაკარგული აქვთ. რუსები ამოდიან და ჩვენს ბიჭებს ეუბნებიან: "თქვენ არა ხართ კანონიერი ფორმირება და რადგანაც თქვენივე მხარემ კანონგარეშედ გამოგაცხადათ, ჩვენ უფლება გვაქვს, განგაიარაღოთო." როგორც აღმოჩნდა, ჩვენი ხეობის დამცველები კანონგარეშე ფორმირებად არიან გამოცხადებული და რუსებს უფლება აქვთ, იარაღიც ჩამოართვან და დააპატიმრონ კიდეც. ეჭვი გვაქვს, რომ ერთ დღეს შემოვლენ რუსები და აფხაზურ პოლიციას შემოიყვანენ. ამას კი აუცილებლად ინციდენტი მოჰყვება. რუსების მხრიდან პროვოკაციაც არ არის გამორიცხული. მაშინ, როდესაც არის საშიშროება, რომ მოხდეს მოსახლეობის გენოციდი და დაიბომბოს ხეობა, ჩვენი ხელისუფლება დუმს. ან გაწვრთნან ეს ბიჭები, ან სტატუსი დაუბრუნონ. სამწუხაროდ, სწორედ ჩვენმა მხარემ მოუწერა რუსებს ხელი დოკუმენტზე, რომლის მიხედვითაც, რუსებს ჩვენებისგან იარაღის ჩამორთმევის უფლება აქვთ," – აცხადებენ კოდორის ხეობის მცხოვრებნი.

მოკლედ

გია მაისაშვილის ორგანიზაცია საარჩევნო ბარიერის დაწევას ითხოვს

ცესკოს თავმჯდომარე გია ქავთარაძე პოლიტიკური მოძრაობა "მომავლის მთავრობის" წარმომადგენლებს გივი გიგაურსა და ედიშერ წივწივაძეს შეხვდა. მოძრაობამ ცესკოს ის წინადადებები გააცნო, რომელთა გათვალისწინებაც, მათი აზრით, ქვეყანას არჩევნების ობიექტურად და სამართლიანად ჩატარების საშუალებას მისცემს.

"მომავლის მთავრობას" ხუთი ასეთი წინადადება აქვს შემუშავებული; კერძოდ, პოლიტიკური უმცირესობებისა და მრავალპარტიული სისტემის დასაცავად ისინი 7-ის ნაცვლად 5-პროცენტიანი საარჩევნო ბარიერის დაწესებას მოითხოვენ;

მოძრაობაში მიაჩნიათ, რომ თბილისის საკრებულო პარტიულის ნაცვლად, მაჟორიტარული წესით უნდა აირჩიონ.

მედიანიუსი

ორი სიტყვით

თბილისი. პოლიტოლოგ რამაზ საყვარელიძის აზრით, აშშ-ს მხრიდან ერთდროულად რამდენიმე ქართულ პოლიტიკურ პარტიასთან ურთიერთობა სულაც არ ნიშნავს იმას, თითქოს ვაშინგტონი რომელიმე მათგანზე ფსონს გააკეთებს.

"ეს ამერიკული სტილია. თავის დროზე ედუარდ შევარდნაძეც ამერიკელთა უდიდესი მხარდაჭერით ჩამოვიდა საქართველოში, მაგრამ, კარგად მახსოვს, შევარდნაძის მოღვაწეობის პირველივე დღეებიდან ამერიკის საელჩო ოპოზიციაში შევარდნაძის სავარაუდო მემკვიდრეს ეძებდა", - განაცხადა რამაზ საყვარელიძემ. **მედიანიუსი**

■ ■ ■

სოხუმი. სოხუმში ვიზიტით იმყოფება მარშალის ფონდის დელეგაცია კარლ ბილდტის ხელმძღვანელობით.

დელეგაცია შეხვდა სეპარატისტული ხელისუფლების პრეზიდენტ სერგეი ბაგაფშს, ვიცე-პრეზიდენტს რაულ ხაჯიმბას და პრემიერ-მინისტრ ალექსანდრ ანქვაბს.

"ვიზიტის მიზანი აფხაზეთის ხელისუფლების პოზიციის შესწავლაა იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ წარმოუდგენიათ მათ აფხაზეთის ეკონომიკური განვითარების პერსპექტივები საქართველოს შემადგენლობაში", - განაცხადა კარლ ბილდტმა.

მარშალის ფონდის წარმომადგენლის ამ განცხადებას საკმაოდ მწვავე რეაგირება მოჰყვა აფხაზთა მხრიდან.

"ჩვენ ვერ წარმოგვიდგენია საქართველოს შემადგენლობაში დაბრუნება და ამ მიმართულებით არანაირ ეკონომიკურ პერსპექტივებზე არ ვფიქრობთ. 1999 წლის რეფერენდუმით ჩვენი მომავალი უკვე გადავწყვიტეთ, რაც დამოუკიდებელი სახელმწიფოს მშენებლობას ნიშნავს" - განაცხადა სერგეი ბაგაფშმა. **მედიანიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. თავდაცვის მინისტრ ირაკლი ოქრუაშვილის განცხადებით, რუსეთისა და საქართველოს პარლამენტებმა უნდა მოახდინონ სამხედრო ბაზების გაყვანაზე იმ იურიდიული დოკუმენტის რატიფიცირება, რომელსაც საფუძვლად უდევს საგარეო საქმეთა მინისტრების მიერ ხელმოწერილი ერთობლივი განცხადება.

„ეს პროცესი, ალბათ, გაართულებს სიტუაციას, დუმაში დაიწყება დებატები, მაგრამ თუ რუსეთის კონსტიტუცია ამ მოთხოვნებს ითვალისწინებს, მათ ეს პროცედურები უნდა გაიარონ," - აცხადებს მინისტრი.

მისივე თქმით, რუსეთისგან განსხვავებით, ქართული მხარე არ არის ვალდებული, მოახდინოს ამ შეთანხმების რატიფიცირება, რადგან დოკუმენტი ქართული ჯარის საქართველოს ფარგლებს გარეთ განლაგებას არ ეხება. **მედიანიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. ერაყიდან ქართული სამშვიდობო კონტინგენტის გამოყვანის მოთხოვნა მხოლოდ რუსეთის ინტერესებში შედის – აცხადებს პარლამენტის საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტის თავმჯდომარე კოტე გაბაშვილი.

მას მიაჩნია, რომ მსგავსი მოთხოვნა იმ პოლიტიკურ ვალდებულებებსა და ურთიერთობებზე უარის თქმას ნიშნავს, რომელიც საქართველოს თანამედროვე სამყაროში აქვს. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი, ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის ზონაში სამშვიდობო ძალების შესვლის მე-11 წლისთავთან დაკავშირებით სოხუმში, მოსკოვის სამხედრო ოლქის სანატორიუმში, საზეიმო მიტინგი გაიმართა.

როგორც სააგენტო "აფსნიპრესი" იუწყება, კონფლიქტის ზონაში დსთ-ს კოლექტიური სამშვიდობო ძალების სარდალმა, გენერალ-ლეიტენანტმა სერგეი ჩაბანმა მიტინგზე ამ ძალების შექმნის და დღეისათვის მათი საქმიანობის შესახებ ისაუბრა.

მილოცვის წერილი სამშვიდობოებს რუსეთის თავდაცვის მინისტრმა სერგეი ივანოვმაც გაუგზავნა. **პრაიმ-ნიუსი**

მთავარი რედაქტორი მამუკა ფაჩუაშვილი. პაატა ვეშაპიძე (მმართველი რედაქტორი), დავით ნინიკაშვილი (პასუხისმგებელი რედაქტორი), ვიქტორ გათიკაშვილი (გენერალური დირექტორი), ირაკლი ლეჟავა (მარკეტინგის მენეჯერი). დიზაინი: გიორგი ხმალაძე, ავთო შარვაშიძე. კომპიუტერული ცენტრი: თამაზ ჩხაიძე (მენეჯერი), მაია ყიასაშვილი, დიმიტრი შალუტაშვილი, გიორგი ბერიაშვილი, თენგიზ ქირია, პაატა ქორიძე, ლელა წიქარიშვილი,. სტილი: ნანა ჯოხარიძე, ნინო სვანიძე, ხათუნა გოგიშვილი, ძიძია ძნელაძე, ლია თოფურია. რეკლამა - ზურაბ ჯაოშვილი.

“Уйдет с Чечни война”

ლტოლვილების ˝დღესასწაული˝ პანკისში

თამარ მაისურაძე

“აქ პროპუსკი მინდა?” - “არა”...

ადრე, სულ რამდენიმე თვის წინ, ეგრეთ წოდებული “პროპუსკ-ის” გარეშე პანკისის ხეობაში ვერ მოხვდებოდი. დღეს საბუთის გარეშე შედიხარ.

პანკისის ხეობაში 17 სოფელი, 14 პატრული და ერთი საპატრულო მანქანაა. 7 ქართველი და 7 ქისტი პატრული იცავს ხეობას, რომელიც პატარა ხიდის გავლისთანავე იწყება. მარჯვნივ წახვალ - ყოფილი ოსური სოფლებია, დღეს უკვე ჩეჩენი ლტოლვილებით დასახლებული; მარცხნივ წახვალ - რამდენიმე ქართულ სოფელს შეხვდები. პირდაპირ კი დუისია, პანკისის ცენტრი. ლამაზ-ლამაზი სახლები ქისტებს ეკუთვნით. ჩეჩენ ლტოლვილებს, ძირითადად, ადგილობრივი ორგანოების დაწესებულებები აქვთ დაკავებული. არის ერთი, უმნიშვნელო დეტალიც, რომელზეც ადგილობრივი ქართველები ხუმრობენ: ქისტურ სოფლებში, წამლად რომ ეძებო, ქართული სოფლიდან გადასულ ღორს ვერ ნახავ.

დუისში ყველაზე თვალშისაცემი საოცარი სისწრაფით აშენებული ახალი მეჩეთია. ხეობაში ძველი მეჩეთიცაა, თუმცა იმდენად პატარა, რომ სპეციალურად თუ არ მოიკითხე, თვალში ნამდვილად არ მოგხვდება. ჩეჩნები წავლენ, ახალი მეჩეთი დარჩება... არადა, ჩეჩნების პანკისში მასობრივად ჩამოსახლებამდე (1999 წლამდე) ადგილობრივ ქისტებში მიმდინარე ასიმილაცია ძლიერი ყოფილა და დიდი იყო ალბათობა იმისა, რომ პანკისელ ქისტებს რელიგიაც შეეცვალათ.

20 ივნისი ლტოლვილთა საერთაშორისო დღეა. ამ დღეს პანკისის ხეობაში მას მერე აღნიშნავენ, რაც ამის აუცილებლობა გაჩნდა. საერთაშორისო დღე ლტოლვილებს გლუკ-მა (გაეროს ლტოლვილთა უმაღლესი კომისარიატი) მიულოცა. საოცარია, მაგრამ თავად პანკისელი ჩეჩნებიც ულოცავდნენ ერთმანეთს 20 ივნისს. თუმცა, რას? ან რატომ? გაუგებარია... მათი სადღესასწაულო განწყობა, ალბათ, იმ ყურადღებით აიხსნება, რომელსაც საერთაშორისო ორგანიზაცია მათ მიმართ იჩენს.

“დღეს ლტოლვილთა დღეა, თუმცა ჩვენი ორგანიზაციისთვის ყოველი დღე ლტოლვილებს ეკუთვნის. ჩვენ ვცდილობთ, გავაკეთოთ მაქსიმუმი, რათა შეგიმციროთ ის ტკივილი, რასაც განიცდით,” – აღნიშნა გლუკ-ის წარმომადგენელმა ნავიდ ჰუსეინმა.

“მე ყველაზე ბედნიერი ვიქნები, როდესაც კავკასიაში და, ზოგადად, მსოფლიოში ლტოლვილები და დევნილები აღარ იქნებიან,” – მიმართა ლტოლვილებს ლტოლვილთა და განსახლების მინისტრმა ეთერ ასტემიროვამ.

“Уйдет с Чечни война,” - ამ სიტყვებით დაასრულა ლექსი ჩეჩენმა ბიჭმა, რომელიც საერთაშორისო დღისადმი გამართულ ღონისძიებაზე, გრიბოედოვის თეატრის მსახიობების მიერ მცირე სპექტაკლის ჩვენებისა და ადგილობრივი ჩეჩნების პრიზებით დაჯილდოების შემდეგ თქვა. პრიზები გლუკ-მა ჩეჩენ ბავშვებს (და არა მარტო მათ) სხვადასხვა სპორტულ ღონისძიებებში გამარჯვებისთვის გადასცა. დუისში, გლუკ-ის მიერ გახსნილ სკოლაში, ჩეჩენი ბავშვები სპორტის სხვადასხვა სახეობას და ხელსაქმეს ეუფლებიან.

პანკისში ცხოვრება ჭირს. 1999 წელს ხეობაში დაახლოებით 7 ათასი ჩეჩენი ლტოლვილი ცხოვრობდა. პანკისელი ჩეჩნების რიცხვი 2500-მდე მას შემდეგ შემცირდა, რაც ისინი “მესამე ქვეყნებში” გადავიდნენ საცხოვრებლად. ნაწილი აზერბაიჯანში გადავიდა, თუმცა არა ლტოლვილის, არამედ სტუმრის სტატუსით; ნაწილი - თურქეთში, მცირე ნაწილი - რუსეთში. ზოგი მათგანი ევროპის, სკანდინავიის ქვეყნებში ჩაბარდა ლტოლვილად, სადაც ეს უკანასკნელნი აუთვისებელ მიწებზე დაასახლეს. მათ მესამე ქვეყანაში გადასვლას გლუკ-ი უზრუნველყოფს. ხშირ შემთხვევაში, ლტოლვილების მიერ საცხოვრებლად შერჩეული მესამე ქვეყანა და ამ ქვეყნის “განწყობა” ლტოლვილების მიმართ ერთმანეთს არ ემთხვევა, რადგან ყველა ქვეყანას აქვს დაწესებული კვოტა, თუ რამდენ ლტოლვილს მისცემს თავშესაფარს. მათ შორის პრივილეგირებულნი ის ლტოლვილები არიან, რომლებიც მიმღებ ქვეყანაში სამედიცინო დახმარებით არ არიან უზრუნველყოფილნი, ან რომელთა უსაფრთხოებაც დაცული არ არის, ან ომში დაღუპულთა ოჯახის წევრები თუ არიან. ერთადერთი “პირობა”, რომელსაც მესამე ქვეყნის არც ერთი მთავრობა არ არღვევს, კრიმინალებისთვის გამოცხადებული უარია.

პანკისში მცხოვრებმა ჩეჩენმა ლტოლვილმა როზეტა ოზნიევამ თავისი სათქმელი რუსულად გაგვაგებინა, რას იზამ, ბედის ირონიას ვერც აქ გაექცევი...

- რამდენი წელია, რაც პანკისში ცხოვრობთ?

- 6 წელია, აქ ვართ. სამი სოფელი გამოვიცვალეთ. ბოლოს წინუბანში, ოსების სახლში შეგვასახლეს. 10-სულიანი ოჯახი ვართ. 8 შვილი მყავს, ბოლო რამდენიმე აქ, პანკისში გავაჩინე. უფროსი 12 წლისაა, ყველაზე პატარა, მუჰამედი, 1 წლის.

- რამე დახმარებას თუ იღებთ?

- ორ თვეში ერთხელ, თითო სულზე რაც გვერგება - 4 კილოგრამი ფქვილი, 4 კოლოფი ჩაი, 2 ლიტრი ზეთი, ახლა ლობიოც მოგვცეს. სხვა არაფერი...

- მრავალშვილიანი დედა სხვა დახმარებას არ იღებთ?

- არა. ფული არასოდეს მიმიღია. არც ველი არავისგან არაფერს. სადაც არ უნდა წახვიდე, ვისაც არ უნდა მიმართო დასახმარებლად, მიხვდები, რომ აზრი არ აქვს... სულ მეკითხებიან, ამდენ შვილს რატომ აჩენო? შვილებს ჩემთვის ვაჩენ და, შეძლებისდაგვარად, ვარჩენ კიდეც. ჩემი ცხოვრების აზრი ჩემი ბავშვებია. ადამიანს ხელები თუ აქვს, არ დაიკარგება. ვკერავ და ამით ვარსებობთ.

- ქმარი რას აკეთებს?

- არაფერს, აქ რა შეიძლება გააკეთოს?

- გროზნოში ცხოვრობდით?

- დიახ. კარგად ვცხოვრობდით. სასწაულით გადავრჩით. პირველი ომის დროს სახლი დამიბომბეს. მეორე სახლი ავაშენეთ, ერთი კვირის შესულები ვიყავით საცხოვრებლად, რომ მეორე ომი დაიწყო და ისიც დაბომბეს. სარდაფში 7 საკერავი მანქანა მქონდა, ვკერავდი და სხვებსაც ვასწავლიდი კერვას. დაბომბვის მერე სახლი სულ დაინგრა, საკერავი მანქანები გადარჩა და მივხვდი, რომ ალაჰმა მითხრა: მიდი, იმუშავეო. ბედნიერი ვიყავი, რომ სახლიდან დაფლეთილ ნაჭრებს ვიღებდი და არა ჩემი შვილების გვამებს.

აქ რომ ჩამოვედით, ერთ პატარა ოთახში შეგვიშვეს. ამდენი სულის გაჩერება იქ წარმოუდგენელი იყო. იძულებულები გავხდით, ბინა გვექირავებინა, მაგრამ პატარა ბავშვების პატრონს ყველა უარს გვეუბნებოდა. არა, გული არ მტკივა, უბრალოდ, ეს ცხოვრება სხვანაირადაა მოწყობილი.

გული კი იმაზე მწყდება, რომ ჩემი შვილები განათლებას ვერ იღებენ. მართალია, წინუბანში გახსნეს დაწყებითი სკოლა, მაგრამ მასწავლებლები არ არიან. მე სპეციალობით ფილოლოგი ვარ, გროზნოში მაქვს უნივერსიტეტი დამთავრებული, შემომთავაზეს სკოლაში მუშაობა, მაგრამ... ვერ წავედი, ბავშვები ვერ დავტოვე.

- რუსეთის ფედერაციის საგანგებო სიტუაციათა სამინისტროს შემოთავაზება სახლში დაბრუნებაზე არ მიიღეთ?

- რუსეთის ოფიციალური უწყებების არავის სჯერა. არ დაიჯეროთ, უკან არავინ დაბრუნებულა. თუ არ ვცდები, ჩეჩნეთში სულ 7 ჩეჩენი წავიდა.

- ბევრი ლტოლვილი საზღვარგარეთ წავიდა, თქვენ არ გიფიქრიათ წასვლა?

- არა. ჩემს ქმარს არ უნდა. საზღვარგარეთ არ გვინდა, ჩვენს სახლში გვინდა. ჩემს დედამთილს არ უნდა წასვლა, მოხუცია და ამბობს, სახლში თუ არა, კავკასიაში მაინც დამასაფლავეთო.

უკვე საქართველოში დაბადებული ჩეჩნები ელოდებიან, როდის წავა მათი ქვეყნიდან ომი...

...მანამდე კი, ლტოლვილთა მსოფლიო დღეს ზეიმობენ.

თამუნა მაისურაძის ფოტოები

ეკა კვესიტაძის სვეტი

რევოლუციური სანახაობები და სამართლიანობა

"ვინც საქმეს აკეთებს, იმას ებრძვიან" - ეს ფრაზა ბოლო დროს საკმაოდ ხშირად გაისმის ხელისუფლების მხრიდან. ასე გაამართლეს რამდენიმე თვის წინ ფინანსური პოლიციის ხელმძღვანელის წინააღმდეგ ატეხილი სკანდალი.

ასეთ შეფასებას იძლევა დღეს იუსტიციის მინისტრი კოტე კემულარია, მაშინ, როცა არასამთავრობო ორგანიზაციები ციხეებში შექმნილ სიტუაციას ჰუმანიტარულ კატასტროფას ადარებენ და სასჯელაღსრულებითი დეპარტამენტის თავმჯდომარის შოთა კოპაძის განთავისუფლებას და მის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმის აღძვრას ითხოვენ.

იზოლატორებში შექმნილი სიტუაციისა და პატიმრების მიერ ფულის აკრეფის პრაქტიკის გაგრძელების ფონზე, რომელსაც, არასამთავრობოების განცხადებით, სასჯელაღსრულებითი დეპარტამენტის ხელმძღვანელი აკონტროლებს, ძნელია იმის გაგება, თუ რას გულისხმობდა კემულარია, როცა კოპაძის მიერ "გაკეთებულ საქმეებზე" საუბრობდა. სამაგიეროდ, ნათლად იკვეთება ის ტენდენციები, რომელიც ძველ და ახალ ხელისუფლებას ერთმანეთთან აახლოებს. კემულარიას თავისი კომენტარისთვის, სადაც კოპაძის წინააღმდეგ ატეხილ აჟიოტაჟს პოლიტიკური დაკვეთით ხსნიდა, ერთი პატარა დეტალი - "სოროსის დაფინანსებულიც" რომ დაემატებინა, მამალაძის უკვე კლასიკად ქცეული განცხადებების სრულ ტექსტს მივიღებდით.

მამალაძის ტექსტებით ლაპარაკის პრაქტიკა თავდაპირველად თავდაცვის მინისტრმა ოქრუაშვილმა აღადგინა, როცა სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენელთა კრიტიკა რუსული სპეცსამსახურების გეგმის ნაწილად მოიხსენია. მაგრამ, როგორც ჩანს, წარსულის გაცოცხლება მხოლოდ ამით არ დამთავრებულა.

მოზღვავებული სატელევიზიო (უკვე ბანალურად ქცეული) კადრები რეზერვისტებზე, ქუჩების დაგებაზე, პრეზიდენტის მოთხოვნით შექმნილ უფასო სასწრაფო დახმარებებზე, პატრულის გმირობებზე და ასე შემდეგ, ერთ მიზანს ემსახურება - მაყურებელს შეექმნას შთაბეჭდილება, რომ სახელმწიფო შენდება.

სახელმწიფოს მშენებლობა თავისთავად ძალზე მნიშვნელოვანი და პოზიტიური ფაქტია, განსაკუთრებით მას შემდეგ, რაც სახელმწიფო და სახელმწიფოებრიობის განცდა არ გვქონია. ის რომ, დღეს ამ ქვეყნის თითქმის ყველა მოქალაქემ საქართველოს ჰიმნი იცის და უყვარს, ამ განცდის გაჩენაზე ყველაზე ცოცხლად მეტყველებს. მაგრამ დაგებული ქუჩები, რეზერვისტები თუ პატრული ნამდვილად არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ სამართლებრივი, დემოკრატიული სახელმწიფო შეიქმნას. ყველა იმ ატრიბუტს, რომელიც თანამედროვე სამყაროში სახელმწიფოს ახასიათებს, კიდევ რამდენიმე ძირეული დემოკრატიული ინსტიტუტის დამატება სჭირდება იმისათვის, რომ სამართლებრივი სისტემა არსებობდეს. თორემ, პატრული, თან ბევრად უკეთესი მატერიალური ბაზით აღჭურვილი, ლუკაშენკოს რეჟიმსაც ჰყავს.

დღეს ხელისუფლება იმის დამტკიცებას ცდილობს, რომ სახელმწიფოს აშენებს, მაგრამ აქცენტს უფრო მილიტარისტულ სახელმწიფოზე აკეთებს, ვიდრე სამართლებრივზე. ყოველ შემთხვევაში, ასე ჩანს იმ ვიდეო რგოლებიდან, რომელიც უხარისხო ბოევიკური ფილმის კადრებს უფრო ჰგავს, ვიდრე სამართლებრივი შეგნების ამაღლებისთვის განკუთვნილ სატელევიზიო რგოლებს.

როცა ოპოზიციის წარმომადგენლები ახალი ხელისუფლების მოსვლის შემდეგ ფსიქოლოგიურ ტერორზე ლაპარაკობდნენ, ბევრს და პირადად მეც მიმაჩნდა, რომ ეს შეფასება გადაჭარბებული იყო. თუმცა, ის, რაც რამდენიმე დღის წინ "ნიკალაში" მოხდა, სხვა არაფერი იყო, თუ არა ფსიქოლოგიური ტეტორი უბრალო მოქალაქეებზე. მიუხედავად იმისა, რომ სპეცოპერაციის პირდაპირ ეთერში გაშვების ექსკლუზივის მქონე ტელეკომპანიას კრიტიკული არაფერი უთქვამს ამ ვანდალურ ფაქტზე, პირდაპირ ეთერში ნაჩვენებმა კადრებმა მთელი საზოგადოება შეაძრწუნა და შეაშინა.

მართალია, "საქმის მკეთებელმა" და უწმაწური სიტყვებით მოლაპარაკე "ოქროს კადრმა" მალევე მოიხადა ბოდიში ამ ვანდალიზმის გამო, მაგრამ, ალბათ, უფრო იმ იმედით, რომ პარლამენტში მომდევნო გამოსვლის შემდეგ პრეზიდენტი სააკაშვილი მასაც დაუფასებს ვაჟკაცობას და კირკიტაძის გვერდით ახალი დროის გმირებში მოიხსენიებს.

ის არაოფიციალური ვითომდაც არგუმენტი კი, თითქოს "ნიკალაში" შეიარაღებული სპეცოპერაცია იმის გამო დაიგეგმა, რომ "ნიკალას" მფლობელი "კრიმინალური ავტორიტეტი" ციხიდან უკეთესად მართავდა თავის ბიზნესს და საერთო სიტუაციას, ნათლად მიუთითებს იმაზე, რომ ციხეში მართლაც არაფერი შეცვლილა, მიუხედავად იმისა, რომ დეპარტამენტის უფროსი "საქმის მკეთებელი" კოპაძეა.

"ნიკალას" ინციდენტმა კიდევ ერთხელ დაადასტურა ის შიშიც, რომ სანახაობაზე აგებული "საქმის კეთება" ამ ხელისუფლებისთვის უფრო პრიორიტეტულად რჩება, ვიდრე სამართლებრივი სახელმწიფოს აშენება, მიუხედავად იმისა, რომ პოსტ-რევოლუციური სანახაობები უკვე უბრალო მოსახლეობაშიც კი შიშისა და გაურკვევლობის განცდას უფრო ბადებს, ვიდრე სოციალური სამართლიანობის აღდგენისა.

თოთხმეტი ხელმოწერა ტოლერანტობამდე

პირველი გვერდიდან

ეკლესიებისა და რელიგიური გაერთიანებების წარმომადგენლებმა აღნიშნეს, რომ საბჭოს შექმნის მთავარი მიზანი “ადამიანის უფლებების ეფექტური დაცვა, ტოლერანტული სულისკვეთების გაღვივება და სამოქალაქო ინტეგრაციის პროცესში აქტიური მონაწილეობაა.”

“ვარდების რევოლუციის” შემდეგ წარსულს ჩაბარდა სხვადასხვა რელიგიის წარმომადგენელთა დევნა. თუმცა, ეს არ ნიშნავს ჩვენს ქვეყანაში ტოლერანტობის კულტურის დამყარებას. უმცირესობის წარმომადგენლებმა ისევე უნდა იტვირთონ ქვეყნის მომავალზე პასუხისმგებლობა, როგორც ამას იღებს უმრავლესობა. უნდა აღვნიშნო, რომ უაღრესად მნიშვნელოვანია საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქის ილია მეორის მიერ გადადგმული ნაბიჯი რელიგიურ ორგანიზაციათა საკოორდინაციო საბჭოს შექმნის შესახებ, რომელიც ქვეყნის აღმშენებლობისკენაა მოწოდებული,” – აღნიშნა სახალხო დამცველმა სოზარ სუბარმა და დასძინა, რომ სახალხო დამცველთან ამოქმედებული საბჭო დიდი სიამოვნებით ითანამშრომლებს საპატრიარქოში შექმნილ საბჭოსთან.

საპატრიარქოს ყოფილმა საპარლამენტო მდივანმა, პრეზენტაციაზე სტუმრის სტატუსით მყოფმა გიორგი ანდრიაძემ გუშინდელი მოვლენა ძალიან საინტერესო პროცესად შეაფასა. **“ერთი კვირის წინ კათალიკოს-პატრიარქმა შექმნა რელიგიურ ორგანიზაციათა საკოორდინაციო საბჭო, რომლის მიზანიცაა სახელმწიფოებრივი აღმშენებლობა. საბჭოს შექმნით პატრიარქმა განაცხადა, რომ მას რელიგიურ უმცირესობებთან შუამავალი არ სჭირდება. ხელოვნურად შექმნილი კონფლიქტები დასრულდა და რელიგიებს არანაირი პრობლემა ურთიერთთან არ აქვთ. რაღა თქმა უნდა, თუ ამას ხელოვნურად არ შექმნიან. ვფიქრობ, რომ დღევანდელი პოლიტიკური ნება არ იქნება მიმართული დაპირისპირებისკენ. სხვა მხრივ, ქართულ კულტურას აქვს ტოლერანტული თანაცხოვრების საუკუნეების გამოცდილება, და დღევანდელი დღე ამის გაგრძელებაა,”** – განაცხადა მან.

“ქორთიარდ მარიოტში” შეკრებილი სხვადასხვა აღმსარებლობის წარმომადგენელთა ერთობლიობის შემხედვარე თბილისის მერმა აღნიშნა, რომ **“ჩვენი ტოლერანტობა მხოლოდ ძველი თბილისის უბნით არ შემოიფარგლება.”** განათლების მინისტრმა კახა ლომაიამ კი გუშინდელ შეკრებას **“კონფესიებს შორის ინსტიტუციური დიალოგის საფუძვლის ჩაყრა”** უწოდა. პროფესორმა ზურაბ კიკნაძემ გუშინდელი შეხვედრა **“მთელ კავკასიაში მშვიდობის საწინდარად”** დასახა. დეკანოზმა მიქაელმა (ბოტკოველმა) აღნიშნა, რომ **“ქვეყანაში ჯანსაღი რელიგიური კლიმატის შესაქმნელად მსგავსი საზოგადოებების არსებობა აუცილებელია. მემორანდუმზე ხელმომწერ სხვადასხვა აღმსარებლობების წარმომადგენლებთან, რომლებიც საპატრიარქოში დაფუძნებულ საბჭოშიც არიან გაერთიანებულნი, საპატრიარქო ითანამშრომლებს.”**

პრეზენტაციას სახალხო დამცველის აპარატის თანასწორობისა და თავისუფლების საკითხების სამმართველოს ხელმძღვანელი ბექა მინდიაშვილი უძღვებოდა. როგორც მან განაცხადა, საბჭოში თითო კონფესიის წარმომადგენელი ერთი ხმითაა წარმოდგენილი. პრეზენტაციის დასრულების შემდეგ მემორანდუმზე თოთხმეტი ხელმოწერა დაფიქსირდა. ხელმოწერების ავტორები და დამფუძნებლები საბჭოს წესდებას 5 ივლისს შეიმუშავებენ.

სიკვდილი ბოლონიაში

რამდენიმე შენიშვნა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში მიმდინარე პროცესებისა და საერთოდ განათლების რეფორმის თაობაზე

დავით ზურაბიშვილი
საქართველოს პარლამენტის წევრი

"სიმართლე ისაა, რასაც ორჯერ გაიმეორებ!" - ამბობს ლუის კეროლის ერთი პერსონაჟი. განათლების სისტემის რეფორმა საქართველოში უკვე იმდენჯერ გამოცხადდა პროგრესულად და წარმატებულად, რომ ამან უკვე ლამის დოგმატის სახე მიიღო - მიმდინარე რეფორმის და რეფორმატორ სამინისტროს მხარდაჭერა პრაქტიკულად გაიგივებულია დასავლური ორიენტაციის, დემოკრატიის, ლიბერალური ღირებულებების და ა.შ. მხარდაჭერასთან. მოგწონს რეფორმა? - მაშასადამე ჭეშმარიტი დემოკრატი ხარ! არ მოგწონს? - შენი ადგილი ნათელაშვილის და შარაძის გვერდითაა!

ასეთი მანიქეველური სქემა, როცა თავისი არსით რთული და მრავალწახნაგოვანი პროცესი წარმოდგენილია აბსოლუტური სიკეთის და აბსოლუტური ბოროტების დაპირისპირებად, უკვე თავისთავად შეიცავს დემაგოგიის ელემენტებს. ცხადია, გაცილებით მარტივია მიიჩნიო, რომ განათლების რეფორმა ეს არის პროგრესული ორმუზდ ლომაიას შერკინება "კოლექტიურ არიმანთან" - კორუმპირებულ და რეტროგრად პროფესურა-დირექტორატთან. და თუ არაერთი კონკრეტული ფაქტი ამ მანიქევლურ მითოლოგიაში ვერ თავსდება, მით უარესი ფაქტებისთვის!

წინამდებარე წერილში მე არ ვაპირებ სრულად მიმოვიხილო განათლების რეფორმა მისი მრავალგვარი ასპექტებით. თითოეული მათგანი საფუძვლიან განხილვას მოითხოვს და ერთ სტატიაში ყველაფრის ჩატევა შეუძლებელიცაა. ამჯერად შევჩერდები მხოლოდ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტზე. მიზეზი მარტივია: თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ქართული საზოგადოებისთვის უფრო მეტია, ვიდრე ერთ-ერთი უმაღლესი სასწავლებელი და უნივერსიტეტში განხორციელებული ცვლილებები განსაკუთრებული და საყოველთაო ინტერესის საგანია.

საკითხის აქტუალობის გარდა, უნივერსიტეტში მიმდინარე პროცესები იმითაცაა საინტერესო, რომ აქ კარგად ჩანს, თუ რა პრინციპებით და მიდგომებით ხელმძღვანელობენ რეფორმის მესვეურები, და საერთოდ, რა ტიპის რეფორმასთან (და რეფორმატორებთან) გვაქვს საქმე. მთავარი სწორედ ესაა: თუკი რეფორმის სტრატეგიული კურსი, რეფორმატორთა სისტემური ხედვა მთლიანობაში მისაღებია და არსებითად პასუხობს თანამედროვე, ცივილიზებული სამყაროს მოთხოვნებს განათლების სფეროში, მაშინ ცალკეული გადაცდომები დიდი ტრაგედია არ არის. ტრაგედია მაშინ იწყება, როცა არანაირი სტრატეგია და ხედვა არ არსებობს...

და კიდევ ერთი: მე შეგნებულად არ ვმიჯნავ ერთმანეთისგან განათლების სამინისტროს და უნივერსიტეტის რექტორატს. თუკი მათ შორის რაიმე აზრთა სხვადასხვაობაა, ეს არანაირად არ ეხება არც იმ სტრუქტურულ ცვლილებებს, რაც უკვე აისახა რექტორის ბრძანებაში, და არც ამ ცვლილებათა არგუმენტაციას. აქ სამინისტროც და რექტორატიც ერთ პოზიციაზე დგას და ერთნაირი არგუმენტებით ოპერირებს.

ბოლონიის სახელით, ანუ სათავეებთან

პირველი დღიდანვე, რაც კი სამინისტროს პოსტრევოლუციურმა ხელმძღვანელობამ უმაღლესი განათლების რეფორმაზე დაიწყო ლაპარაკი, იგი იმთავითვე იქნა ასოცირებული ე. წ. "ბოლონიის პროცესთან". თავის მხრივ, ბოლონიის პროცესში მონაწილეობა გაცხადებული იყო, როგორც ევროპის საგანმანათლებლო სივრცეში საქართველოს ინტეგრაციის აუცილებელი პირობა. განათლების სამინისტრო თითქმის ყველა თავის ნაბიჯს სწორედ "ბოლონიის სახელით", ანუ ევროინტეგრაციისა და ევროპულ სტანდარტებთან შესაბამისობის საჭიროებით ამართლებდა.

ეს მეთოდი საკმაოდ ქმედითი გამოდგა. პროევროპელმა დემოკრატებმა პრაქტიკულად უკრიტიკოდ მიიღეს სამინისტროს იდეები, მით უმეტეს, რომ რეფორმის ოპონენტები ყველაფერს სოროსს აბრალებდნენ და ევროპულ სტანდარტებთან ქართული ტრადიციების შეუთავსებლობას ქადაგებდნენ.

მაინც რა არის ეს ბოლონიის პროცესი და რა კავშირშია უნივერსიტეტში მიმდინარე ცვლილებები ევროპაში ინტეგრაციასთან?

ძალიან მოკლედ თუ ვიტყვით, ბოლონიის პროცესი, ესაა ევროინტეგრაცია განათლების სფეროში. პროცესს სათავე დაედო 1998 წელს, ე. წ. "სორბონის დეკლარაციით" და საბოლოოდ გაფორმდა 1999 წლის ივნისში, როდესაც მიღებულ იქნა "ბოლონიის დეკლარაცია". თავდაპირველად ბოლონიის პროცესში მონაწილეობდა 29 ევროპული ქვეყანა. დღეს ბოლონიის პროცესის მონაწილე პრაქტიკულად ყველა ევროპული ქვეყანაა. მათ შორის არიან პოსტსაბჭოთა სახელმწიფოებიც: ლიტვა, ლატვია, ესტონეთი, უკრაინა, რუსეთი, საქართველო, აზერბაიჯანი და სომხეთი. ერთადერთი გამონაკლისია ბელარუსი.

N.B. მონაწილე ქვეყნების ჩამონათვალიც უკვე თავისთავად ნიშანდობლივია. რუსეთი, სომხეთი და აზერბაიჯანი ნამდვილად არ წარმოადგენენ არც დემოკრატიის ნიშანსვეტებს და არც განათლების რეფორმის სამაგალითო ორიენტირებს. იგივე შეიძლება ითქვას კუჩმას დროინდელ უკრაინაზეც (უკრაინა ბოლონიის პროცესს სწორედ კუჩმას პრეზიდენტობის დროს შეუერთდა). ასე რომ, ბოლონიის პროცესში ჩართვა, რა თქმა უნდა, მისასალმებელი ფაქტია, მაგრამ იგი არანაირად არ შეიძლება ჩაითვალოს რაღაც განსაკუთრებულ სიქველედ ან ვიღაცის პიროვნულ დამსახურებად.

კონკრეტულად, ბოლონიის პროცესი მოიცავს რამდენიმე მიმართულებას. ესაა უფრო მკაფიო და ურთიერთშედარებადი აკადემიური ხარისხები, სწავლების ხარისხის შეფასებისა და აკრედიტაციის სისტემების დაახლოება-სტანდარტიზაცია, მობილობის პრინციპი და\ან კონტექსტში კრედიტ-საათების სისტემის დამკვიდრება, აკადემიური სწავლების ორი (ბაკალავრიატი-მაგისტრატურა) ციკლი.

ძირითადად ეს არის. უფრო დაწვრილებითი ინფორმაციისთვის ნებისმიერ მსურველს შეუძლია ნახოს ინტერნეტ-გვერდი www,bologna-bergen2005.no. თუმცა, არ გაგიკვირდეთ, თუ იქ ვერაფერი იპოვოთ ფაკულტეტების ინტეგრაციის, ვაუჩერული დაფინანსების, კათედრების გაუქმებისა თუ ზოგადი უნარების ტესტის საჭიროებაზე. ბევრი რამ ხდება, ბატონებო, ჩვენთან ისეთი, რაც ევროპაში სიზმრადაც არ მოლანდებიათ.

ფაკულტეტების ინტეგრაცია, ანუ უმჯობესია ცოტა და მსხვილი?

ახლა მივყვეთ იმ საკვანძო პუნქტებს, რასაც თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რეფორმა გულისხმობს. დავიწყოთ ყველაზე მნიშვნელოვანი სიახლით - აქამდე არსებული ოცდაორი ფაკულტეტის ნაცვლად ამიერიდან უნივერსიტეტში მხოლოდ ექვსი ფაკულტეტია: იურიდიული, სამედიცინო, ჰუმანიტარული, ეკონომიკა და ბიზნესი, ზუსტი და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებები, სოციალური და პოლიტიკური მეცნიერებები.

ბუნებრივია, აქ ლოგიკურად ისმის კითხვა: რატომ ექვსი და რატომ ეს ექვსი? წესით, ამგვარი სტრუქტურული ცვლილებები რაღაც კონკრეტული პრობლემების მოგვარების მიზნით უნდა ხორციელდებოდეს. იმის განსაზღვრა, თუ რამდენი ფაკულტეტია საჭირო უნივერსიტეტში, მთელი საუნივერსიტეტო სისტემის (სწავლების პრინციპები, აკადემიური და ადმინისტრაციული ინფრასტრუქტურა, საკადრო რესურსები და ა. შ.) ანალიზს უნდა ეყრდნობოდეს. სხვანაირად შეუძლებელია გაიგო, "ცოტაა" თუ "ბევრი" ოცდაორი ფაკულტეტი.

თუმცა, ჩვენებური რეფორმატორები ამდაგვარ "წვრილმანებს" არად დაგიდევენ. მათ თავიანთი ხედვა აქვთ (რა "ხედვაცაა" ეს, ქვემოთ მოგახსენებთ. დ. ზ.), სადაც ფაკულტეტების გამსხვილება ერთ-ერთი ცენტრალური პუნქტი გახლავთ.

უნივერსიტეტის რექტორისა და მისი მოადგილის განცხადებები, თითქოს ამჟამინდელი გარდაქმნების საჭიროება მათ მიერ ბოლო დროს ჩატარებული მუშაობის შედეგად გამოიკვეთა, რბილად რომ ვთქვათ, არ შეესაბამება სინამდვილეს. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში რომ ექვსი ფაკულტეტი უნდა დარჩენილიყო, ამის შესახებ განათლების მინისტრი და სამინისტროს სხვა ხელმძღვანელი პირები ჯერ კიდევ შარშან აცხადებდნენ, ეს განცხადებები კეთდებოდა სრულიად დაუფარავად და ამის ერთადერთი არგუმენტი ის იყო, რომ "ევროპაში ასეა". სამინისტროს ხელმძღვანელობა სრულიად სერიოზულად ამტკიცებდა (და დღემდე ამტკიცებს), რომ ევროპაში უნივერსიტეტების აბსოლუტურ უმრავლესობას ოთხი-ხუთი (ჰა, ჰა, ექვსი) ზოგადი პროფილის ფაკულტეტი აქვს. არადა, ეს ისეთივე სიმართლეა, როგორც საგაკვეთილო საათების რაოდენობაზე რაღაც ევროსტანდარტების არსებობა. თუმცა, სკოლები სულ სხვა თემაა, მართალია, არანაკლებ საინტერესო, მაგრამ მაინც სხვა...

რაც შეეხება უნივერსიტეტებში ფაკულტეტების რაოდენობას, სრული პასუხისმგებლობით ვაცხადებ, რომ აქაც არავითარი სტანდარტი არ არსებობს: არც ფორმალური, არც არაფორმალური. ბოლონიის პროცესი ამ თემას საერთოდ არ ეხება. ევროპაში მართლაც მოიძებნება ისეთი უნივერსიტეტი, სადაც ექვსი ფაკულტეტია, მაგრამ ასევე მოიძებნება ისეთი, სადაც ათია, ან თორმეტი, ან თხუთმეტი, ან კიდევ უფრო მეტი.

შორს რომ არ წავიდეთ, იგივე ბოლონიის უნივერსიტეტი, რომელიც მე-11 საუკუნეში დაარსდა და მსოფლიოს უძველესი უნივერსიტეტია, ოცდასამ (23!) ფაკულტეტს ითვლის, მე-15 საუკუნეში დაარსებული ვენის უნივერსიტეტი ჩვიდმეტს (17), მიუნჰენის ლუდვიგ-მაქსიმილიანის სახელობის უნივერსიტეტი თვრამეტს (18). მსგავსი მაგალითების მოყვანა კიდევ შეიძლება, მაგრამ ეს არ არის მთავარი. მთავარი ისაა, რომ ფაკულტეტების რაოდენობას თითოეული უნივერსიტეტი თავად განსაზღვრავს და არა რაღაც გამოგონილი "სტანდარტით."

ფაკულტეტების როგორც რაოდენობა, ისე მათი შინაარსი მთლიანად ეფუძნება კონკრეტული უნივერსიტეტის ისტორიულ ტრადიციას. ახლად დაარსებულ უნივერსიტეტებში, როგორც წესი, უფრო ცოტა და უფრო ზოგადი პროფილის ფაკულტეტებია, ვიდრე გარკვეული ტრადიციის მქონე სასწავლებლებში. აქ იმასაც აქვს მნიშვნელობა, თუ რომელი სასწავლო დისციპლინის ან მეცნიერების დარგის სკოლაა უფრო ძლიერი ამა თუ იმ უნივერსიტეტში. ვთქვათ, ბოლონიის უნივერსიტეტში ზუსტი მეცნიერებები ერთ ფაკულტეტშია თავმოყრილი, სამაგიეროდ იმავე ბოლონიაში ეკონომიკის სამი და ინჟინერიის ორი ფაკულტეტი ფუნქციონირებს. აი, ვენის უნივერსიტეტში კი ფიზიკის ფაკულტეტიც არის და მათემატიკისაც...

თუმცა, მოვეშვათ კონკრეტულ მაგალითებს და ევროპული ანალოგიების მოხმობას. სულ რომ არ იცოდე რა ხდება ევროპაში, ფაკულტეტების გამსხვილება, ისევე, როგორც, სხვადასხვა სასწავლებლების გაერთიანება, ელემენტარული ლოგიკიდან გამომდინარე, შეუძლებელია იყოს თავისთავად კარგი ან ცუდი. არადა, განათლების მინისტრი თავის საჯარო გამოსვლებში სწორედ ასე წარმოადგენდა საქმის ვითარებას. ამ ლოგიკით, რაც უფრო ნაკლები ფაკულტეტი იქნება, მით უკეთესი, ანუ, ექვსს ხუთი ჯობია, ხუთს ოთხი, ოთხს სამი, სამს ორი და მთელი უნივერსიტეტი თუ ერთი ვეებერთელა ფაკულტეტი იქნება, მთლად უკეთესი! თვალი დაუდგეს ბოლონიას!...

რა თქმა უნდა, ასეთი "ლოგიკა" გვარიანად მოიკოჭლებს, მაგრამ სამინისტროს "პრინციპული" პოზიცია ამ საკითხში სულაც არ გახლავთ დასანანი გაუგებრობა და შემთხვევითი გადაცდომა. ესეც რეფორმის კონცეპტუალური "ხედვიდან" მომდინარეობს, რის შესახებაც ქვემოთ მოგახსენებთ.

შესაძლოა, თბილისის უნივერსიტეტში მართლაც საჭირო იყო ფაკულტეტების შემცირება, მაგრამ საქმე ის არის, რომ ამგვარი ცვლილების არანაირი რაციონალური დასაბუთება არავის მოუსმენია. ევროპაზე აპელირება, საუკეთესო შემთხვევაში, ისეთ არცოდნას ნიშნავს, რომელსაც არცოდვად ვერ ჩავთვლით. უფრო მეტიც, თუკი ასეთი რადიკალური ცვლილება თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ძირითადად არარსებული ევროსტანდარტების მიხედვით ხორციელდება და არ ხდება კონკრეტული ტრადიციის, ადამიანური რესურსის, ინფრასტრუქტურისა და სხვა ამდაგვარი დეტალების გათვალისწინება, ეს სხვა არაფერია, თუ არა პირდაპირი დივერსია.

ახალი ვერსია, ანუ ტესტი იდიოტებისთვის

თუკი ადრე ფაკულტეტების გამსხვილების საჭიროება დემაგოგიურად საბუთდებოდა ბოლონიის პროცესის და ევროინტეგრაციის მოთხოვნებით, ბოლო დროს გაიჟღერა კიდევ ორმა ორიგინალურმა არგუმენტმა. უნივერსიტეტის რექტორის მოადგილემ, ქ-ნმა მარინა ჩიტაშვილმა ტელეკომპანია "მზეზე" სატელევიზიო გამოსვლისას განაცხადა, რომ "ფაკულტეტების ინტეგრაცია ხელს შეუწყობს სწავლების ხარისხის ზრდას", ცოტა ხნის შემდეგ კი ისიც თქვა, რომ ფაკულტეტების გაერთიანება, თურმე, დაფინანსების შემცირების მიზეზით მოხდა.

ესე იგი, რა გამოდის? ფაკულტეტების ექვსამდე დაყვანა იძულებითი ნაბიჯია და საკმარისი დაფინანსება რომ ყოფილიყო, ამას არ გააკეთებდნენ? აკი სწავლების ხარისხი გაიზრდებაო? მეორე მხრივ, სამინისტროს ხელმძღვანელობა მუდმივად აცხადებს, რომ ხარისხიანი განათლება ძვირი ღირს და დაფინანსების ზრდა ავტომატურად უზრუნველყოფს სწავლების ხარისხის ამაღლებას.

თავი დავანებოთ იმ ელემენტარულ ჭეშმარიტებაზე ლაპარაკს, რომ დაფინანსების გაზრდა, მართალია, მნიშვნელოვანი, მაგრამ სრულიად არასაკმარისი პირობაა ხარისხის ამაღლებისთვის. არც იმაზე არაფერს ვიტყვი, რომ უნივერსიტეტისთვის დაფინანსების შემცირებაც წმინდა წყლის მითია. და საერთოდ: მე, ცოტა არ იყოს, დამაბნია რეფორმატორთა არგუმენტების ლოგიკამ და ამაში გარკვევა მკითხველისთვის მიმინდვია. კერძოდ, გთავაზობთ პატარა ტესტს ზოგადი უნარების სფეროდან, რომელსაც გერმანიაში სრულიად ოფიციალურად იდიოტების ტესტს ეძახიან:

როგორც გვიმტკიცებენ, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში:

ა) დაფინანსების ზრდა განაპირობებს სწავლების ხარისხის ზრდას;

ბ) დაფინანსების შემცირება განაპირობებს ფაკულტეტების გამსხვილებას;

გ) ფაკულტეტების გამსხვილება განაპირობებს სწავლების ხარისხის ზრდას.

დავუშვათ, ზემოთ მოყვანილი სამივე მოსაზრება ჭეშმარიტია. ამ შემთხვევაში რომელი დასკვნა არ არის სწორი?

ა) სწავლების ხარისხი დაფინანსების ზრდისა და ფაკულტეტების გამსხვილების პირდაპირპროპორციულიცაა და უკუპროპორციულიც;

ბ) ხარისხი ნებისმიერ შემთხვევაში გარანტირებულია;

გ) ვინც თვლის, რომ სამივე ზემოთ მოყვანილი მოსაზრება ჭეშმარიტია, მთლად ჯანზე ვერ უნდა იყოს.

სწორი პასუხია ალბათ, მაგრამ ხუმრობა იქით იყოს და ამგვარი რეფორმის შემომქმედნი არათუ არ ხუმრობენ, ძალიან სერიოზულადაც გვმოძღვრავენ. თუმცა, დამოძღვრას ვინღა ჩივის, როცა უკვე სიტყვიდან საქმეზე გადადიან.

ცვივა თოვლის ფანტელი...

არის ერთი სიმღერა. ქართული ესტრადის ჰიტი, რომელსაც რეფრენად გასდევს ასეთი ფრაზა:

ცვივა თოვლის ფანტელი,
ცა ფირუზისფერია...

დიდი მეცნიერული ცოდნა არ სჭირდება იმის მიხვედრას, რომ ის ცა, საიდანაც ფანტელი ცვივა, ფირუზისფერი ვერანაირად ვერ იქნება. ლურჯი, ულრუბლო ციდან თოვლის ფანტელი რომ ვერ ჩამოცვივდება, ბავშვმაც კი იცის, მაგრამ აქ მოქმედებს ერთი დაუწერელი კანონი: ცალ-ცალკე აღებული "თოვლის ფანტელის ცვენაც" და "ფირუზისფერი ცაც" ქართველი მსმენელის ცნობიერებაში მყარად გამჯდარი პოეტური შტამპია. იმდენად მყარად გამჯდარი, რომ მათი ერთობლიობა, მიუხედავად აზრის აბსურდულობისა, სულაც არ ეხამუშება. ნაცნობ შტამპებს გონება მექანიკურად "იღებს" და ლოგიკური შეუსაბამობა ყურადღების მიღმა რჩება.

განათლების რეფორმის "პროგრესულობის" და "წარმატებულობის" მითიც მთლიანად ამგვარ პრინციპზეა აგებული. ესაა ერთმანეთთან შეუსაბამო, ხშირად წინააღმდეგობრივი, მაგრამ აუცილებლად "დემოკრატიული" და "ევროლიბერალური" შეფერილობის შტამპების უსისტემო გროვა: "ბოლონიის პროცესი", "ფაკულტეტების ინტეგრაცია", "მეცნიერებისა და სასწავლო პროცესის შერწყმა", "პროგრამული დაფინანსება", "ევროსტანდარტები" და ა. შ. ყოველივე ეს ერთობ ევროპულად" და "პროგრესულად" ჟღერს, მაგრამ სამწუხაროდ, ამ მზა შტამპების უკან ხშირად მხოლოდ ელემენტარული არაკომპეტენტურობა დგას, სხვა არაფერი...

ავიღოთ თუნდაც ერთი, საკმაოდ მნიშვნელოვანი ელემენტი განათლების რეფორმის მიმდინარეობისა. ესაა ე. წ. "ლიბერალური სწავლების" დამკვიდრების მცდელობა უმაღლესი განათლების სისტემაში. მართალია, ამგვარი მცდელობა პირდაპირ არასოდეს გაცხადებულა, მაგრამ თუკი რაიმე თანმიმდევრულობაზე შეიძლება ლაპარაკი განათლების სამინისტროს საუნივერსიტეტო პოლიტიკაში, ეს სწორედ აღნიშნული პრინციპის გატარებაა.

რა არის ლიბერალური სწავლება? მოსასმენად ესეც "პროგრესულად" ჟღერს, მაგრამ იგი სრულიად კონკრეტული რამ არის. ლიბერალური სწავლება გულისხმობს უკიდურესად ზოგად, არასპეციალიზირებულ სასწავლო პროგრამებს, სადაც მთავარი აქცენტი კეთდება სტუდენტის კრეატიულობაზე, კრიტიკული უნარ-ჩვევების განვითარებაზე და ა. შ.

გეცნოთ, არა? ახლა ხომ ადვილი გასაგებია, რატომ იყო ასეთი "პრინციპული" სამინისტროსთვის ფაკულტეტების მინიმიზაცია, რატომ ხდება აქცენტების დასმა იმაზე, რომ პირველ ეტაპზე უნივერსიტეტებში აუცილებლად ზოგადი ტიპის საგნები უნდა ისწავლებოდეს და ამ მხრივ სტუდენტებისთვის არანაირი შეზღუდვა არ უნდა არსებობდეს. ამგვარი მიდგომა კიდევ ბოლონიის პროცესზე აპელირებით და სტუდენტთა მობილობის ხელშეწყობის მიზნითაა დასაბუთებული.

რას ერჩი, რაღაც სისტემური ხედვა მაინც ჰქონია სამინისტროსო, იტყვის გულუბრყვილო მკითხველი. ისემც კარგი დაგემართოთ! სიამოვნებით დაგეთანხმებოდით, რომ არა ერთი "უმნიშვნელო" დეტალი: **ლიბერალური სწავლება თვითონაა პროგრამა!** ეს პროგრამა გამოიყენება ამერიკის ზოგიერთ უნივერსიტეტში, რამოდენიმე მათგანში ლიბერალური სწავლების ფაკულტეტიც (!) კი არსებობს, ასევე არსებობს სპეციალური კოლეჯებიც ლიბერალური სწავლებისთვის, მაგრამ **მსოფლიოში არ არსებობს ისეთი უნივერსიტეტი, სადაც ლიბერალური სწავლება მთლიანად მოიცავდეს ბაკალავრიატის საფეხურს!** ასეთი უნივერსიტეტი არც შეიძლება არსებობდეს, რადგან ეს ავტომატურად გამორიცხავს მეცნიერულ კვლევას. ამიტომაც არ იცნობს ლიბერალური სწავლება ისეთ სტრუქტურას, როგორიცაა კათედრა. მეცნიერება ხომ ყოველთვის კონკრეტულ სპეციალობას გულისხმობს და კათედრის არსებობაც ამ კონტექსტში მოიაზრება.

ჩვენებურ რეფორმატორებს კი კათედრა ლამის კომუნისტური გადმონაშთი ჰგონიათ და უმაღლესი განათლების შესახებ მათ მიერ მომზადებულ კანონპროექტში ეს სიტყვა საერთოდ გამქრალი იყო. საპარლამენტო განხილვის დროს, საბოლოო ჯამში, ისინი იძულებული გახდნენ კომპრომისზე წასულიყვნენ, თუმცა, "ანტიკათედრული" განწყობა მაინც არ განელებიათ და ახლა თბილისის უნივერსიტეტში ცდილობენ ჩანაფიქრის თანდათანობით აღსრულებას.

რაც შეეხება სტუდენტთა მობილობას, მათი არჩევანის თავისუფლებას სასწავლო საგნების შერჩევისას, სწორედ ამისთვისაა კრედიტების სისტემა და არჩევითი საგნები ბაკალავრიატის საფეხურზე. ეს ყველაფერი თავისუფლად შეიძლება განხორციელდეს რამდენიც გნებავთ ფაკულტეტის პირობებში.

ახლა კი მინდა ერთი პრინციპული შეკითხვა დავსვა: ნუთუ სამინისტროს ხელმძღვანელობას არ შეეძლო ხეირიანად გაერკვია, რას ნიშნავს ლიბერალური სწავლება, რა მოთხოვნებს აყენებს ბოლონიის პროცესი და რომელ უნივერსიტეტს რამდენი ფაკულტეტი აქვს ევროპაში? შეიძლება მათ ეს არ იცოდნენ, მაგრამ ინგლისური და კომპიუტერი ხომ იციან? "მაუსის" ერთი-ორი დაწკაპუნება და საჭირო ინფორმაციასაც მაშინვე მიიღებდნენ. არც იმის გარკვევა იყო ძნელი, არის თუ არა ევროპის უნივერსიტეტებში ისეთი რამ, როგორიცაა კათედრა. საკმარისი იყო ინგლისურ-რუსული, ინგლისურ-ქართული, ან სხვა რამ ლექსიკონი გადაეშალათ და იქვე აღმოაჩენდნენ, რომ საუნივერსიტეტო კათედრა ინგლისურად გამოითქმის როგორც Department ან Chear. თუმცა, შეიძლება რეფორმატორები იმანაც დააბნია, რომ სიტყვა Department ფაკულტეტსაც აღნიშნავს. რას იზამ, ასეთია ინგლისური ენის ბუნება...

მაგრამ ინფორმაციის კეთილსინდისიერად მოძიება და საკითხის გააზრება არ არის მათი სტილი! რა მნიშვნელობა აქვს, სინამდვილეში რა არის და სად როგორაა? მთავარია, სხვებს ჩააგონო, რომ ქვეყანაში წარმატებული და დემოკრატიული რეფორმა ხორციელდება. ამისთვის კი არანაირი განსაკუთრებული კომპეტენცია არ არის საჭირო. მთავარია შარაძის და ბაღათურიას მსგავსი პირები წარმოაჩინო შენს მოწინააღმდეგედ და თან ხშირ-ხშირად იმეორო "ლიბერალური" ჟღერადობის შტამპები. ამ შემთხვევაში სიმართლეც ისაა, რასაც ორჯერ გაიმეორებ.

და რა შუაშია აქ ბოლონია?

არც არაფერში, რადგან ბოლონიის პროცესი:

ა) არავის ავალდებულებს ფაკულტეტების გამსხვილებას თუ დაწვრილებას;

ბ) არ მიიჩნევს კათედრას წარსულის მავნე გადმონაშთად;

გ) არ ახალისებს ე. წ. ლიბერალურ სწავლებას;

დ) არ მოითხოვს ვაუჩერიზაციას და არ განსაზღვრავს დაფინანსების წესს;

ე) არანაირ მოთხოვნებს არ აყენებს უმაღლეს სასწავლებელში მიღების წესზე;

ვ) არანაირი კუთხით არ განსაზღვრავს უმაღლესი სასწავლებლების ადმინისტრირების პრინციპებს.

მოკლედ, ძალიან ბევრ რამეს, რასაც სამინისტრო ქართული საგანმანათლებლო სისტემის ევროპეიზაციად ასაღებს, ბოლონიის პროცესი სულაც არ მოითხოვს. არც სოროსი არ მოითხოვს, არც ამერიკა, და საერთოდ, ასეთი ზედაპირულობა, გაუაზრებლობა და არაკომპეტენტურობა ტიპური ქართული ფენომენია. მთავარია შტამპები არ გამოგელიოს და კიდევ ჩამოცვივდება თოვლის ფანტელი ფირუზისფერი ციდან...

რაც შეეხება თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს, აქ სისტემური რეფორმები ნამდვილად საჭიროა და ევროპის საგანმანათლებლო სისტემაში ინტეგრაციაც საშური საქმეა. ადმინისტრირების სტრუქტურული ცვლილებების ჩარჩო საკმაოდ ნათლად გახლდათ განსაზღვრული ახალი კანონის მიერ. კარგი იქნებოდა უნივერსიტეტის ხელმძღვანელობას ჯერ ახალი კანონმდებლობით დადგენილი სტრუქტურების ჩამოყალიბებაზე ეზრუნა და შიდა რეფორმების გატარებაც ახალი წესდებით დაეწყო. ამჟამინდელი უსისტემო და ფართხა-ფურთხით გატარებული "რეფორმა" კი სხვას არაფერს შეიძლება შეედაროს, თუ არა ფინანსური პოლიციის მიერ ამას წინათ სასაუზმე "ნიკალაში" ჩატარებულ ოპერაციას. შეიძლება უნივერსიტეტში მართლაც ბევრი რამაა შესაცვლელი, ბევრი კადრია გამოსაცვლელი და ბევრი პროგრამა გადასახედი, მაგრამ ასეთი უპასუხისმგებლო და არაკომპეტენტური მიდგომა მთლიანად უნივერსიტეტს, როგორც უმაღლესი განათლების სასწავლებელს, აყენებს ზიანს და რეფორმის იდეის დისკრედიტაციას ახდენს. და თუ ვინმეს ჰგონია, რომ ეს ყველაფერი უნივერსიტეტში მოკალათებული რეტროგრადების მოსაშორებლად კეთდება, ძალიანაც ცდება. ჟღერადი შტამპებით უაზრო ოპერირება რეფორმა არ არის, ეს მხოლოდ წყალის ამღვრევაა. მღვრიე წყალში კი თევზს რა ხალხი იჭერს, კარგად მოგეხსენებათ.

არა, ბოლონია ნამდვილად არაფერ შუაშია. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ბოლონიის პროცესში არ მოკვდება, მას მხოლოდ ადგილობრივი კადრები თუ მოაშთობენ ბოლონიის სახელით. და ცვივა თოვლის ფანტელი...

P.S. ამის შემდეგ თითქოს ბუნებრივი იქნებოდა, უშუალოდ განათლების მინისტრის და სამინისტროს სხვა ხელმძღვანელების პასუხისმგებლობის საკითხი დამეყენებინა, მაგრამ ამას შეგნებულად არ ვაკეთებ. წინ ერთიანი ეროვნული გამოცდებია და ქვეყნისთვის ძალზე მნიშვნელოვანია ამ გამოცდების წარმატებით ჩატარება, რათა არ მოხდეს თავისთავად სწორი და კარგი იდეის დისკრედიტაცია. განათლების მინისტრმა უშუალოდ იკისრა პასუხისმგებლობა გამოცდების ჩატარებაზე და თუ იგი წარმატებით გაართმევს თავს ამ ამოცანას, გულწრფელად გამიხარდება, რომ რაღაც კარგი საქმე მაინც გააკეთა. ისე, სამინისტროს ამჟამინდელ ხელმძღვანელობას ეროვნული გამოცდების იდეაც არ ეკუთვნის, მაგრამ ამაზე სხვა დროს, ისევე როგორც ზოგადი განათლების შესახებ. მით უმეტეს, რომ რაც ამ სფეროში ხდება, იმასთან შედარებით უმაღლესი განათლების რეფორმა მართლა წარმატებული ექსპერიმენტია.

„ამერიკას ძლიერი ევროპა სჭირდება"

თიკო მაჭარაშვილი

თეთრ სახლში ევროპულ-ამერიკული სამიტი შედგა. შეხვედრაზე ევროგაერთიანებისა და ამერიკის ლიდერებმა საერთაშორისო საკითხები განიხილეს, კერძოდ - ახლო აღმოსავლეთსა და ავღანეთში მიმდინარე მოვლენები; ჩინეთთან, ირანთან, ერაყთან, საქართველოსთან, უკრაინასა და ბალკანეთთან ურთიერთობები, ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლა, სავიზო რეჟიმი და სავაჭრო-ეკონომიკური ურთიერთობები ევროკავშირსა და აშშ-ს შორის.

აშშ არა მარტო სტრატეგიული, არამედ ყველაზე მნიშვნელოვანი პარტნიორია ევროპული კავშირისთვის.

აშშ-ს პრეზიდენტმა ჯორჯ ბუშმა 20 ივნისს თეთრ სახლში ევროპული საბჭოს მოქმედი თავმჯდომარე ჟან კლოდ იუნკერი და ევროკომისიის თავმჯდომარე ჟოზე მანუელ ბაროზუ მიიღო.

ვაშინგტონში გამართულ სამიტზე ამერიკისა და ევროგაერთიანების ლიდერებმა, ევროპაში მიმდინარე მოვლენების გარდა, ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლასა და ატომური იარაღის წარმოების საკითხებზეც ისაუბრეს.

ევროპული საბჭოს მოქმედმა თავმჯდომარემ ჟან-კლოდ იუნკერმა განიხილა საფრანგეთსა და ნიდერლანდებში ევროპული კონსტიტუციის ჩავარდნის დეტალები. მან პრეზიდენტ ბუშს გააცნო, აგრეთვე, 2007-2013 წ.წ. ევროგაერთიანების ბიუჯეტის პროექტი. **"ბოლო პერიოდში ევროპაში განვითარებული მოვლენები ცხადყოფს, რომ ევროკავშირს არ დაუჩოქია**, - განაცხადა ჟან-კლოდ იუნკერმა. მან ხაზი გაუსვა ევროგაერთიანებისა და აშშ-ს ურთიერთობების გაღრმავების აუცილებლობას, - **აშშ არა მარტო სტრატეგიული, არამედ ყველაზე მნიშვნელოვანი პარტნიორია ევროპული კავშირისთვის,"** - აღნიშნა ჟან კლოდ იუნკერმა.

პრეზიდენტმა ბუშმა დადებითად შეაფასა ევროპული საბჭოს მოქმედი თავმჯდომარის მუშაობა "ასეთ რთულ პერიოდში" და განსაკუთრებით ხაზი გაუსვა ჟან-კლოდ იუნკერის როლს ტრანსატლანტიკური ურთიერთობების გაუმჯობესებაში: **"აშშ-ს ესაჭიროება ძლიერი პარტნიორი ევროპის სახით, რომ მსოფლიოში თავისუფლება, დემოკრატია და უსაფრთხოება დამყარდეს."** ევროკომისიის თავმჯდომარე ჟოზე მანუელ ბაროზუ მიიჩნევს, რომ ევროპულ კავშირში არსებული პრობლემები ბოლო ათი წლის მანძილზე ევროპის სწრაფი გაფართოებით არის გამოწვეული. **"მიუხედავად წინააღმდეგობებისა, ევროკავშირი ქმედუნარიანია, მას დღეს შეუძლია, მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები მიიღოს და მჭიდროდ ითანამშრომლოს აშშ-სთან,"** - აღნიშნა ჟოზე მანუელ ბაროზუმ.

სამიტზე აშშ-სა და ევროგაერთიენების ლიდერებმა მიიღეს საერთო დეკლარაცია, რომლის საფუძველზეც, ხელი უნდა შეუწყონ ისრაელისა და პალესტინის ურთიერთთანამშრომლობას, რომ რეგიონში მშვიდობა დამყარდეს. **"იერუსალიმს, პალესტინასა და იორდანიას დავეხმარებით, რომ ჩატარდეს ლეგიტიმური, გამჭვირვალე და თავისუფალი არჩევნები,"** - განაცხადა ამერიკის პრეზიდენტმა ჯორჯ ბუშმა. ისრაელის მიერ ღაზას სექტორიდან გასვლის მშვიდობიან და სრულ გეგმას მხარი დაუჭირა აშშ-მ და ევროგაერთიანებამ.

ამ სამიტზე აშშ-ს პრეზიდენტი და ევროპული გაერთიანების მმართველები შეთანხმდნენ, ერთობლივად შეიმუშავონ აფრიკის კონტინენტზე მშვიდობისა და სტაბილურობის დამყარების პროექტი.

შეხვედრაზე აშშ-სა და ევროკავშირის ლიდერებმა განიხილეს კორეის სახალხო დემოკრატიულ რესპუბლიკასა და ირანში ატომური იარაღის წარმოების საკითხიც. მათ ერთობლივად მოუწოდეს კორეის სახალხო დემოკრატიულ რესპუბლიკას, "გამჭვირვალე და რადიკალური მეთოდებით" მოეგვარებინა ატომური იარაღის წარმოების პრობლემა.

ირანთან მიმართებაში, აშშ და ევროპული კავშირი ემხრობიან დიდ ბრიტანეთს, საფრანგეთსა და გერმანიას, რომელნიც მოლაპარაკებებს აწარმოებენ ოფიციალურ თეირანთან. **"ირანმა უნდა შეწყვიტოს ურანიუმის მოპოვება-გამდიდრება და ითანამშრომლოს გაერო-ს ატომური იარაღის მაკონტროლებელ სააგენტოსთან,"** - აღნიშნა ევროკომისიის თავმჯდომარემ ჟოზე მანუელ ბაროზუმ.

აშშ და ევროკავშირი მიესალმნენ ლიბანში ახლახან დასრულებულ საპრეზიდენტო არჩევნებს. **"როგორც კი ლიბანის ახალი მთავრობა ჩამოაყალიბებს რეფორმების გეგმას, ჩვენ მოვიწვევთ საერთაშორისო კონფერენციას, რომ მხარდაჭერა აღვუთქვათ ლიბანის მოსახლეობასა და მთავრობას,"** -განაცხადა პრეზიდენტმა ბუშმა.

ოფიციალურმა ვაშინგტონმა და ბრიუსელმა გააკეთეს განცხადება, რომ მათი პოზიციების სხვაობა ერაყში ომის წარმოების თაობაზე წარსულს ჩაბარდა. **"აზრთა სხვადასხვაობა ერაყთან მიმართებაში წარსულში დარჩა. მომავალი მსოფლიოსთვის აუცილებელია თანამშრომლობა, რომ ერაყში სამუდამოდ დამყარდეს დემოკრატიული მმართველობა,"** - აღნიშნა პრეზიდენტმა ბუშმა ევროპული საბჭოს მოქმედ თავმჯდომარესთან ჟან კლოდ იუნკერთან, ევროკომისიის თავმჯდომარე ჟოზე მანუელ ბაროზუსა და ევროკავშირის საგარეო და უსაფრთხოების პოლიტიკის უმაღლეს წარმომადგენელთან ხავიერ სოლანასთან კონსულტაციების შემდეგ.

ისრაელისა და პალესტინის ლიდერთა მეორე შეხვედრა

არიელ შარონისა და მაჰმუდ აბასის მეორე შეხვედრა სამშაბათს ისრაელის ხელისუფლების ლიდერის რეზიდენციაში შედგა. აღნიშნული შეხვედრის დაწყებიდან რამდენიმე საათით ადრე ისრაელის საჯარისო ნაწილებმა მდინარე იორდანის დასავლეთ სანაპიროზე ჩატარებული ოპერაციის შედეგად რადიკალური დაჯგუფება "ისლამური ჯიჰადის" 50-მდე წევრი დააკავეს. ისრაელის მხარე აცხადებს, რომ აღნიშნულმა დაჯგუფებამ მხარეთა მიერ თებერვალში მიღწეული შეთანხმების პირობა ცეცხლის შეწყვეტის შესახებ დაარღვია. არიელ შარონი პალესტინის ლიდერისგან მსგავს ქმედებათა აღკვეთასა და შეიარაღებულ დაჯგუფებათა განიარაღება-ლიკვიდაციას ითხოვს.

ნანა ნასყიდაშვილი

21 ივნისს ისრაელის პრემიერ-მინისტრ არიელ შარონისა და პალესტინის ავტონომიის ლიდერის მაჰმუდ აბასის შეხვედრა გაიმართა. აღნიშნულ შეხვედრაზე ლიდერთა საუბრის მთავარი თემა იყო მათ მიერ 8 თებერვალს ეგვიპტეში გამართულ მოლაპარაკებებზე მიღებულ გადაწყვეტილებათა შესრულება და მხარეებს შორის აგვისტოში განსახორციელებელი გეგმის დეტალების კოორდინირება.

არიელ შარონმა, როგორც მოსალოდნელი იყო, პალესტინის ხელმძღვანელობას ტერორიზმის წინააღმდეგ არასაკმარისი ბრძოლისათვის საყვედური განუცხადა. პოლიტიკოსმა თავის მეზობელ კოლეგას, პალესტინელ შეიარაღებულ დაჯგუფებათა განიარაღებისა და დაშლის პარალელურად, უშიშროების სტრუქტურათა ფორმირების დაჩქარება და ღაზას სექტორში ისრაელის საჯარისო ნაწილებისა და მოსახლეობის ევაკუაციის შემდეგ რეგიონში სტაბილურობის უზრუნველყოფა მოსთხოვა. მაჰმუდ აბასმა კი, თავის მხრივ, არიელ შარონის ადმინისტრაციას პალესტინის ტერიტორიაზე, ტერორიზმში ეჭვმიტანილთა დაკავების მიზნით, ისრაელის საჯარისო ნაწილთა შეჭრის აღკვეთა მოსთხოვა. გარდა ამისა, პალესტინის ლიდერმა ისრაელის ხელისუფლებას მდინარე იორდანის დასავლეთ სანაპიროზე არსებულ დასახლებათა სასწრაფო გადაცემა და სამხედრო საგუშაგოთა ლიკვიდაციის პირობა ჩამოართვა.

აღნიშნულ შეხვედრაზე მაჰმუდ აბასმა ღაზას სექტორის შემდომი განვითარების პერსპექტივებიც განიხილა - კერძოდ, ყურადღება დაეთმო აღნიშნულ ტერიტორიაზე, როგორც აეროპორტისა და საზღვაო პორტის აშენებას, ასევე - "თავისუფალი დერეფნის" შექმნას, რომელიც გათვლილი იქნება მოსახლეობის ღაზას სექტორიდან მდინარე იორდანის დასავლეთ სანაპიროზე გადასვლისა და უკან დაბრუნებისთვის. აბასის მიერ შარონის ხელისუფლების მიმართ წაყენებულ მოთხოვნათა შორის იყო ისრაელის მიერ ოკუპირებულ ტერიტორიებზე პალესტინელი მოსახლეობისათვის სასიცოცხლო პირობათა გაუმჯობესება; კერძოდ, საქმე ეხება პალესტინელთათვის ისრაელის ტერიტორიაზე თავისუფალ გადაადგილებას, მათ დასაქმებასა და პალესტინელ პატიმართა გათავისუფლებას. შარონის განცხადებით, ისრაელი, შესაძლოა, გარკვეულ დათმობებზე წავიდეს პალესტინის ხელისუფლების მხრიდან შეიარაღებულ დაჯგუფებათა, განსაკუთრებით კი, "ისლამური ჯიჰადის" განიარაღებისა და ლიკვიდაციის შემთხვევაში.

მხარეთა აღნიშნული მოთხოვნები მსოფლიო პოლიტიკისთვის, კარგა ხანია, ცნობილია. თუმცა, აღნიშნულ მოლაპარაკებათა შედეგად მნიშვნელოვანი ცვლილებები მხარეთა ურთიერთობებში მოსალოდნელი არ არის.

აღნიშნული შეხვედრის დაწყებიდან რამდენიმე საათით ადრე ისრაელის საჯარისო ნაწილებმა მდინარე იორდანის დასავლეთ სანაპიროზე განხორციელებული ოპერაციის შედეგად რადიკალური დაჯგუფება "ისლამური ჯიჰადის" 50-მდე წევრი დააკავეს. ისრაელ სამხედროთა თქმით, შეიარაღებულმა დაჯგუფებამ დაარღვია ისრაელსა და პალესტინას შორის თებერვალში მიღწეული შეთანხმების პირობა ცეცხლის შეწყვეტის შესახებ. რამდენიმე დღის წინ "ისლამური ჯიჰადის" მიერ ორგანიზებულ შეიარაღებულ თავდასხმათა შედეგად ისრაელის ორი მოქალაქე დაიღუპა.

გასულ შაბათს აშშ-ს სახელმწიფო მდივანმა კონდოლიზა რაისმა არიელ შარონთან მოლაპარაკებები გამართა. რაისმა მხარეებს ღაზას სექტორიდან ისრაელის საჯარისო ნაწილებისა და დასახლებათა გაყვანის დეტალების შეთანხმებისკენ მოუწოდა და ამ პროცესს "ისტორიული ნაბიჯი" უწოდა. ღაზას სექტორიდან ისრაელის საჯარისო ნაწილების და მოსახლეობის გაყვანა რამდენიმე ეტაპად განხორციელდება - კერძოდ, 80 ათასი მოსახლის აღნიშნული ტერიტორიიდან გაყვანის პარალელურად, მდინარე იორდანის დასავლეთ სანაპიროზე მდებარე ოთხი დასახლების დემონტაჟი განხორციელდება. ღაზას სექტორიდან გასახლებულ მოსახლეობას კომპენსაცია მიეცემა. აღნიშნული პროცესები აგვისტოში დაიწყება და რვა კვირას გასტანს. აშშ-ს სახელმწიფო მდივნის თქმით, აღნიშნულ სექტორში განლაგებული ისრაელის მოქალაქეთა საცხოვრებელი სახლები უნდა დაინგრეს. რაისის განცხადებით, ეს გადაწყვეტილება, პალესტინის და, ასევე, ისრაელის მხარესთან შეთანხმებულია. კონდოლიზა რაისს მიაჩნია, რომ აღნიშნული "ისტორიული ნაბიჯის" შედეგად, შესაძლოა, პალესტინის დამოუკიდებელი სახელმწიფო შეიქმნას. ეს პროცესი გათვლილია ახლო აღმოსავლეთის კონფლიქტის მოწესრიგების საერთაშორისო გეგმით, რომელიც "საგზაო რუკის" სახელითაა ცნობილი.

ლიბანი: პოლიტიკური მკვლელობები გრძელდება

გუშინ დანაღმული ავტომობილის აფეთქებამ ლიბანის კომუნისტური პარტიის ყოფილი გენერალური მდივნის, ჯორჯ ჰაუის სიცოცხლე შეიწირა. იგი მეორე ანტისირიული ორიენტაციის სახელმწიფო მოღვაწეა, რომელიც ამ თვეს მოკლეს.

ნინო ტიკარაძე

გარდაცვლილი პოლიტიკოსი აქტიურად უჭერდა მხარს ოპოზიციური ალიანსის კანდიდატს ელიას ატლაჰს, ლიბანის მემარცხენე დემოკრატიული მოძრაობის თანადამფუძნებელს. ამ მოძრაობაზე, როგორც ამბობენ, დიდ გავლენას ახდენდა ლიბანის ცნობილი ყოველდღიური გაზეთის "ან ნაჰარი"-ს ჟურნალისტი სამირ კასირი, რომელიც, ასევე, ნაღმის აფეთქების მსხვერპლი გახდა. შეგახსენებთ, ეს ინციდენტი თვის დასაწყისში, ორ ივნისს მოხდა - ლიბანის არჩევნების პერიოდში. კასირი თავის პუბლიკაციებში ყოველთვის მწვავედ აკრიტიკებდა სირიის გავლენას ლიბანზე.

მწვავე და მეტად კრიტიკული იყო ჯორჯ ჰაუის პოლიტიკური განცხადებებიც. ის უკმაყოფილებას გამოთქვამდა ლიბანის საქმეებში სირიის უხეში ჩარევის გამო.

პოლიცია (და არა მარტო პოლიცია) ბევრ საერთოს პოულობს ამ ორ მკვლელობას შორის.

ჯორჯ ჰაუის ავტომანქანა ადგილობრივი დროით ათ საათზე აფეთქდა ბეირუთის ერთ-ერთ ცენტრალურ რაიონში. თვითმხილველთა და უსაფრთხოების ძალების ცნობით, მანქანამ, ის-ის იყო, ბენზინგასამართი სადგური დატოვა და გზაზე გავიდა, როცა აფეთქების ხმა გაისმა. სიკვდილს გადაურჩა პოლიტიკოსის მძღოლი, მან სხეულის მხოლოდ მცირე დაზიანება მიიღო. პოლიციის წარმომადგენლების ცნობით, უდავოა, რომ ტერორისტების სამიზნე ჰაუი იყო. ვარაუდობენ, რომ პოლიტიკოსის სავარძლის ქვეშ დამონტაჟებული ნაღმი დისტანციური მართვის პულტით აამოქმედეს.

"აფეთქების შემდეგ მანქანამ სვლა განაგრძო. უცებ დავინახეთ, როგორ გადმოძვრა მძღოლი ფანჯრიდან. ჩვენ მანქანას მივცვივდით. ჰაუი უკვე გარდაცვლილი იყო," - აღნიშნა ერთ-ერთმა თვითმხილველმა სააგენტო "როიტერს"-თან საუბრისას.

"შეძრწუნებულები ვართ. როგორც კი ლიბანის სახელმწიფო წარმატებულ ნაბიჯებს გადადგამს, მალევე ჩნდებიან ისეთები, რომლებიც რისკის ქვეშ აყენებენ ჩვენი ქვეყნის სტაბილურობასა და უსაფრთხოებას," - განაცხადა შემთხვევის ადგილზე მისულმა ლიბანის პრემიერ-მინისტრმა ნაჯიბ მიკატიმ, რომელმაც უსაფრთხოების სამსახურებსა და პროკურატურას პოლიტიკოსის მკვლელობის მაქსიმალურად მოკლე დროში გამოძიება დაავალა. პრემიერ-მინისტრმა მოუწოდა მათ, გამოიყენონ უცხოური სპეცსამსახურების ნებისმიერი სახის ინფორმაცია, რაც შეიძლება დაეხმაროთ ძიების წარმოებაში.

"ჰაუის მკვლელობა დიდი დარტყმა და დანაკლისია ლიბანისთვის," – განაცხადა ლიბანის კომპარტიის ამჟამინდელმა ლიდერმა ჰალედ ჰადადმა.

სირიის კიდევ ერთი ცნობილი ოპონენტის დრუზების ლიდერის უალიდ ჯუმბლატის თქმით, ლიბანელ ხალხს დიდი საზღაურის გადახდა მოუწევს იმისთვის, რომ საკუთარი ქვეყანა მთლიანად აკონტროლოს. **"დემოკრატიული ლიბანის შენების მსურველი ნებისმიერი ადამიანის სიცოცხლე საფრთხეშია,"** - აღნიშნა მან ბი-ბი სი-სთან საუბრისას და იქვე დასძინა, რომ ძალიან მნიშვნელოვანია ახალი პარლამენტისთვის სპეცსამსახურებზე კონტროლის ხელში აღება: **"თუ ვერ აკონტროლებ უსაფრთხოების სამსახურებს, ყველაფერს უნდა ელოდო."**

ლიბანის კომუნისტური პარტიის ყოფილი ლიდერის მკვლელობამდე ორი დღით ადრე ქვეყანაში საპარლამენტო არჩევნები დასრულდა. გამარჯვება წილად ხვდა ანტისირიულ ალიანსს, რომელსაც სათავეში უდგას თებერვალში მოკლული ყოფილი პრემიერ-მინისტრის რაფიკ ჰარირის შვილი საად ჰარირი.

სხვათა შორის, ჰარირი-უფროსიც, კასირისა და ჰაუის მსგავსად, ავტომობილში დამონტაჟებული ნაღმის საშუალებით მოკლეს.

როგორც ამბობენ, ჯორჯ ჰაიუს აფეთქება პირდაპირი, გამაფრთხილებელი მესიჯია საად ჰარირისადმი.

ბი ბი სი-ს კორესპონდენტის განცხადებით, ლიბანელთა უმრავლესობა მომხდარში სირიას ადანაშაულებს, რადგანაც მიაჩნიათ, რომ ლიბანის წინააღმდეგობის სიმბოლოდ მიჩნეული პოლიტიკოსების მკვლელობა იმის ხაზგასასმელად ხდება, რომ სირიის ჯარების ლიბანიდან გასვლამ რისკის ქვეშ დააყენა ლიბანის სტაბილურობა.

განცხადება ტენდერის ჩატარების შესახებ

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო აცხადებს ღია ტენდერს **ეროვნული სააგენტოს ცენტრალური და ტერიტორიული სარეგისტრაციო სამსახურების დაცვის მომსახურების შესყიდვაზე**. ტენდერში მონაწილეობის მისაღებად იწვევს ყველა დაინტერესებულ პირს, რომელსაც აქვს ანალოგიური მომსახურების გაწევის გამოცდილება.

1. დასაცავი ობიექტების ნუსხა:

საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს ცენტრალური ოფისი, თბილისის სარეგისტრაციო სამსახურის ოფისი და თბილისის სარეგისტრაციო სამსახურის ტექ.ინვენტარიზაციის არქივი; ბათუმის, ქუთაისის, წყალტუბოს, ზესტაფონის, ფოთის, ზუგდიდის, სენაკის, ოზურგეთის, რუსთავის, მარნეულის, მცხეთის, სიღნაღის და ახალციხის სარეგისტრციო სამსახურების ოფისები.

2. მომსახურების გაწევის სავალდებულო ვადაა 2005 წლის 1 აგვისტოდან 2006 წლის 1 აგვისტომდე.

3. დაინტერესებულმა პირებმა ქართულ ენაზე შედგენილი საკვალიფიკაციო მონაცემები ორ ეგზემპლარად უნდა წარმოადგინონ 2005 წლის 7 ივლისიდან 2005 წლის 8 ივლისის 17 საათამდე, შემდეგ მისამართზე: ქ. თბილისი, წმინდა ნიკოლოზის/ნ. ჩხეიძის ქ. N2, სააგენტოს შესყიდვების სამსახურში (IV სართული).

4. საკვალიფიკაციო მონაცემები უნდა შეიცავდეს შემდეგ ცნობებსა და ინფორმაციას:

ა) ცნობა შინაგან საქმეთა სამინისტროდან, რომ მისი ხელმძღვანელი უკანასკნელი 5 (ხუთი) წლის განმავლობაში არ იყო მსჯავრდებული და მოცემულ მომენტში მის მიმართ არ მიმდინარეობს სისხლის სამართლის საქმე ეკონომიკურ ან სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებული დანაშაულისათვის;

ბ) ცნობა საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს სარეგისტრაციო სამსახურებიდან, რომ მის ქონებაზე არ არის დადებული ყადაღა;

გ) ცნობა საგადასახადო ინსპექციიდან ბიუჯეტის მიმართ დავალიანების შესახებ;

დ) ცნობა ბანკიდან ფინანსური მდგომარეობის შესახებ;

ე) აუდიტის დასკვნა გასული წლის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ;

ვ) კერძო სამართლის იურიდიული პირებისათვის - სასამართლოს დადგენილება ორგანიზაციის რეგისტრაციის შესახებ, წესდება (ასლი) და ამონაწერი სამეწარმეო რეესტრიდან;

ზ) საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისათვის - დებულება ან წესდება (ასლი) დამტკიცებული ზემდგომი ორგანოს მიერ და რეგისტრირებული საქართველოს იუსტიციის სამინისტროში;

თ) ცნობა სასამართლოდან, რომ არ ხორციელდება მისი რეორგანიზაცია ან ლიკვიდაცია, არ მიმდინარეობს გაკოტრების ან სანაციის საქმე.

დამატებით (გარდა "ა", "ვ", "ზ" პუნქტებისა) ფიზიკური პირებისათვის:

ა) ცნობა, რომ სასამართლოს მიერ მას მთლიანად ან ნაწილობრივ არ აქვს შეზღუდული ქმედითუნარიანობა;

ბ) ცნობა, რომ იგი უკანასკნელი 5 (ხუთი) წლის განმავლობაში არ იყო მსჯავრდებული და მოცემულ მომენტში მის მიმართ არ მიმდინარეობს სისხლის სამართლის საქმე ეკონომიკურ ან სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებული დანაშაულისათვის.

გარდა ამისა, საკვალიფიკაციო მონაცემები უნდა შეიცავდეს შემდეგ ინფორმაციას:

- მონაწილის იურიდიული სტატუსი, რეგისტრაციის ადგილი, მოღვაწეობის ძირითადი ადგილი, სატენდერო წინადადების ხელმომწერისათვის გაცემული მინდობილობა (დაურთეთ);
- უკანასკნელი 5 წლის განმავლობაში განხორციელებული ან მოცემულ პერიოდში მიმდინარე ანალოგიური მომსახურება:

N	მომსახურების დასახელება	შემსყიდველის დასახელება	ხელშეკრულების ღირებულება
1			
2			
3			

- მომსახურების გაწევისათვის საჭირო აღჭურვილობა:

N	აღჭურვილობის სახე	მოდელი	რაოდენობა	მდგომარეობა(ახალი, ნახმარი, მოძველებული

პერსონალი, რომელიც განახორციელებს ტენდერით გათვალისწინებული ობიექტების დაცვას, აღჭურვილი უნდა იყოს შესაბამისი უნიფორმით, კავშირგაბმულობის საშუალებებით (რაციები, მობ.ტელეფონები), სასურველია უზრუნველყოფილი იყოს შესაბამისი ტრანსპორტით და რეგიონული ოფისით;

- ტენდერში მონაწილის ძირითად ხელმძღვანელ თანამდებობაზე მომუშავეთა კვალიფიკაცია და გამოცდილება (დაურთეთ ბიოგრაფიული მონაცემები და კვალიფიკაციის დამადასტურებელი დოკუმენტები):

თანამდებობა	გვარი, სახელი, ბიოგრაფიული მონაცემები და კვალიფიკაციის დამადასტურებელი დოკუმენტები	მუშაობის საერთო გამოცდილება (წელი)	ანალოგიურ მომსახურებაზე მუშაობის გამოცდილება (წელი)

ტენდერში მონაწილეობის მსურველმა პირებმა უნდა წარმოადგინონ თავიანთი მოსაზრებები, თუ რა მეთოდებით განახორციელებენ ტენდერით გათვალისწინებული ობიექტების დაცვას.

- მონაწილე იურიდიული ან ფიზიკური პირის ხელმძღვანელი ზემოთ ჩამოთვლილ საკვალიფიკაციო მონაცემებსა და ინფორმაციაზე თავისი ხელმოწერითა და ბეჭდის დასმით ადასტურებს, რომ იგი შეესაბამება "სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ" საქართველოს კანონით განსაზღვრულ ყველა წინა საკვალიფიკაციო მოთხოვნას.

5. იურიდიული და ფიზიკური პირი ვერ გაივლის საკვალიფიკაციო შერჩევას, თუ იგი ზემოთ დადგენილ ვადებში არ წარმოადგენს მე-4 მუხლში მოცემულ ყველა ცნობას და ინფორმაციას, ან რომელიმე მათგანი აღმოჩნდება ყალბი და ვადაგასული.

6. ტენდერში მონაწილე პრეტენდენტები სატენდერო დოკუმენტაციას მიიღებენ 2005 წლის 19 ივლისის 17 საათამდე, სატენდერო მოსაკრებლის (500 ლარი) გადახდის დამადასტურებელი დოკუმენტის წარმოდგენის შემდეგ, მისამართზე: ქ.თბილისი, წმ.ნიკოლოზის/ნ.ჩხეიძის ქ.N2 (ხეთაგუროვის ქ.N2), სააგენტოს შესყიდვების სამსახურში (IV სართული).

7. დამატებითი ინფორმაცია დაინტერესებულ პირებს შეუძლიათ მიიღონ შემდეგი პირისაგან:

გიორგი უშვერიძე - სატენდერო კომისიის აპარატის წევრი,
საკონტაქტო ტელეფონი: 91-05-17
ფაქსი: (995 32) 91-03-41
E-mail : glemonjava@napr.gov.ge,
მისამართი: ქ.თბილისი, წმ.ნიკოლოზის/ნ.ჩხეიძის ქ.N2, სააგენტოს შესყიდვების სამსახური (IV სართული).

სატენდერო კომისიის თავმჯდომარე

ოპოზიციამ ეკონომიკური გუნდის პასუხისმგებლობის საკითხი დასვა

იაშვილმა მედიას ოპოზიციის ეჭვები გააცნო.

"დადგეს საქართველოს პრემიერის ზურაბ ნოღაიდელის და მთავრობის ეკონომიკური გუნდის - სახელმწიფო მინისტრის კახა ბენდუქიძის, ეკონომიკის მინისტრის ალექსი ალექსიშვილის და ფინანსთა მინისტრის ვალერი ჩეჩელაშვილის პასუხისმგებლობის საკითხი..." - ასეთი გახლავთ იმ დადგენილების ტექსტის დასკვნითი ნაწილი, რომელიც "მემარჯვენე ოპოზიციამ" საპარლამენტო ოპოზიციას შესთავაზა და რომელზედაც "კონსერვატორებმა" ხელი უკვე მოაწერეს. დადგენილების საფუძველი და მიზეზი, ამჯერად, ქვეყნის პრივატიზაციის პროცესში შექმნილი სიტუაციაა. "ახლები" ვარაუდობენ, რომ დადგენილების საგანგებო სესიაზე შეტანისას მომხრეებს საპარლამენტო უმრავლესობაშიც მოიძიებენ.

რა თქმა უნდა, ხმაურიანი ოპოზიციური განცხადებები და ზრახვები საქართველოში, უკვე ერთ წელიწადზე მეტია, ამინდს ვეღარ ქმნის. შესაბამისად - დადგენილებას, რომელსაც საპარლამენტო ოპოზიცია ამზადებს, სავარაუდოდ, პარლამენტი არ დაამტკიცებს, თუმცა ეს არ ნიშნავს, რომ კითხვები, რომლებიც ქართულმა ოპოზიციამ პრივატიზაციასთან დაკავშირებით დასვა, ყურადღებას არ იმსახურებს.

რა კვებავს ოპოზიციის ეჭვებს, რომლებიც მათ "ჭიათურმანგანუმისა" და "ვარციხეჰესის" პაკეტის ყიდვაზე "ევრაზჰოლდინგის" მიერ ორი დღის წინ ნათქვამმა უარმა აღუძრა:

"ჯერ ერთი, მთავრობამ უფლებამოსილებას გადააჭარბა, როცა 25 იანვრის მემორანდუმში არ მიუთითა პრივატიზაციის საფუძველი.

მეორეც, "ევრაზჰოლდინგს" თანხის გარკვეული ნაწილი თებერვალში უნდა გადმოერიცხა. სამწუხაროდ, ამის თაობაზე არავის არაფერი უთქვამს.

და კიდევ - 2003 წელს ჭიათურის სასამართლომ დაიწყო "ჭიათურმანგანუმის" გაკოტრების პროცესი. მთავრობამ სასამართლოს გადაწყვეტილებას იგნორირება გაუკეთა, რაც უკვე დიდი კანონდარღვევაა. პრივატიზაციის პროცესში მთავრობამ არაფერი ჰკითხა სხვა აქციონერებს, თითქოს ისინი თანახმა იყვნენ აქციების "ევრაზჰოლდინგზე" გასხვისებისთვის. ამ კანონდარღვევების შემდეგ დაიწყო ვითომდა პრივატიზაციის პროცესი," - ასეთია ოპოზიციის მიერ დასმული აქცენტების თანმიმდევრობა.

ამ ყველაფერს კი კიდევ ერთი ემატება - ამ პრივატიზაციის დროს განხორციელებული "კომბინაციის" საბოლოო შედეგი ასეთია: "ფეროს" ინვესტორს ამ პრივატიზაციამდე "პირობით საკუთრებაში" არსებული ფეროშენადნობი ქარხნის აქციათა 51 პროცენტი დღეს უკვე "უპირობოდ" ეკუთვნის.

"ახლებს" მიაჩნიათ, რომ ინვესტორს ეს "ცვლილება" 20 მილიონი (უკვე გადახდილი თანხა, რომელიც "ევრაზჰოლდინგმა" ამ პრივატიზაციის შედეგად დაკარგა) ულირდა.

ხელისუფლება ამბობს, რომ 7 მილიონად ერთხელ უკვე გაყიდული აქციები 6 თვეში ისედაც გადაეცემოდა კომპანიას უპირობო საკუთრებაში, ვალდებულებებიდან კი მხოლოდ ერთი მილიონი ჰქონდა გასაწევი, შესაბამისად, 20-მილიონიანი "შემოსავალი" ხელისუფლებას ნებისმიერ შემთხვევაში ქულებად უნდა ჩაეწეროს.

ასეა თუ ისე, ფაქტია, რომ "ჭიათურმანგანუმის" პრივატიზება უპასუხო კითხვებს კვლავ აჩენს. გუშინ ოპოზიციამ ამ კითხვების მინისტრებისთვის დასმა სცადა, თუმცა ერთადერთი, ვინც მათთან სასაუბროდ მივიდა, ეკონომიკის მინისტრის მოადგილე კახა დამენია და სხვა "მოადგილეები" იყვნენ. ასე რომ, გუშინ "დიდი პოლიტიკური შერკინება" ვერ შედგა.

მიუხედავად ამისა, ოპოზიციის ეჭვი საკმაოდ კონკრეტულია და იგი ასე ჟღერს: **"ევრაზჰოლდინგის" უარის შემდეგ, ფეროს აქციონერები, რომელთა უკან რომან აბრამოვიჩი დგას, "ჭიათურმანგანუმსა" და "ვარციხეჰესს" ხელში ძალზე ადვილად ჩაიგდებენ."**

"Programme of Assistance for the Prevention of Drug Abuse and Drug Trafficking in the Southern Caucasus (SCAD Programme). This Programme is funded by the European Union"
ევროკავშირის ფინანსური მხარდაჭერით მიმდინარე სამხრეთ კავკასიის ანტინარკოტიკული პროგრამა

განცხადება ვაკანსიის შესახებ

სამხრეთ კავკასიის ანტინარკოტიკულ პროგრამას ევროგაერთიანების ფინანსური მხარდაჭერით საქართველოში ახორციელებს გაეროს განვითარების პროგრამა (UNDP).

UNDP აცხადებს ვაკანსიას პროგრამის მენეჯერის ასისტენტის თანამდებობაზე. სამუშაოს აღწერილობა განთავსებულია ინტერნეტის ვებ-გვერდზე: www.undp.org.ge

დაინტერესებულმა პირებმა უნდა წარმოადგინონ CV და ორი სარეკომენდაციო წერილი ახლანდელი ან წინა სამსახურებიდან ა/წლის 7 ივლისის 17 საათამდე შემდეგ მისამართზე; თბილისი, 0179, ერისთავის 9, გაეროს სახლი.

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო

ჰუმანიტარული მეცნიერებები

გერდა ჰენკელის ფონდი წელს გამოყოფს სტიპენდიებს ახალგაზრდა მეცნიერ-ისტორიკოსებს აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებიდან. ორწლიანი სტიპენდიები განკუთვნილია ასპირანტებისა და ახალგაზრდა მეცნიერებისათვის,რომლებიც დაკავებულნი არიან კვლევებით მშობლიური ქვეყნის ისტორიის, ქვეყანათშორისი ურთიერთობის და შედარებითი ისტორიის სფეროში.

განაცხადები მიიღება 2005 წლის 30 ივნისამდე

განაცხადის ფორმებისა და დამატებითი ინფორმაციისათვის ეწვიეთ ვებ-გვერდს www.gerda-henkel-stiftung.de

"გაქცეული ინვესტორი" - მორიგი დუბლი

პირველი გვერდიდან

საბოლოოდ, "ჭიათურმანგანუმისა" და "ვარციხეჰესის" აქტივები რუსულმა კომპანია "ევრაზია ჰოლდინგმა" და ს/ს "ფეროს" ქართველმა აქციონერებმა ერთად, 132 მილიონ დოლარად შეისყიდეს. "ევრაზჰოლდინგთან" გაფორმებულ მემორანდუმში კი ჩაიწერა, რომ "ევრაზჰოლდინგი" და ზესტაფონის "ფეროს" აქციონერები ერთობლივ კომპანია "ნიუ კო"-ს დააფუძნებდნენ. ამ კომპანიაში ფეროშენადნობთა ქარხნის აქციების 70,8 პროცენტი და "ჭიათურმანგანუმისა" და "ვარციხეჰესის" აქტივები უნდა ჩადებულიყო. "ევრაზჰოლდინგსა" და "დეკომეტალს" მთლიან პაკეტში 132 მილიონი დოლარი უნდა გადაეხადათ, საიდანაც 125 მილიონი დოლარი მიმდინარე წლის ივლისამდე უნდა დაფარულიყო, ხოლო დანარჩენი 7 მილიონი დოლარი - 2006 წლის 1 მარტამდე. დღემდე "ევრაზჰოლდინგს" სულ 20 მილიონი დოლარი აქვს გადახდილი. ანუ - ვადები უკვე დარღვეული გახლდათ, თუმცა ხელისუფლებას ამის თაობაზე აჟიოტაჟი არ აუტეხავს.

პარასკევს ღამით, არაოფიციალური ინფორმაციით, "ევრაზჰოლდინგის" მფლობელი საქართველოში იმყოფებოდა და პრემიერ ნოღაიდელს შეხვდა - ხელისუფლებას არც ამის შესახებ გაუკეთებია ოფიციალური განცხადება. მეტიც, საქართველოს მთავრობის წარმომადგენლები დღემდე აცხადებენ, რომ ოფიციალური შეტყობინება კომპანიისგან არ მიუღიათ.

თუმცა, "ევრაზჰოლდინგის" მიერ ნათქვამი უარი თავად კომპანიის საიტზე გამოქვეყნებული განცხადებით დასტურდება. უკვე ცნობილია ამ უარის როგორც ოფიციალური, ისე - არაოფიციალური და ექსპერტული შეფასებებიც.

ოფიციალური ვერსია: საქართველოს მთავრობასთან საპრივატიზებო შეთანხმების ოფიციალურად გაფორმების შემდეგ, კომპანიის ექსპერტებმა "ჭიათურმანგანუმისა" და "ვარციხეჰესის" ეკონომიკურ მიმზიდველობას რამდენიმეთვიანი ექსპერტიზა ჩაუტარეს და დაასკვნეს, რომ ეს საწარმოები არარენტაბელური და წამგებიანია. საბოლოოდ, ექსპერტები იმ დასკვნამდე მივიდნენ, რომ ამ აქტივებში კომპანიის კაპიტალის ინვესტირება არ ღირდა. - ასეთია "ევრაზჰოლდინგის" ოფიციალური განმარტება. თავად საქართველოს ხელისუფლება გარიგების ჩაშლის მიზეზებზე კომენტარს არ აკეთებს. პრემიერი ნოღაიდელი მხოლოდ ამბობს, რომ "ეს "ევრაზჰოლდინგმა" საკუთრი პრობლემების გამო გადაწყვიტა" და ირწმუნება, რომ ბიუჯეტის "კაპიტალური შემოსავლების" გრაფა, "ჭიათურმანგანუმზე" ჩაშლილი საპრივატიზაციო პროცესის მიუხედავად, არ გაირღვევა.

არაოფიციალური ვერსია: "ევრაზჰოლდინგს" პრემიერ ჟვანიას მთავრობისგან განსაკუთრებული გარანტიები ჰქონდა მიღებული, რომლის უზრუნველყოფაც პრემიერ ნოღაიდელის მთავრობამ ვერ შეძლო. ვერსია მთლიანად ეჭვებზეა დაფუძნებული, თუმცა - ალბათ, ლოგიკურზე.

ოპოზიციის ვერსია: "ევრაზჰოლდინგის" უარის შემდეგ, ფეროს აქციონერები, რომელთა უკან რომან აბრამოვიჩი დგას, ძალზე ადვილად ჩაიგდებენ "ჭიათურმანგანუმსა" და "ვარციხეჰესს" ხელში. მათ უკვე მოახერხეს "დაკარგულ" 20 მილიონად ფეროს აქციათა საკონტროლო პაკეტის "პირობითი საკუთრებიდან" - "უპირობოში" გადატანა. ამ ვერსიას ამყარებს ინვესტორის "კმაყოფილება" და "ჭიათურმანგანუმის" პაკეტის სავარაუდო მყიდველის ვინაობა და საქართველოში "ძველი" ინვესტორების ტრადიციული "დაფერთხვის" პრაქტიკა. თუმცა, გარკვეულწილად, აფერმკრთალებს ის, რომ ინვესტორი ექვს თვეში მაინც იღებდა ამ აქციებს "უპირობო" საკუთრებაში, შესასრულებელი პირობებიდან კი სულ ერთი მილიონის ინვესტირება ჰქონდა დარჩენილი.

ექსპერტების ვერსია: ექსპერტთა მოსაზრებები რამდენიმე ჯგუფად იყოფა. ერთი ნაწილი მიიჩნევს, რომ "ევრაზჰოლდინგმა" "ჭიათურმანგანუმის" ორთაბრძოლაში მონაწილეობით მოახერხა მთავარი კონკურენტის - "ინტერპაიპის" გზიდან ჩამოშორება, რომელიც იმ ეტაპზე, ქართული აქტივების ყიდვით ბაზარზე მონოპოლისტი ხდებოდა. ცხადია, "ინტერპაიპის" განსაკუთრებული ინტერესით იყო გაპირობებული ის, რომ "ჭიათურმანგანუმის" პაკეტზე ფასები ძალიან "ავარდა" და, საბოლოო ჯამში, გარიგება 132 მილიონზე დაიდო. "ევრაზჰოლდინგმა" ქართულ ბრძოლაში დამარცხებით კიდევ უფრო დაამძიმა უკრაინის ექსპრეზიდენტის სიძის კომპანიის მდგომარეობა, რომელმაც საქართველოში ნაწვნევი მარცხის შემდეგ, უკრაინაში ხელთ არსებული აქტივებიც დაკარგა.

ექსპერტთა მეორე ჯგუფის აზრით კი, "ევრაზჰოლდინგისთვის" დღეს ქართული აქტივები მართლაც აღარ არის საინტერესო - ჯერ ერთი, ფასების მკვეთრი შემცირების გამო, და მეორეც, **"ევრაზჰოლდინგი" ქართულ კომპანიას ჩეხურს ამჯობინებს".** სწორედ ასეთი სათაურით გამოაქვეყნა სტატია რუსულმა "ვედომოსტიმ", "როიტერმა" კი გაავრცელა ინფორმაცია იმის თაობაზე, რომ **"ევრაზჰოლდინგი" ახალი დიდი პრივატიზაციისთვის მილიონებს ზოგავს."**

"წინასწარი ინფორმაციით, "ევრაზჰოლდინგმა" ჩეხური კომპანია "Vitkovice Steel"-ზე გამოცხადებულ ტენდერში გაიმარჯვა. ჩეხური კომპანიის სანაცვლოდ კომპანია 286,9 მილიონ დოლარს იხდის," - წერდნენ გუშინ "ვედომოსტის" და "როიტერის" ექსპერტები. როგორც სააგენტო "როიტერი" ჩეხეთის სახელმწიფო საპრივატიზაციო კომიტეტის ხელმძღვანელ მარტინ პეჩინაზე დაყრდნობით იუწყება, კომიტეტმა ჩეხეთის მთავრობას "ევრაზჰოლდინგის" წინადადების განხილვის რეკომენდაციით მიმართა.

"Vitkovice Steel"-ის პრივატიზებაზე გამოცხადებულ ტენდერში, "ევრაზჰოლდინგის" გარდა, რამდენიმე ჩეხური და უკრაინული კომპანია იღებდნენ მონაწილეობას. ტენდერის ოფიციალური შედეგები ივნისის ბოლოსთვის იქნება ცნობილი.

მაინც ვინ ამჯობინა "ევრაზჰოლდინგმა" "ჭიათურმანგანუმს"? - კითხულობენ უცხოელი ექსპერტები. "Vitkovice Steel" ევროპაში ფოლადის სქელი ფურცლის ერთ-ერთი უმსხვილესი მწარმოებელია. ჩეხური კომპანია წელიწადში დაახლოებით 1 მილიონ ტონა პროდუქციას უშვებს. ჯერჯერობით, კომპანიის აქციათა 98,96 პროცენტი ჩეხეთის საკუთრების ნაციონალური ფონდის სტრუქტურას, კომპანია "Osinek"-ს ეკუთვნის.

"ევრაზჰოლდინგში" ჩეხურ გარიგებაზე კომენტარს არ აკეთებენ. რუსი ანალიტიკოსი ალექსანდრ პუხაევი საუბრობს, რომ "ევრაზჰოლდინგმა" ჩეხური კომპანიის სანაცვლოდ, ადეკვატური ფასი შესთავაზა. "მეტროპოლის" ექსპერტის, დენის ნუშტაევის აზრით კი, რუსულ კომპანიას Vitkovice ევროპულ ბაზარზე გასასვლელად სჭირდება. თუმცა, "ატონის" ანალიტიკოსი ტიმოტი მაკკაჩენი მიიჩნევს, რომ "ევრაზჰოლდინგს" ჩეხური კომპანია ბიზნესის დივერსიფიკაციისთვის ესაჭიროება.

საინტერესოა, რომ "ევრაზჰოლდინგი", უცხოური საინფორმაციო წყაროების ცნობით, იტალიური კომპანიის - "Palini e Bertoli" - შეძენითაა დაინტერესებული. როგორც ტიმოტი მაკკაჩენი თვლის, რუსულ კომპანიას ისიც ევროპულ ბაზარზე გასასვლელად სჭირდება, რაც მას 100 მილიონი დოლარი დაუჯდება. როგორც "ვედომოსტი" წერს, "ევრაზჰოლდინგის" იტალიელებთან გარიგება, შესაძლოა, მიმდინარე თვეს დასრულდეს.

გარდა ახალი შენაძენებისა, ექსპერტების აზრით, ქართულ აქტივებზე უარის თქმა "ევრაზჰოლდინგს" მსოფლიო ბაზარზე შექმნილმა სიტუაციამაც აიძულა. **"მარგანეცის ფასი სერიოზულად დაეცა. "ევრაზში" გადაწყვიტეს, რომ ქართული აქტივებისთვის საჭირო ინვესტიციების მოცულობა გაცილებით აღემატება იმას, რის დახარჯვასაც კომპანია ამ ბაზარზე გეგმავდა,"** - განუცხადა "ვედომოსტი"-ს "ევრაზჰოლდინგის" პოზიციაში გარკვეულმა წყარომ. "მეტროპოლის" ექსპერტის დენის ნუშტაევის ინფორმაციით კი, ჩინეთში სექტემბრიდან მარგანეცის ფასი ტონაზე 1600 დოლარიდან 950 დოლარამდე დაეცა. **"ასეთ პირობებში რუსულ კომპანიას ქართულ "ჭიათურმანგანუმზე", როგორც ცალკე ბიზნესზე, უარის თქმის სრული საბაბი ჰქონდა,"** - მიიჩნევს ექსპერტი. ნუშტაევს მისი კოლეგა ტიმოტი მაკკაჩენიც ეთანხმება.

კომენტარი

ნიკო ლეკიშვილი: "ძალიან დიდი სამუშაოა ჩასატარებელი იმისთვის, რომ მთავრობამ ახალი ინვესტორი მოიზიდოს"

ეს, რა თქმა უნდა, ძალიან არასასიამოვნო ფაქტია. ჩვეულებრივ, ასეთი მოვლენები უბრალოდ არ ხდება. რამდენადაც ჩვენთვის ცნობილია, "ევრაზჰოლდინგისთვის" ქართული აქტივები მომგებიანი აღარ ყოფილა. თუ ეს მართლაც ასეა, ეს ნიშნავს, რომ ჩვენ ზედმეტი ფასები მოვითხოვეთ იმაში, რაც ნაკლები ღირდა. "ევრაზჰოლდინგი" არ არის უბრალო კომპანია, მას რამდენიმე მილიარდიანი აქტივები აქვს და ლონდონის ბირჟაზეა კვოტირებული. ასე რომ, ამ ფაქტს მთელი მსოფლიო გაიგებს. ბუნებრივია, ყველას დაებადება კითხვა, თუ რატომ გამოვიდა ასეთი სერიოზული კომპანია საქართველოდან. მით უმეტეს, როცა ლაპარაკია, რომ ამ კომპანიას ფული აქვს გადახდილი და ამასაც კი თმობს. ე.ი. მას ამ ფულის ჩატოვება უფრო ულირს, ვიდრე გარიგებაში შესვლა.

რაც არ უნდა იძახონ მთავრობაში, რომ ფული ხომ მაინც დაგვრჩაო, ეს ნამდვილად არ არის კარგი. ასეთ შემთხვევაში ძალიან დიდი სამუშაოა ჩასატარებელი იმისთვის, რომ მთავრობამ ახალი ინვესტორი მოიზიდოს. ეს ძალიან რთული იქნება. მთავრობას 200 მილიონამდე თანხა ჰქონდა გათვალისწინებული ბიუჯეტში, რაც აუცილებლად უნდა შეივსოს რაიმეთი. ამასთან, "ევრაზჰოლდინგი" ხომ არა მარტო, არამედ ს/ს "ფეროსთან" ერთად გამოდიოდა. ამავე გარიგებაში ჩადებული იყო ზესტაფონისთვის მთავრობის მხრიდან დამატებითი აქციების გადაცემა, რითაც იგი 51 პროცენტის მფლობელი ხდებოდა. ეს ყველაფერი ნულოვან ვარიანტს უტოლდება. სხვათა შორის, "ვარციხეჰესზე" გამოყოფილი იყო "KFW"-ს 8,5 მილიონი ევრო. ასე რომ, ამ საკითხმა ძალიან ბევრი პრობლემები შექმნა.

პრინციპში, ეს ხომ პირველი შემთხვევა არ არის. შედეგებით თუ ვილაპარაკებთ, ყველა მსხვილი ტენდერი ხარვეზებით მიმდინარეობდა. აქ ან არაკომპეტენტურობასთან, ან რაიმე სხვა მოვლენასთან გვაქვს საქმე. სანაოსნოზე პირველი ტენდერი ჩაიშალა, მეორეზე აღმოჩნდა, რომ არარსებულ კომპანიასთან გვქონდა საქმე, და ბოლოს, მესამე ტენდერზე გამოვლინდა გამარჯვებული. ჩვენთან სატენდერო სისტემა, როგორც ჩანს, მოწესრიგებული არ არის. აეროპორტის შემთხვევაში გამარჯვებული ნორმალური აღმოჩნდა, თუმცა რამდენად დაასრულებენ ისინი მომავალი წლისთვის აეროპორტის აშენებას, ვერ გეტყვით. მესამე ტენდერი, რომელზეც საუბარი გვაქვს, პირდაპირ დარტყმას აყენებს ბიუჯეტს. თუ კარგი ინვესტორის მოძებნა ვერ მოხერხდა, ეს გარკვეული პირების პასუხისმგებლობის დაყენებას გამოიწვევს.

დემურ გიორხელიძე: "ეს მთავრობისთვის და ქვეყნისთვის კარგი გაკვეთილია, რათა პრივატიზაციის სქემები გადაიხედოს"

ალბათ, ერთ კონკრეტულ ფაქტს განსაკუთრებული უარყოფითი შედეგი არ ექნება. მაგრამ, როგორც ჩანს, თვითონ ამ პრივატიზაციის სქემები მთლად გამართული არ არის და სწორედ ეს იწვევს ასეთ გაუგებრობებს. თუკი მთავრობა საფონდო ბირჟების მეშვეობით პრივატიზაციის პროცესის განხორციელებაზე იფიქრებს, ეს უდიდესი სარგებლის მომტანი იქნება. არ ვგულისხმობ "ჭიათურმანგანუმის" გასაყიდი ფასის დაკლებას. ფასი შეიძლება იყოს ნებისმიერი, რასაც მთავრობა განსაზღვრავს, მაგრამ ყველაფერი დანარჩენი საფონდო ბირჟაზე ღია ვაჭრობამ უნდა დაარეგულიროს. დღეს არავინ იცის, გასაყიდი ობიექტების ფასი მაღალია თუ დაბალი. სულაც არ ვფიქრობ, რომ ეს ობიექტები, მათ შორის, "ჭიათურმანგანუმი" ძვირია. მე მგონი, "ევრაზჰოლდინგს" "ჭიათურმანგანუმის" შესყიდვაზე მარტივი მიზეზების გამო უარი არ უთქვამს. ეს კარგი გაკვეთილია მთავრობისთვის და ქვეყნისთვის, რათა პრივატიზაციის სქემები გადაიხედოს.

მიხეილ მაჭავარიანი: "ჩემთვის ახლა ყველაზე მთავარია, ბიუჯეტში შემოტანილი ეს თანხა არ დაიკარგოს"

"ევრაზჰოლდინგის" ოფიციალური განმარტების თანახმად, ეს ფაქტი იმიტომ მოხდა, რომ მათ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების შეეშინდათ და გარიგებაზე უარი თქვეს. პრინციპში, ოფიციალური განცხადება "ევრაზჰოლდინგისგან" მთავრობას არ მოეპოვება, მათ შორის, მეც. თავიდან, იყო მოლაპარაკება, რომლის დროსაც დაყენებული პირობებიდან გამომდინარე, მთავრობის წარმომადგენლებმა "ევრაზჰოლდინგთან" დაკავშირებით გადაწყვეტილება მიიღეს. როგორც კი ეს კომპანია გამარჯვებულად გამოცხადდა, მან დეპოზიტზე 20 მილიონი დოლარი გადმორიცხა. ეს ნამდვილად არ არის ხურდა ფული. ჩემთვის ეს ვეებერთელა თანხაა. გაიხსენეთ: ჭიათურაში ოთხი წლის წინ, დაახლოებით, 4 მილიონ ლარს იხდიდნენ. მაგრამ, ამის შემდეგ "ევრაზჰოლდინგმა" ჩათვალა, რომ ის ამ ვალდებულებებს ვერ გაუმკლავდება და უარი თქვა გარიგებაზე. ჩემთვის ახლა ყველაზე მთავარია, ბიუჯეტში შემოტანილი ეს თანხა არ დაიკარგოს და მთავრობამ დროზე დაიწყოს "ევრაზჰოლდინგის" შემცვლელის პოვნა.

სანდრო თვალჭრელიძე: "ევრაზჰოლდინგმა" მიზანს მიაღწია - "ჭიათურმანგანუმის" მეპატრონე ვერ გახდა უკრაინული კომპანია, რომელიც ამით მონოპოლისტი ხდებოდა"

თუ ახალი ინვესტორი სწრაფად მოინახება, "ევრაზჰოლდინგის" წასვლა საქართველოში ინვესტაციების მოზიდვაზე გავლენას არ მოახდენს. ჩემი აზრით, "ჭიათურმანგანუმი" ძალიან ძვირად იყო შეფასებული. ეს საწარმო ცოტა იაფად უნდა გაიყიდოს. ძვირად გაყიდვის შემთხვევაში, პროექტი არარენტაბელური ხდება, რადგან კომპანია ინვესტიციის დაბრუნებას დიდი ხანი მოუნდება. თუკი ახალი ინვესტორი არ გამოჩნდება, ბიუჯეტი, რასაკვირველია, სეკვესტრს განიცდის. თუმცა, ვფიქრობ, მთავრობა "ევრაზჰოლდინგის" შემცვლელს გამონახავს. რაც შეეხება "ევრაზჰოლდიგნის" წასვლის მიზეზს, ამ კომპანიამ თავის მიზანს მიაღწია - "ჭიათურმანგანუმის" მეპატრონე ვერ გახდა უკრაინული კომპანია, რომელიც ამით მსოფლიო მანგანუმის სრული მონოპოლისტი ხდებოდა. ახლა, ვნახოთ, რას პოზიციას დაიკავებენ "ეკომეტალსი" და სხვა კომპანიები.

ნიკო ორველაშვილი: "ალბათ, "ევრაზჰოლდინგს" მიღებული ჰქონდა არაოფიციალური დაპირებები და გარანტიები, რომელსაც ახალი ხელისუფლება ვერ იკისრებს"

ფაქტია, რომ "ევრაზჰოლდინგის" წასვლა დადებითი მოვლენა არ არის. ჩვენი ხელისუფლება ვალდებულია, ყველაზე უმტკივნეულო გამოსავალი მოძებნოს, მაგრამ ისე, მექანიკურად კი არა, რომ ოცი მილიონი დოლარი ამ პროცესიდან უკვე მივიღეთ და ახლა შეგვიძლია, "ჭიათურმანგანუმი" ოცი მილიონით იაფად გავყიდოთ. ეს ლოგიკას მოკლებული მიდგომაა, რადგან ჩაშლილი გარიგება, მით უმეტეს მაშინ, როცა მიზეზები უცნობია, შესაძლოა, საქართველოს იმიჯისთვის სერიოზული ზიანის მომტანი გახდეს. "ევრაზჰოლდინგის" წასვლა უკავშირდება როგორც პოლიტიკურ, ისე წმიდა ეკონომიკურ საკითხებს. მხოლოდ ფასზე ლაპარაკი ბავშვობაა, რადგან ეს ფასი კომპანიისთვის ხელშეკრულებაზე ხელმოწერის დროსაც ცნობილი იყო. როგორც ჩანს, ან ბიზნეს-კლიმატი შეიცვალა მნიშვნელოვნად, თუმცა მისაღები ბიზნესკლიმატი გარიგების დადების დროსაც არ იყო და არც ახლაა; ან "ევრაზჰოლდინგს" მიღებული ჰქონდა არაოფიციალური დაპირებები და გარანტიები ხელშეკრულებაში მონაწილე პირებისგან. ამ დაპირებების შესრულებას დღეს, ახალი მთავრობის წარმომადგენლები, როგორც ჩანს, ვერ შეძლებენ. "ევრაზჰოლდინგისთვის" პროექტი მომგებიანი იქნებოდა იმ შემთხვევაში, თუკი მას "ჭიათურმანგანუმის" მთელი საქვაბე ექსკლუზიური მართვით გადაეცემოდა. ამ ინიციატივას აშკარა მოწინააღმდეგეები გამოუჩნდა იმ ხალხის სახით, ვინც იქ მანგანუმის ბიზნესს, კარგა ხანია, ეწევა. მათი იქიდან გამოყვანა არც ისე იოლია. როგორც ჩანს, მთავრობამაც ამაზე უარი განაცხადა და, შესაბამისად, "ჭიათურმანგანუმის" შესყიდვაზე მიმზიდველობამ იკლო.

კახა კუკავა: "რაც მოხდა, ელემენტარული კრიმინალია"

რაც მოხდა, ეს ელემენტარული კრიმინალია. ყველაფერი იმის ბრალია, რომ ბენდუქიძე ეკონომიკის მინისტრობისას გადაწყვეტილებებს ერთპიროვნულად, ყველასგან დაუკითხავად, რესტორნებსა და ბარებში პირად შეხვედრებზე იღებდა. ამიტომაც, ოპოზიციური პარტიები ბენდუქიძის საქმიანობის შესწავლას ვითხოვთ.

დავით ბერძენიშვილი: "ასეთი არასერიოზულობა ხელისუფლებას კატასტროფამდე მიიყვანს"

ამ ხელისუფლებისგან არაფერი მიკვირს. პასუხი უნდა აგოს არა მხოლოდ ბენდუქიძემ, არამედ კიდევ ბევრმა ჩინოსანმა. ასეთი არასერიოზულობა ხელისუფლებას, საბოლოო ჯამში, კატასტროფამდე მიიყვანს.

ადმინისტრაციის ასისტენტი

კომპანია "ბი-პი"-ს მილსადენების პროექტების მიზნებისათვის და "ბი-პი"-ს უშუალო ხელმძღვანელობით, შპს "IRA" კონკურსზე იწვევს სათანადო კვალიფიკაციის მქონე პირებს ადმინისტრაციის ასისტენტის თანამდებობის დასაკავებლად. ადმინისტრაციის ასისტენტი წარმოადგენს საქართველოში "ბი-პი"-ს მილსადენების მშენებლობის პროექტის კონტრაქტორ მესამე მხარეს, რომელიც იმუშავებს "ბი-პი"-ს ხელმძღვანელობის ქვეშ.

სამუშაოს აღწერა:
ადმინისტრაციის ასისტენტის ძირითადი მოვალეობაა ზოგადი დამხმარე ადმინისტრაციული სამუშაოს შესრულება.

მოვალეობები და პასუხისმგებლობები:
ადმინისტრაციის ასისტენტის მოვალეობებს და პასუხისმგებლობას შეადგენს (არ შემოიფარგლება რა ამით):
დეპარტამენტის მთლიანი დოკუმენტაციის აღრიცხვა;
- დაარქივების სისტემების და მონაცემთა ბაზის შექმნა, მასზე მუშაობა და მართვა;
შიდა დამკვეთებისაგან მიღებული ყველა დაკვეთის აღრიცხვა და თითოეული ოპერაციის გაკონტროლება, ხელმძღვანელისთვის მოხსენების მიზნით;
- შეხვედრების ოქმების ჩაწერა;
მიღებული მომსახურების ანგარიშ-ფაქტურების და თანმხლები დოკუმენტაციის შემოწმება და შენახვა;
- დოკუმენტაციის მომზადების და დაარქივების პასუხისმგებლობა;
საჭიროების შემთხვევაში, წერილობითი და ზეპირი თარგმანის შესრულება და გარე რესურსების მიერ გაწეული მთარგმნელობითი მომსახურების კოორდინირება;
- მგზავრობის და დაბინავების ორგანიზებაში დახმარება, სათანადო დეპარტამენტისათვის შესაბამისი მოთხოვნის გაგზავნის მეშვეობით;
ხელმძღვანელის / განყოფილების შეხვედრების და მიღებების დაგეგმვა;
- საჭიროებისამებრ სხვა მოვალეობების შესრულება.

სამუშაო გამოცდილება და განათლება:
კანდიდატს მოეთხოვება ცოდნისა და კვალიფიკაციის შემდეგი დონე:

ადმინისტრაციულ სფეროში მუშაობის 3-წლიანი გამოცდილება, ინგლისური ენის ფლობის და ზემოთ აღწერილი ფუნქციების შესრულების სათანადო უნარი;
- უმაღლესი განათლების დიპლომი, ენების გაძლიერებული კურსით;
ქართული ენის ფლობა მშობლიური ენის დონეზე, ინგლისურის და რუსულის - თავისუფლად;
- შემდეგი კომპიუტერული პროგრამების სრულყოფილად ფლობა: MS Word, Excel, PowerPoint, Exchange

განაცხადის შემოტანის წესი / დამატებითი ინფორმაცია
თუ თვლით, რომ გაგაჩნიათ საჭირო კვალიფიკაცია და გამოცდილება ზემოთ აღწერილი თანამდებობის დასაკავებლად, გთხოვთ, მოგვაწოდოთ თქვენი Curriculum Vitae ქვემოთ მითითებულ მისამართზე და შეავსოთ შესაბამისი განაცხადის ფორმა, რომელსაც იქვე მიიღებთ. განაცხადების მიღების საბოლოო ვადაა 2005 წლის 28 ივნისი, სამშაბათი.
კანდიდატი უნდა იყოს საქართველოს მოქალაქე.

ყველა მიღებული განაცხადი განიხილება, რაც იმას არ გულისხმობს, რომ ყველა კანდიდატი გაივლის გასაუბრებას და მიიღებს სამუშაოს შემოთავაზებას.

კადრების განყოფილება
"ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის კომპანია"
BP Georgia
საქართველო, თბილისი, საბურთალოს ქუჩა N38

არასაპატიმრო სასჯელის დანერგვისთვის თეორიული მომზადება დაიწყო

პრობაციის ოფიცრების მომზადების მიზნით, იუსტიციის სამინისტროს არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის დეპარტამენტის, ასევე, არასამთავრობო ორგანიზაცია „ციხის საერთაშორისო რეფორმის" ორგანიზებით, სამოსამართლო სწავლების ცენტრში გუშინ სამდღიანი სწავლება დაიწყო. როგორც იუსტიციის სამინისტროში განაცხადეს, ტრეინინგ პროგრამას უძღვებიან ჰოლანდიის „ხსნის არმიის" ტრენერები - ლუქ ლადრუ და ერიკა ბოსი. ნიდერლანდებში პრობაციის სამსახურის ზედამხედველობას დაქვემდებარებული კონტინგენტის 30 პროცენტთან, სპეციალური კონტრაქტის საფუძველზე, სარეაბილიტაციო პროგრამას „ხსნის არმია" აწარმოებს.

ჰოლანდიელი ტრენერების მიერ შედგენილი პროგრამის მიხედვით, აქცენტი გაკეთდება თანამშრომელთა ინდივიდუალურ მომზადებაზე, კერძოდ კი - პრობაციის დეპარტამენტის თანამშრომელთა სწავლებაზე, მათი სამსახურის შესახებ ნათელი ხედვის ჩამოყალიბების მიზნით. ტრენერები პრობაციის ოფიცრებს გაუზიარებენ გამოცდილებას ინდივიდუალური გეგმისა და პრიორიტეტების დასახვის მეთოდიკასთან დაკავშირებით. არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის დეპარტამენტის თავმჯდომარის მოადგილის ირაკლი ჩხარტიშვილის განცხადებით, ჰოლანდიელი კოლეგების გამოცდილება დეპარტამენტის თანამშრომლებს პრაქტიკულ მუშაობაში გამოადგებათ. **პრაიმ-ნიუსი**

ორი სიტყვით

თბილისი. პოლიციამ მეტრო-სადგურ "წერეთელის" მიმდებარე ტერიტორიაზე ნარკოტიკების რეალიზაციაში ეჭვმიტანილი, 32 წლის სოლომონ კუკავაძე დააკავა. შს სამინისტროს ცნობით, კუკავაძემ ერთ-ერთ მოქალაქეს 400 ლარად 2 აბი "სუბოტექსი" მიჰყიდა. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. საქართველო-აზერბაიჯანის საზღვარზე, სოფელ ვახტანგისთან პოლიციასთან შეიარაღებული წინააღმდეგობისას დაიღუპა საზღვრის დარღვევაში ეჭვმიტანილი. როგორც შს სამინისტროში განაცხადეს, აღნიშნული პიროვნება გუშინ, გამთენიისას საზღვრის უკანონო გადმოკვეთას ცდილობდა. ის პოლიციის მოთხოვნას არ დაემორჩილა და მათი მიმართულებით ცეცხლსასროლი იარაღიდან სროლა დაიწყო. ორმხრივი სროლის შედეგად ეჭვმიტანილი, რომლის ვინაობა ჯერჯერობით დაუდგენელია, მძიმედ დაიჭრა და მოგვიანებით საავადმყოფოში გარდაიცვალა. სავარაუდოდ, ის ჩეჩენი ეროვნებისაა. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. აფხაზეთის თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის შს სამინისტროს მიერ გუდაუთის რაიონში ნარკოტიკების განადგურების მიზნით ჩატარებული ოპერაციის შედეგად დაკავებულია და წინასწარი დაკავების საკანში გადაყვანილია რაიონის ორი მცხოვრები. როგორც სააგენტო "აფსნიპრესს" დე ფაქტო რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა მინისტრმა ოთარ ხეციამ განაცხადა, გუდაუთის რაიონის სოფელ ჯირხვას მკვიდრ გოჩუასგან ამოიღეს 1369 ძირი ყაყაჩო, ხოლო ამავე რაიონის სოფელ აჩანდარაში მცხოვრებ ყვარჩელიასგან – 400 ძირი კანაფი. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. სამძებრო სამმართველოში არსებული ოპერატიული ინფორმაციის რეალიზაციის შედეგად ამავე სამმართველოს თანამშრომლებმა თბილისში, ნუცუბიძის ქუჩაზე, ავტომანქანა "ოპელ-ასტრა" დააკავეს, რომელსაც ზუგდიდში მცხოვრები ვალერი მატკავა მართავდა. მასთან ერთად დააკავეს ზვიად მიქავაც. შემოწმების შედეგად დაადგინეს, რომ ავტომობილი გატაცებულია 16 ივნისს და იგი კობა ტურაშვილს ეკუთვნის. **მედიანიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. შს სამინისტროს კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტის, თბილისის შს მთავარი სამმართველოს, იმერეთის სამხარეო შს მთავარი სამმართველოსა და საპატრულო პოლიციის თანამშრომლებმა დააკავეს ტყიბულში მცხოვრები, ნასამართლევი, 49 წლის ჯუმბერ ბოჭორიშვილი, რომელმაც 19 ივნისს სიტყვიერი შეურაცხყოფა მიაყენა მეზობელს ჯუმბერ ჯიშიაშვილს და ცეცხლსასროლი იარაღიდან გასროლით ფეხში დაჭრა მისი მეუღლე მანანა გიგაშვილი. **მედიანიუსი**

„სასამართლო - ყიდვა-გაყიდვის აუქციონი"

თამაზ ბაკურიძის განაჩენით პროკურატურის მოთხოვნა სრულად დაკმაყოფილდა

ექვსი წლითა და ექვსი თვით თავისუფლების აღკვეთა – ასეთი გახლავთ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ყოფილი მეთაურის ასლან აბაშიძის ყოფილი პრესმდივნის და აჭარის ტელე-რადიო მაუწყებლობის ყოფილი თავმჯდომარის თამაზ ბაკურიძის განაჩენი, რომელიც მას ბათუმის საქალაქო სასამართლომ გუშინ, საქმის ათთვიანი განხილვის ბოლოს გამოუტანა. სასამართლოს ამ გადაწყვეტილებით პროკურატურის მოთხოვნა სრულად დაკმაყოფილდა. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილებითვე, უნდა დაყადაღდეს მსჯავრდებულის ქონება. ბაკურიძეს მართლმსაჯულებამ 300 ათასი ლარის გადახდაც დააკისრა.

ხათუნა ჭანგირაშვილი

"სასამართლო არის ყიდვა-გაყიდვის აუქციონი", - ასეთი შეფასება მიეცა გუშინდელ სასამართლო პროცესს.

ასლან აბაშიძის ყოფილი პრესმდივნისთვის გამოტანილი ვერდიქტი მოულოდნელი აღმოჩნდა არა მარტო განსასჯელის, მისი ახლობლებისა და ადვოკატისთვის, არამედ არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენელთათვისაც, რომლებიც ათთვიანი სასამართლო პროცესის მონიტორინგს აწარმოებდნენ.

"დარწმუნებულები ვართ, რომ მართლმსაჯულება სასამართლო განხილვის პროცესში მოპოვებული მტკიცებულებებით ისარგებლებს და ობიექტურ განაჩენს გამოიტანს", - ასეთი გახლდათ ბაკურიძის ახლობლების, არასამთავრობოებისა და ადვოკატის განწყობა განაჩენის მოსმენამდე.

საქმე ისაა, რომ თანამდებობის ბოროტად გამოყენებისა და დიდი ოდენობის თანხების არამიზნობრივად ხარჯვაში ბრალდებულის საქმის სასამართლო განხილვისას ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილმა არც ერთმა მოწმემ ბაკურიძის ბრალეულობა არ დაადასტურა. რაც ყველაზე მთავარია, სასამართლო პროცესებზე თავი დაზარალებულად არ ცნეს საქმეში დაზარალებულად ცნობილებმა. ერთი სიტყვით, სასამართლო პროცესებზე დაკითხულმა მოწმეებმა ბაკურიძის სასარგებლო ჩვენებები მისცეს.

სხვათა შორის, სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსში შეტანილი ცვლილებების მიხედვით, რომლებიც უკვე კანონიერ ძალაშია შესული, საქმეზე გადაწყვეტილების გამოტანისას სასამართლო კოლეგია უნდა დაეყრდნოს სწორედ სასამართლო პროცესზე მოწმეებისა და დაზარალებულების მიერ მიცემული ჩვენებების შედეგად მოპოვებულ მტკიცებულებებს. ბაკურიძის განაჩენის წერისას მოსამართლეს ამ საპროცესო ცვლილებით რომ არ უსარგებლია, ცხადია.

"გამოძიებას რომ თამაზ ბაკურიძის დანაშაულებრივი ქმედების არც ერთი მტკიცებულება არ ჰქონდა, ეს პროცესზე ყველამ ნახა. თუმცა, რატომღაც, ბათუმის საქალაქო სასამართლო მხოლოდ ასლან აბაშიძის დროინდელი კონტროლის პალატის დასკვნას დაეყრდნო და პროკურატურის მიერ დაწერილი საბრალდებო დასკვნა ბოლომდე დააკანონა. ამ განაჩენს, რა თქმა უნდა, ზემდგომ ინსტანციაში გავასაჩივრებთ და, თუ საჭირო გახდება, საქმე სტრასბურგამდეც მიაღწევს, თუმცა იმედი გვაქვს, რომ ზემდგომი ინსტანცია ამ სამარცხვინო განაჩენს გამოასწორებს", - აცხადებს თამაზ ბაკურიძის ინტერესების დამცველი.

მსჯავრდებულის მხარდამჭერები თვლიან, რომ ასლან აბაშიძის ხელისუფლების პერიოდში ჟურნალისტის წინააღმდეგ განხორციელებული არაკანონიერი სისხლის სამართლებრივი დევნა ინერციით გააგრძელა ახალმა ხელისუფლებამ. თავად ბაკურიძე წარდგენილ ბრალდებებს არც განაჩენის შემდეგ აღიარებს და თავს პოლიტპატიმრად აცხადებს.

"ჩემს წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმის აღძვრა ასლან აბაშიძის პოლიტიკური დაკვეთა იყო ავტონომიის მეთაურთან საჯარო დაპირისპირებისთვის.

ჩემთვის გამოტანილ განაჩენში სრულად დაკმაყოფილდა იმ ადამიანის ინტერესი, ვინც საბრალდებო დასკვნა დამიწერა. ეს გახლავთ ასლან აბაშიძის დროინდელი აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის პროკურორი რესან კონცელიძე. ის ამჟამად აჭარის პროკურორის მოადგილეა და დაარწმუნა ყველა, რომ მის მიერ დაწერილი საბრალდებო დასკვნა უტყუარია. კონტროლის პალატის დასკვნა კი, რომლის საფუძველზეც, ჩემს წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმე აღძრეს, რესან კონცელიძის სიმამრის – კონტროლის პალატის ყოფილი თავმჯდომარის გივი ცივაძის შეთხზულია. სწორედ ამ ხალხის ინტერესში შედიოდა ჩემთვის გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანა, რაც მათი სურვილისამებრ მოხდა კიდეც. სასწაული არის ის, რომ როგორც სასამართლო პროცესზე გაირკვა, ჩემს საქმეში დაზარალებულები არ არსებობენ, მოსამართლემ კი დაზარალებულების სასარგებლოდ ჯარიმა დამიწესა. ეს არის უზნეო გადაწყვეტილება", - განაცხადა ჩვენთან საუბრისას მსჯავრდებულმა თამაზ ბაკურიძემ.

თამაზ ბაკურიძეს იმ საერთაშორისო ორგანიზაციების იმედი აქვს, რომლებიც მის საქმეში უკვე ჩაერთნენ. შეგახსენებთ, რომ არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლების მიერ შემდგარმა მონიტორინგის ჯგუფმა ყოფილი პრესმდივნის საქმეში ეუთო-სა და გაერო-ს მისიის წარმომადგენლები ჩართო და მრგვალი მაგიდა გამართა. მონიტორინგის ჯგუფის წევრებმა უცხოურ ორგანიზაციებს ის მასალები წარუდგინეს, რომლებიც ათთვიან სასამართლო პროცესებზე მოიპოვეს. ეუთო-სა და გაერო-ს მისიის ოფიცრები საქმის დეტალებით დაინტერესდნენ და ბაკურიძე ბათუმის მესამე საპყრობილეში მოინახულეს. ორივე საერთაშორისო ორგანიზაციის ოფიცრები აქამდე განაჩენს ელოდებოდნენ. ისინი სპეციალური დასკვნის მომზადებას და სათაო ოფისებში გაგზავნას გეგმავენ.

როგორც ჩვენთან საუბარში თამაზ ბაკურიძემ განაცხადა, ის ამჯერად ევროკავშირის წარმომადგენელს ელოდება.

თვითმკვლელობის მიზეზი დაუდგენელია

თავდაცვის სამინისტრო ახალ სკანდალში გაეხვია. ყვარლის რაიონის სოფელ შაქრიანში დისლოცირებულ რეზერვისტთა ბანაკის ჯარისკაცმა სიცოცხლე თვითმკვლელობით დაასრულა. ტრაგედიის მიზეზად გარდაცვლილის ოჯახის წევრები ბანაკში მათი შვილისთვის მიყენებულ მორალურ შეურაცხყოფას ასახელებენ. მომხდარის შესახებ რეზერვისტთა ბანაკის მეთაურები დუმან.

ზვიად რუაძე
კახეთიდან

საგარეჯოს რაიონის სოფელ ხაშმის მკვიდრი, 29 წლის ნიკო ყიფიანი იმ ადამიანთა რიცხვს მიეკუთვნებოდა, რომლებმაც შაქრიანის რეზერვისტთა ბანაკში წასვლის სურვილი გამოთქვეს. გამგეობის სხვა თანამშრომლებთან ერთად, ის ბანაკში 16 ივნისს გაემგზავრა. მეორე დღს კი იგი ბანაკიდან გაიქცა. მისი წასვლის მიზეზს მეთაურები მაშინ იმით ხსნიდნენ, რომ ყიფიანმა სამხედრო რეჟიმი ვერ აიტანა. გუშინწინ მან საკუთარ სახლში სიცოცხლე თვითმკვლელობით დაასრულა. ამ დროს სახლში მხოლოდ მისი დედა, ცარო ყიფიანი იმყოფებოდა. გარდაცვლილმა მშობლებს ასეთი შინაარსის წერილი დაუტოვა. **"მე არ ვარ მხდალი და ჩემი ოჯახი არასდროს შემირცხვენია".**

გარდაცვლილის დედა ცარო ყიფიანი დარწმუნებულია, რომ მის შვილს ბანაკში ამცირებდნენ და მასხრად იგდებდნენ. **"ასე ეუბნებოდნენ, შენ სამხედრო ფორმა და იარაღი რად გინდა, ლექსები დაგვიწერე, გაგვართეო. ჯარი გასართობი ადგილია?"** - ამბობს ნიკო ყიფიანის დედა. როგორც სოფლის მოსახლეობა და გარდაცვლილის ახლობლები ამბობენ, ნიკო ყიფიანი ახალგაზრდა მწერალი იყო, რომლის შემოქმედებაც სხვადასხვა ლიტერატურულ გაზეთსა და ჟურნალში ხშირად იბეჭდებოდა. იგი, პარალელურად, სოფლის საშუალო სკოლაში სამხედროს ასწავლიდა.

რაზმის მეთაურის, თელავის გამგებლის მოვალეობის შემსრულებლის გოჩა მამაცაშვილის ბრძანებით, მომხდართან დაკავშირებით ყველა რეზერვისტს კომენტარის გაკეთება აუკრძალეს. გოჩა მამაცაშვილი ამ ფაქტს იმით ხსნის, რომ მას ყველანაირ კითხვაზე პასუხის გაცემა თავდაცვის სამინისტრომ აუკრძალა.

თვითმკვლელობის მიზეზების დასადგენად საგარეჯოელი სამართალდამცველები მუშაობენ. პოლიციის უფროსის რამაზ ხატიაშვილის განცხადებით, ამ დროისთვის გამომძიებელი შაქრიანის რეზერვისტთა ბანაკში იმყოფება და საგამოძიებო მოქმედებებს ატარებს.

ოპერაცია „კრაზანა" დასრულებულია

"ესპანეთში ევროპის ისტორიაში უცხოური ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის ყველაზე მსხვილი ოპერაცია დასრულდა", – ნათქვამია ესპანური პრესის მიერ გუშინ გავრცელებულ ესპანეთის შინაგან საქმეთა სამინისტროს კომუნიკეში. ოპერაცია "კრაზანას" შედეგად, რომელიც პარასკევს დაიწყო, დააკავეს 28 ადამიანი.

ესპანეთის შსს-ის მონაცემებით, დაკავებულთაგან 22 ყოფილი საბჭოთა კავშირის რესპუბლიკების, ძირითადად კი, საქართველოს წარმომადგენელია და მათ ბრალი ედებათ დანაშაულებრივი ორგანიზაციების ხელმძღვანელობაში. მათი ინფორმაციით, დაკავებულთა შორის არიან, ასევე, ესპანელები და კოსოვოელი ალბანელები. როგორც ესპანური საინფორმაციო საშუალებები იტყობინებიან, დაკავებულთა შორის არიან რუსეთის, უკრაინისა და მოლდავეთის მოქალაქეებიც.

როგორც ესპანეთის შსს იუწყება, ოპერაცია, რომელიც ესპანელ სამართალდამცველებთან ერთად სხვა ქვეყნების, მათ შორის, რუსეთის, გერმანიის, საფრანგეთის, აშშ-ს, ისრაელის, ასევე, ევროპოლისა და ინტერპოლის წარმომადგენლების მიერ იქნა შემუშავებული, მონაწილეობდა 400 პოლიციელი.

დაპატიმრებები, ძირითადად, ბარსელონაში, აგრეთვე ალიკანტესა და მალაგის პროვინციის კურორტებზე განხორციელდა. ამოღებულია დიდი რაოდენობით კომპიუტერი და დოკუმენტაცია, რომელთა გადასატანად პოლიციას ორი სატვირთო მანქანა დასჭირდა. დაყადაღებულია ხმელთაშუა ზღვის სანაპიროზე მდებარე მრავალი ვილა და კოტეჯი, ასევე - 800-ზე მეტი საბანკო ანგარიში.

დაპატიმრებულებს ბრალი ედებათ უკანონო ორგანიზებული ჯგუფის შექმნაში, დანაშაულებრივი გზით უცხო ქვეყნებში მიღებული ფულის გათეთრებაში, რომელსაც ისინი ესპანეთში რიცხავდნენ და ხმელთაშუა ზღვის საკურორტო სანაპიროზე უძრავ ქონებაში აბანდებდნენ; გარდა ამისა - ნავთობის კონტრაბანდაში, ფულის გამოძალვაში, გატაცებებსა და რამდენიმე მკვლელობაში მონაწილეობაში.

ესპანელმა სამართალდამცველებმა გუშინ გაათავისუფლეს ორი ქართველი არასრულწლოვანი. ოფიციალური დოკუმენტაციის შემოწმების შემდეგ უპატრონო ბავშვთა თავშესაფარში მყოფი 12 წლის სალომე ონიანი და მისი ნათესავი 7 წლის გოგონა მეურვეებს გადასცეს.

საქართველოს სახალხო დამცველმა სოზარ სუბარმა წერილობით მიმართა კატალონიის ომბუდსმენ გაუმას ფუნესს და ბარსელონაში დაკავებული საქართველოს მოქალაქეების, მცირეწლოვანი ბავშვების მდგომარეობის მონიტორინგი სთხოვა. საქართველოს სახალხო დამცველის მოადგილის ბაჩო ახალაიას განცხადებით, წერილში ქართველი ომბუდსმენი თავის ესპანელ კოლეგას სიტუაციაში გარკვევასა და საკუთარი თვალთახედვის ჩამოყალიბებას სთხოვს.

გუშინ მადრიდში დაიწყო სხვა დაკავებულთა სასამართლო პროცესები, რომელთა შედეგებიც ჯერჯერობით უცნობია.

24 საათი

მოკლედ

ქრთამი არც მცხეთის გამგებლის მოადგილეს შერჩა

ბოლო ექვსი თვის განმავლობაში შს სამინისტროს კონსტიტუციური უსაფრთხოების დაცვის დეპარტამენტის თანამშრომლებმა ქრთამის აღების ფაქტზე 50 ადამიანი დააკავეს. შს სამინისტროს კონსტიტუციური უსაფრთხოების დაცვის დეპარტამენტის უფროსის მოადგილის იოსებ თოფურიძის განცხადებით, დაკავებულთა შორის 41 თანამდებობის პირია. ქრთამის გამოძალვა მძიმე კატეგორიის დანაშაულებებს განეკუთვნება და მაქსიმალურ სასჯელს - 10 წლამდე თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს. მიუხედავად ქრთამის აღებასთან დაკავშირებით გამკაცრებული კონტროლისა, თანამდებობის პირები ქრთამის აღებას კვლავაც აგრძელებენ.

გუშინ შს სამინისტროს კონსტიტუციური უსაფრთხოების დაცვის დეპარტამენტის თანამშრომლებმა ქრთამის აღებაში ეჭვმიტანილი, მცხეთის გამგებლის მოადგილე გიორგი წიკლაური დააკავეს. როგორც სამინისტროში გამართულ პრესკონფერენციაზე დეპარტამენტის უფროსის მოადგილემ იოსებ თოფურიძემ განაცხადა, წიკლაურმა ერთ-ერთ მოქალაქეს 5 ჰექტარი მიწის დაკანონებისათვის 2000 აშშ დოლარი გამოსძალა. მომხდარ ფაქტთან დაკავშირებით მიმდინარეობს გამოძიება. **24 საათი**

ულიცენზიო ნავთობსახდელი დალუქეს

ფინანსური პოლიციის ცნობით, დალუქულია რამდენიმე საწარმო, სადაც ნავთობის კუსტარულად გადამუშავება ხდებოდა. კუსტარული წარმოების წინააღმდეგ გატარებული ღონისძიებების მიუხედავად, ქარხნების მფლობელები მაინც აგრძელებდნენ თავიანთ საქმიანობას და უკანონოდ დღეში 40 ტონამდე ბენზინს აწარმოებდნენ.

აღნიშნული საწარმოების შვიდი მფლობელის მიმართ, გადასახადებისგან თავის არიდების ბრალდებით, აღძრულია სისხლის სამართლის საქმე. ისინი ჯერჯერობით არ დაუკავებიათ. მიმდინარეობს გამოძიება. გუშინვე სამეგრელო-ზემო სვანეთისა და გურიის ფინანსური პოლიციის თანამშრომლებმა ზუგდიდში შპს "პალიტრის" ულიცენზიო ნავთობსახდელი დალუქეს. "პალიტრის" თანამშრომლები დაკავების დროს ოც ტონამდე ნედლ ნავთობს ამუშავებდნენ. გამოძიება ადგენს, თუ როგორ იღებდა ნედლ ნავთობს აღნიშნული შპს.

სამეგრელო-ზემო სვანეთის ფინანსური პოლიციის უფროსის კახა კაკაბაძის თქმით, შპს "პალიტრის" ხელმძღვანელობა ნავთობის უკანონო სამეწარმეო საქმიანობაში არაერთხელ იქნა მხილებული. "დანაშაული არ მიმიძღვის, მქონდა სახელმწიფოს ვალი 1400 ლარი, საიდანაც ოთხასი უკვე გადახდილი მაქვს და ბიზნესს სწორედ დანარჩენი თანხის დასაფარად ვაწარმოებდი. ჩემს შპს-ს ლიცენზია ჰქონდა. საერთოდ, ამ საქმისთვის ლიცენზიების გაცემა მთელ საქართველოში შეჩერებულია, მე კი მხოლოდ რამდენიმე დღით ვადაგასული ლიცენზიის გამო მედავებიან", - აცხადებს "პალიტრის" ხელმძღვანელი გრამიტონ ლაგვილავა. *მედიანიუსი*

უფასო იურიდიული კონსულტაციის ქვითარი

____

ანკეტა

სახელი, გვარი......................................

ასაკი, პროფესია, სამუშაო ადგილი......................................

საკონტაქტო ტელეფონი......................................

იურიდიული ოფისი "გაპი" - წერეთლის გამზ. 77. ტელ/ფაქსი: 34-76-58. www.gapi.ge

გაზეთ "24 საათის" მკითხველს აქვს შესაძლებლობა მიიღოს უფასო იურიდიული კონსულტაცია მისთვის საინტერესო სამართლებრივ საკითხებზე. მკითხველი შეკითხვას დაწერს გაზეთში გამოქვეყნებული უფასო ქვითრის საშუალებით, ამოჭრის მას და ჩააგდებს თბილისში განთავსებულ იურიდიული ოფისის "გაპის" და გაზეთ "24 საათის" ლოგოებიან სპეციალურ ყუთებში (მიიღება მხოლოდ გაზეთიდან ამოჭრილი ქვითრები. ქსეროასლები არ განიხილება).

ყუთები განთავსებულია ქალაქ თბილისში მეტროს ქვემოთ ჩამოთვლილ სადგურებსა და შემდეგ მისამართებზე:

1. მეტროს სადგური "ახმეტელის თეატრი" (გლდანი);
2. მეტროს სადგური "მარჯანიშვილი";
3. მეტროს სადგური "თავისუფლების მოედანი";
4. მეტროს სადგური "წერეთელი";
5. მეტროს სადგური "სამგორი";
6. მეტროს სადგური "ვარკეთილი";
7. მეტროს სადგური [illegible] (ყოფილი მეტროს სადგური "დელისი");
8. მეტროს სადგური "ვაგზლის მოედანი I";
9. მეტროს სადგური "დიდუბე";
10. [illegible] 45 [illegible] გაზეთ "24 საათის" ოფისი;
11. წერეთლის 77 იურიდიული ოფისი "გაპის" ოფისი;

"24 საათის" მკითხველს, უფასო შეკითხვის ქვითარი, სამართლებრივ საკითხზე დასმული შეკითხვით, შეუძლია გამოაგზავნოს აგრეთვე ფოსტით შემდეგ მისამართზე: [illegible] თბილისი, წერეთლის გამზ.77, იურიდიული ოფისი "გაპი".

"თქვენი აფხაზეთი"

პროექტის კოორდინატორი
თორნიკე ბერიშვილი

გურამ ოდიშარიას სვეტი

გასაუბრება 1998-2004 წლების დღიურთან

გაგრძელება

* ბაქოში, აფხაზ ახლობელს და მე, აზერბაიჯანელი კინორეჟისორი გვიყვება: როდესაც ყარაბახში ომი დაიწყო, ორ სოფელში განსაკუთრებულად სახიფათო ვითარება შეიქმნა - ერთ სოფელში მოსახლეობის უმრავლესობა სომეხი იყო, მეორეში - აზერბაიჯანელი. სოფლების გეოგრაფიული მდებარეობის და მოსალოდნელი საშიშროების გამო აზერბაიჯანელებმა და სომხებმა გადაწყვიტეს, სახლები გაეცვალათ, შეთანხმდნენ, წინასწარ მოინიშნეს გასაცვლელი სახლები და ერთ მშვენიერ დღეს მსუბუქი თუ სატვირთო მანქანებით, ტრაქტორებით, ურმებით, ცხენებით, თავიანთი ქონებით დატვირთულებმა, ფაქტობრივად, სახლები კი არა, სოფლები გაცვალეს.

არც პოლიტიკოსებსა და არც სამხედროებს მათთვის არ ეცალათ. ისინიც ადგნენ და აი, ასე გაცვალეს სოფლები.

ოღონდ მოხდა გაუთვალისწინებელი რამ: ძაღლებსა და კატებს ორიენტირები აერიათ - მათი მშობლიური სახლი ერთ სოფელში იყო, პატრონი კი - უკვე მეორეში ცხოვრობდა. მთელი ნახევარი წლის განმავლობაში მიმოდიოდნენ ისინი სოფლებს შორის. ძაღლები ღამით ძველ სახლებს დარაჯობდნენ, დღისით კი პატრონებთან იყვნენ, კატებიც მათ დაყვებოდნენ.

ვუსმენ კინორეჟისორს და ვფიქრობ: ნეტავ კინო გადაეღო ვინმეს ან ვიდეოფირზე აღებეჭდათ, როგორ გადადიოდნენ და გადმოდიოდნენ იმ სოფლებს შორის არსებულ გორაკებსა და ველებზე ძაღლები და კატები ღამით თუ დილაუთენია, როგორ ხვდებოდნენ ისინი ერთმანეთს გზაში, როგორ არ ერჩოდნენ ერთმანეთს, როგორები გახადა ისინი ომმა, რა დამართა..

ის ფილმი ომზე გადაღებული ერთ-ერთი ჭეშმარიტი ფილმი იქნებოდა.

* ერევანში აზერბაიჯანელი კინორეჟისორის - იავერ რზაევის ომზე გადაღებული ფილმი "ყვითელი პატარძალი" ჩაგვაქვს და ერთ-ერთ დარბაზში ვაჩვენებთ. ფილმის დასრულების შემდეგ ერევნის რადიოს კორესპონდენტი მეცნობა და ამ ისტორიას მიყვება: დეიდაჩემი აზერბაიჯანში ცხოვრობდა; ყარაბახის ომის შემდეგ ლტოლვილია და ახლა აქ, ერევანში, ცხოვრობს. აზერბაიჯანში მას თხუთმეტი წლის ბიჭი გარდაეცვალა; ჩემი ბიძაშვილი, რა თქმა უნდა, იქაა დასაფლავებული.

ერთ დღეს, დეიდაჩემი, ყველასაგან მალულად აზერბაიჯანის საზღვრისაკენ გაემართა, შვილის საფლავი უნდა მოვინახულოო. ჯერ სომეხი მესაზღვრეები არ უშვებდნენ - შენთვის იქ საშიშია შესვლაო, შემდეგ - აზერბაიჯანელებიც. მაგრამ დეიდაჩემმა ერთნიცა და მეორენიც დაარწმუნა, რომ აუცილებლად უნდა ენახა შვილის საფლავი, სიზმრებში თხოვდა შვილი ამას. გზა მისცეს შაოსან ქალს.

უპირველესად, თავის სახლში მივიდა. იქ ახლა სომხეთიდან ლტოლვილი აზერბაიჯანელთა ოჯახი ცხოვრობს. მათ უთხრა, მე სახლზე არ ვფიქრობ, შვილის საფლავი უნდა ვნახოო.

დეიდაჩემმა ოთხი დღე დაჰყო თავის სახლში, ყოველდღე შვილის საფლავზე დადიოდა. აზერბაიჯანელებმა უმასპინძლეს, შემდეგ სატკივარი ერთმანეთს გაუზიარეს, მეხუთე დღეს კი საზღვრამდე მიაცილეს დეიდაჩემი. ახლა ჩემი ბიძაშვილის საფლავს ისინი პატრონობენ.

* ბაქოში მიყვებიან: ყარაბახის ომის დაწყებამდე ერთმა ყარაბახელმა სომეხმა ყარაბახელი აზერბაიჯანელისაგან სადურგლო დაზგა იყიდა. ასე მოილაპარაკეს - როდესაც სომეხი შემოდგომაზე ხილს გაყიდდა, ფულსაც მაშინ მისცემდა.

მაგრამ ომი დაიწყო და მალე აზერბაიჯანელს ყარაბახის დატოვება მოუწია. ის ახლაც აზერბაიჯანში, კომპაქტურ ცენტრში ცხოვრობს.

ომის დასრულებიდან შვიდი წლის შემდეგ მასთან მივიდა ერთი ბაქოელი კაცი და 500 დოლარი გადასცა. უთხრა: ყარაბახის ომამდე დაზგა გაგიყიდია, შენი დაზგის მყიდველი მოსკოვში გავიცანი და აი, დაზგის საფასური გამოგიგზავნა და დიდი მოკითხვაც შემოგითვალაო.

* ყარაბახის კონფლიქტის მონაწილე მიყვება: ერთ-ერთი ბრძოლისას რომელიღაც სახლში გავმაგრდით. იატაკზე მიმოფანტულ წიგნებსა და რვეულებს შორის თვალში მომხვდა სასკოლო რვეული. ავიღე და გადავშალე. მერვეკლასელ მოსწავლეს დაეწერა თემა - "სსრკ ხალხთა მეგობრობა". ხუთიანი მიიღო იმ საკონტროლოში. ვკითხულობდი მის ნაწერს და ვტიროდიო.

* ბაქოში მიყვებიან: ერთმა ყარაბახელმა ცნობილმა ქირურგმა მოსკოვში ერთ სომეხ კაცს რთული ოპერაცია უფასოდ გაუკეთა. როდესაც სომეხი სამშობლოში ჩავიდა, მეგობრები აიყვანა ყარაბახში, მოძებნა იმ აზერბაიჯანელი ქირურგის სახლი, ვიდეოკამერით გადაიღო იქაურობა, მდელოზე პურ-მარილი გაშალა და თუთის არყით სავსე ჭიქით დალოცა ქირურგი. სადღეგრძელოცა და მთელი სუფრაც გადაიღო და მოსკოვში გაუგზავნა მას.

მითხრეს, იშვიათ სადღეგრძელოს ამბობს სომეხი კაციო. სამწუხაროდ, გადაღებული კადრები ვერ მიჩვენეს, ვიღაცამ წაიღო, აქ ბევრი უყურებს იმ ფირსო.

* მეგობარმა ქალბატონმა მთხოვა, მონაწილეობა მიმეღო თბილისში გამართული სომეხი და აზერბაიჯანელი შვილდაკარგული დედების შეხვედრაში.

მათი შვილები უგზო-უკვლოდ არიან დაკარგული და დედები მათ გზა-კვალს მერამდენე წელია, უშედეგოდ დაეძებენ.

უმძიმესი შეხვედრა იყო, უამრავი ტრაგიკული ისტორია მოვისმინე.

შეხვედრის ორგანიზატორებმა დედებს კაცუნების სურათები დაურიგეს. თითოეულ ფურცელზე ორი კაცუნა იყო გამოსახული - ერთი მოცინარი, მეორე კი მოტირალი. დედებს სთხოვეს, წითელი ფლომასტერით აღენიშნათ ადამიანის სხეულის ის ნაწილი, რომლითაც იგი სიხარულს განიცდის (მოცინარი კაცუნა); ასევე, ანალოგიურად მოენიშნათ, ის ნაწილი, რომელიც მას მწუხარებისას ტკივა (მოტირალი კაცუნა). როდესაც მათი ფურცლები დავათვალიერე, აღოჩნდა, რომ მოცინარ და მოტირალ კაცუნებს - ყველას ფლომასტერით გულზე წითელი ჯვარი ჰქონდა დასმული.

რაც ნიშნავდა: ადამიანთა სიხარულისა და მწუხარების დამტევი თუ ვერ დამტევი - გულია. ვინ ჩაწვდება ომს შვილდაკარგულ დედებზე მეტად.

გაგრძელება იქნება

გამოკითხვა

თბილისიდან მოსკოვისკენ აფხაზეთის გავლით სარკინიგზო მიმოსვლის აღდგენა პრინციპულად უნდა დაუკავშირდეს თუ არა დევნილების დაბრუნების საკითხს?

ნინო კაკულია, ჟურნალისტი, 33 წლის: "ერთი მხრივ, შეიძლება ასეც ჩანდეს, მაგრამ, მეორე მხრივ, ფაქტია, რომ დევნილების დაბრუნება გაცილებით რთული პროცესია, დაკავშირებულია უამრავ პრობლემასთან, რომელთა შორის ერთ-ერთი უმთავრესია უსაფრთხოება. როდესაც რაღაც პროცესი ერთბაშად ხდება, ეს უფრო მეტ შიშს და აგრესიას იწვევს, ხოლო როცა ეტაპობრივად და თანმიმდევრულად მიმდინარეობს, ადამიანები უფრო უმტკივნეულოდ იღებენ დევნილების დაბრუნების პროცესს. შეიძლება, რკინიგზა აღადგინო და დევნილების დაბრუნების საკითხი მერე დააყენო, ეს მაინც პოლიტიკური საკითხია. რკინიგზის აღდგენა კი უფრო ეკონომიკური კავშირურთიერთობების დამყარებას შეუწყობს ხელს და ეკონომიკურად საქართველოსთვისაც სარგებლის მომტანი იქნება, თუმცა, აქ უამრავი სხვა სახის პრობლემაც ჩნდება, რომელთაც დიდი ყურადღება სჭირდება."

გოჩა ბლიაძე, ბიოქიმიის მეცნიერებათა კანდიდატი, 43 წლის: "მე ვფიქრობ, რომ თუ ამ საკითხზე ჩვენს ხელისუფლებას მითითება აქვს ამერიკის მხრიდან, მაშინ რუსეთთან მოილაპარაკებენ და რკინიგზის აღდგენას დევნილების დაბრუნების საკითხს არ დაუკავშირებენ. თუმცა, რამდენად შეძლებს ჩვენი მთავრობა გააკონტროლოს იმ ტვირთის მოძრაობა, რაც ამ რკინიგზის საშუალებით გაივლის, ესეც საკითხავია. თუ ეკონომიკური კუთხით განვიხილავთ, ამ რკინიგზას საქართველოსთვის უფრო მეტი სარგებლის მოტანა შეუძლია, ვიდრე აფხაზეთისთვის. ყველაზე დაინტერესებული მხარე კი, რასაკვირველია, სომხეთია, ამიტომ მათ კეთილი უნდა ინებონ და მხარი დაგვიჭირონ აფხაზეთის პრობლემების მოგვარებისას ყველა საკითხში."

ციალა მარგიანი, აფხაზეთიდან დევნილი, 52 წლის: "გალის რაიონში ისედაც დაბრუნდნენ დევნილები. რკინიგზის აღდგენამ, ეგებ, ხელი შეუწყოს ურთიერთობების განახლებას. იმ მატარებელში რომ დაჯდები, პირამოკერილი ხომ არ იქნები, ხო დაელაპარაკები ვინმეს. თუმცა, რა ვიცი, თუ ჩვენ ეგ რკინიგზა ხეირს არ მოგვიტანს, მაშინ რა საჭიროა?"

ნინო გურგენიძე, აფხაზეთიდან დევნილი, 26 წლის: "მე, პირადად, იმედი არა მაქვს, რომ რაიმე უკეთესობისაკენ შეიცვლება, გინდაც რკინიგზა აღადგინონ".

ხათუნა ხუციშვილი, ეკონომისტი, 31 წლის: " მიმაჩნია, რომ რკინიგზის აღდგენა პრინციპულად უნდა დაუკავშირდეს საქართველოს იურისდიქციის აღდგენას. ჯერ ერთი, აფხაზეთი და საქართველო სხვადასხვა ეკონომიკურ სივრცეში არიან, სხვადასხვა კანონები მოქმედებს და ამით აფხაზეთი რუსულ ეკონომიკურ სივრცეს უფრო დაუკავშირდება. რკინიგზა რომ აღდგეს, იურიდიულად ყველაფერს სწორი საფუძველი უნდა ჰქონდეს, რომ ჩვენ არაპირდაპირ არ ვაღიაროთ აფხაზეთის დამოუკიდებლობა. როგორ მოახერხებს ამას ჩვენი მთავრობა? აფხაზეთი ასეთ მოლაპარაკებაზე და დათმობაზე არ წამოვა, არადა მოლაპარაკება უნდა იყოს არა რუსეთთან, არამედ, პირველ რიგში, აფხაზეთთან, სადაც გადამწყვეტი სიტყვა საქართველომ უნდა თქვას".

ვანო კაპანაძე, მძღოლი, 57 წლის: "ჩვენი მთავრობა სულ სხვას ამბობს და სხვას აკეთებს. ადრე იძახდნენ, რომ სანამ აფხაზეთს არ დავიბრუნებთ, რკინიგზა არ აღდგებაო, მერე ამბობდნენ, თუ რკინიგზა გინდათ, დევნილები დააბრუნეთო. როგორც უნდათ, ისე ჭრიან და კერავენ. საბოლოო ჯამში გამოდის, რომ გულში მჯიღს ვიბრახუნებთ, მაგრამ სულ რაღაცას ვთმობთ და სამაგიეროდ არაფერს ვიღებთ".

პროექტი "თქვენი აფხაზეთი"
ჩვენი პოვნა შეგიძლიათ: გაზეთი **"24 საათი",** ყოველ ოთხშაბათს საქართველოს რადიო, პირველი არხი, **FM 102,4 10სთ და 25 წთ-დან, ყოველ ორშაბათს**

პროექტის მხარდამჭერი conciliation resources

პროექტი

აფხაზეთის პარლამენტის სტრუქტურა და კომპეტენცია

"24 საათში" აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარებასთან დაკავშირებული რამდენიმე კონცეფცია დაიბეჭდა. როგორც აღმოჩნდა, არასამთავრობო სექტორში ამ მხრივ მუშაობა გრძელდება და სულ უფრო კონკრეტულ ხასიათს იძენს. ამის დასტურია წინამდებარე პროექტიც, რომელიც უსათუოდ საინტერესო უნდა იყოს.

1992-93 წლებში აფხაზეთში რუსეთ-საქართველოს შეიარაღებული კონფლიქტის შედეგად აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა და ლტოლვილთა აფხაზეთში სრულად დაბრუნების, ამ პირთა და აფხაზეთში დარჩენილი მოსახლეობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფისა და სიტუაციის სტაბილიზაციის შემდეგ **დროებითი საკოორდინაციო საბჭო** (საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლების, აფხაზეთის ლეგიტიმური ხელისუფლების, აფხაზეთის ფაქტობრივი ხელისუფლების, **გაეროს გენერალური მდივნის სპეციალური წარმომადგენლის (თავმჯდომარე)**, გაეროს გენერალური მდივნის მეგობარი ქვეყნების წარმომადგენლების მონაწილეობით) ნიშნავს აფხაზეთის რესპუბლიკის საპარლამენტო არჩევნების თარიღს.

აფხაზეთის პარლამენტის არჩევნების ჩასატარებლად შეიქმნება **ცენტრალური საარჩევნო კომისია** შვიდი წევრის შემადგენლობით (**გაეროს გენერალური მდივნის წარმომადგენელი (თავმჯდომარე),** საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლებისა და აფხაზეთის ფაქტობრივი ხელისუფლების მიერ დანიშნული სამ-სამი წევრი).

აფხაზეთის პოლიტიკური წყობილების ფორმა არის დემოკრატიული საპარლამენტო რესპუბლიკა.

გარდამავალ ეტაპზე, არსებული წინააღმდეგობების უფრო ეფექტურად განეიტრალების, აფხაზეთის მრავალეროვანი (აფხაზები, ქართველები, სომხები, რუსები, ბერძნები, სხვა) მოსახლეობის პოლიტიკური უფლებების დაცვის და მდგრადი სტაბილურობის შენარჩუნების თვალსაზრისით, მიზანშეწონილია, რომ აფხაზეთის პარლამენტი იყოს ორპალატიანი.

საყოველთაო, თავისუფალი და პირდაპირი არჩევნების შედეგად აფხაზეთის პარლამენტში მანდატების უმრავლესობის მქონე პოლიტიკური პარტია (საარჩევნო ბლოკები) აკომპლექტებენ მთავრობას (კოალიციურ მთავრობას), რომელიც პასუხისმგებელი და ანგარიშვალდებულია პარლამენტის წინაშე.

მთავრობას ხელმძღვანელობს **პრემიერ-მინისტრი**, რომელიც არის აღმასრულებელი ხელისუფლების მეთაური და აფხაზეთის ხელისუფლების უმაღლესი წარმომადგენელი საქართველოს ცენტრალურ ხელისუფლებასთან ურთიერთობაში.

პრემიერ-მინისტრად შეიძლება არჩეულ იქნეს აფხაზეთის მოქალაქე (აფხაზეთში მცხოვრები საქართველოს მოქალაქე), 35 წლის ასაკიდან, რომელიც დაბადებულია აფხაზეთში და უცხოვრია იქ არანაკლებ 15 წლისა, აქედან 1992 წლამდე 5 წელი მაინც. პრემიერ-მინისტრობის კანდიდატისათვის სავალდებულოა ორივე სახელმწიფო ენის (აფხაზური, ქართული) ცოდნა.

აფხაზეთის პრემიერ-მინისტრის კანდიდატურის წარდგენის უფლება აქვთ:

ა) საქართველოს პრეზიდენტს

ბ) აფხაზეთის პარლამენტის ორივე პალატის თავმჯდომარეს

გ) აფხაზეთის პარლამენტის ფრაქციებს

პრემიერ-მინისტრი არჩეულად ითვლება, თუ კანდიდატმა მიიღო აფხაზეთის პარლამენტის როგორც თითოეული პალატის, ასევე პარლამენტის სიითი შემადგენლობის ხმათა 2/3 მაინც.

1. აფხაზეთის პარლამენტი არის აფხაზეთის რესპუბლიკის ხელისუფლების უმაღლესი წარმომადგენლობითი საკანონმდებლო ორგანო. იგი შედგება საყოველთაო, თანასწორი და პირდაპირი საარჩევნო უფლების საფუძველზე ფარული კენჭისყრით 4 წლის ვადით არჩეული **46 წევრისაგან**.

აფხაზეთის პარლამენტი განახორციელებს საკანონმდებლო ხელისუფლებას, განსაზღვრავს აფხაზეთის საშინაო პოლიტიკის ძირითად მიმართულებებს. აფხაზეთის რესპუბლიკის კონსტიტუციით განსაზღვრულ ფარგლებში კონტროლს უწევს აფხაზეთის მთავრობის საქმიანობას და ახორციელებს სხვა უფლებამოსილებებს.

2. აფხაზეთის პარლამენტი შედგება საყოველთაო, თანასწორი და პირდაპირი საარჩევნო უფლების საფუძველზე ფარული კენჭისყრით, ოთხი წლის ვადით, **პროპორციული სისტემით არჩეული 35 და მაჟორიტარული სისტემით არჩეული 11 პარლამენტის წევრისაგან.**

აფხაზეთის რესპუბლიკის პარლამენტი შედგება ორი პალატისაგან: **რესპუბლიკის საბჭო** (ქვედა პალატა) და **სენატი** (ზედა პალატა).

ქვედა პალატის (რესპუბლიკის საბჭოს) შემადგენლობა განისაზღვრება პროპორციული სისტემით არჩეული 35 დეპუტატისაგან, ხოლო სენატის (ზედა პალატა) შემადგენლობა 11 მაჟორიტარული სისტემით არჩეული დეპუტატისაგან.

3. პარლამენტის ორივე პალატის არჩევნები ტარდება ერთდროულად და ფარული კენჭისყრით აირჩევა 4 წლის ვადით, საყოველთაო, თანასწორი და პირდაპირი საარჩევნო უფლების საფუძველზე.

4. რესპუბლიკის საბჭოს არჩევნებში მონაწილეობის უფლება აქვთ კანონით დადგენილი წესით რეგისტრირებულ აფხაზეთის რესპუბლიკის მოქალაქეთა პოლიტიკურ პარტიებს, გაერთიანებებს, საარჩევნო ბლოკებს, აგრეთვე, საქართველოს მოქალაქეთა პოლიტიკური პარტიების რეგისტრირებულ აფხაზეთის რესპუბლიკურ ორგანიზაციებს, გაერთიანებებს, საარჩევნო ბლოკებს, რომელთა ინიციატივა დადასტურებულია აფხაზეთის რესპუბლიკაში მცხოვრები არანაკლებ 3000 ამომრჩევლის ხელმოწერით.

5. სენატის არჩევნებში მონაწილეობის უფლების მიღებისათვის კანდიდატის ინიციატივა დადასტურებული უნდა იყოს აფხაზეთის რესპუბლიკაში მცხოვრები 1000 ამომრჩევლის ხელმოწერით.

6. რესპუბლიკის საბჭოს წევრთა მანდატები განაწილდება მხოლოდ იმ პოლიტიკურ პარტიათა, გაერთიანებათა და საარჩევნო ბლოკებს შორის, რომლებიც პროპორციული სისტემით ჩატარებულ არჩევნებში მიიღებენ მონაწილე ამომრჩეველთა ხმების **არანაკლებ 5 %-სა**.

7. აფხაზეთის რესპუბლიკის პარლამენტის არჩევნების მოწყობისა და მორიგი არჩევნების ჩატარების წესს განსაზღვრავს აფხაზეთის რესპუბლიკის ორგანული კანონი "აფხაზეთის რესპუბლიკის პარლამენტის არჩევნების შესახებ".

საარჩევნო ცენზი

8. აფხაზეთის რესპუბლიკის პარლამენტის წევრი შეიძლება იყოს აფხაზეთში მუდმივი საცხოვრებელი ადგილის მქონე აფხაზეთის რესპუბლიკის მოქალაქე. აფხაზეთის პარლამენტის წევრად შეიძლება აირჩეს საარჩევნო უფლების მქონე აფხაზეთის მოქალაქე - რესპუბლიკის საბჭოში (ქვედა პალატა) **25 წლის ასაკიდან**, ხოლო სენატში (ზედა პალატა) **30 წლის ასაკიდან**. აფხაზეთის რესპუბლიკის პარლამენტის წევრი არ შეიძლება იმავდროულად იყოს სხვა საკანონმდებლო ორგანოს წევრი.

9. აფხაზეთის ახალარჩეული პარლამენტის პირველი სხდომა იმართება არჩევნების დასრულებიდან 20 დღის განმავლობაში. **პირველი სხდომის დღეს ნიშნავს დროებითი საკოორდინაციო საბჭოს თავმჯდომარე**. პარლამენტი მუშაობას შეუდგება, თუ დადასტურებულია თითოეულ პალატაში ასარჩევი დეპუტატთა არანაკლებ 2/3-ის უფლებამოსილება.

10. ახალარჩეული პარლამენტის დეპუტატთა არანაკლებ 2/3-ის უფლებამოსილების ცნობის დღიდან ორი წლის განმავლობაში აფხაზეთის პარლამენტი უზრუნველყოფს აფხაზეთში მოქმედი ნორმატიული აქტების შესაბამისობას საქართველოს კონსტიტუციასთან, იღებს აფხაზეთის რესპუბლიკის ახალ კონსტიტუციას და კონსტიტუციით გათვალისწინებულ საკანონმდებლო აქტებს.

11. პარლამენტი შეიძლება დათხოვნილ იქნეს მხოლოდ აფხაზეთის რესპუბლიკის კონსტიტუციით განსაზღვრულ შემთხვევებში.

12. აფხაზეთის პარლამენტის წევრი არის სრულიად აფხაზეთის წარმომადგენელი, სარგებლობს თავისუფალი მანდატით და მისი გაწვევა დაუშვებელია. პარლამენტის წევრის სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიცემა, დაკავება ან დაპატიმრება, მისი ბინის, მანქანის, სამუშაო ადგილის ან პირადი გაჩხრეკა შეიძლება მხოლოდ პარლამენტის თანხმობით. გამონაკლისია დანაშაულზე წასწრების შემთხვევა, რაც დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს პარლამენტს. თუ პარლამენტი არ მისცემს თანხმობას, პარლამენტის დაკავებული ან დაპატიმრებული წევრი დაუყოვნებლივ უნდა გათავისუფლდეს.

13. აფხაზეთის პარლამენტის წევრს უფლება აქვს, ჩვენება არ მისცეს იმ ფაქტის გამო, რომელიც მას გაანდეს, როგორც პარლამენტის წევრს. დაუშვებელია ამ საკითხთან დაკავშირებული წერილობითი მასალის დაყადაღება. ეს უფლება პარლამენტის წევრს უნარჩუნდება მისი უფლებამოსილების შეწყვეტის შემდეგაც.

აფხაზეთის პარლამენტის წევრი პასუხისგებაში არ მიეცემა თავისი მოვალეობის შესრულებისას პარლამენტში და მის გარეთ გამოთქმული აზრებისა და შეხედულებებისათვის.

14. უზრუნველყოფილია აფხაზეთის პარლამენტის წევრის უფლებამოსილებათა შეუფერხებელი განხორციელების პირობები. პარლამენტის წევრის განცხადების საფუძველზე შესაბამისი სახელმწიფო ორგანოები უზრუნველყოფენ მის პირად უსაფრთხოებას.

15. დეპუტატის უფლებამოსილებათა განხორციელებისათვის დაბრკოლებათა შექმნა ისჯება კანონით.

16. პარლამენტის წევრს უფლება არა აქვს ეკავოს რაიმე თანამდებობა სახელმწიფო სამსახურში ან ეწეოდეს სამეწარმეო საქმიანობას. შეუთავსებლობის შემთხვევებს განსაზღვრავს კანონი.

17. აფხაზეთის პარლამენტის წევრი იღებს კანონით დადგენილ გასამრჯელოს.

18. პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების ცნობას ან ვადამდე შეწყვეტის საკითხს წყვეტს პარლამენტი. აფხაზეთის პარლამენტის ეს გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს აფხაზეთის რესპუბლიკის უმაღლეს სასამართლოში.

19. აფხაზეთის პარლამენტის წევრს უფლებამოსილება ვადამდე შეუწყდება, თუ:

ა) პირადი განცხადების საფუძველზე მას მოეხსნა უფლებამოსილება ;

ბ) მის მიმართ კანონიერ ძალაში შევიდა სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენი;

გ) სასამართლომ ცნო ქმედუუნაროდ, უგზო-უკვლოდ დაკარგულად ან გარდაცვლილად;

დ) დაიკავა აფხაზეთის პარლამენტის წევრის სტატუსთან შეუთავსებელი თანამდებობა ან ეწევა შეუთავსებელ საქმიანობას;

ე) დაკარგა აფხაზეთის მოქალაქეობა;

ვ) არასაპატიო მიზეზით 4 თვის განმავლობაში არ მონაწილეობდა აფხაზეთის პარლამენტის მუშაობაში;

ზ) გარდაიცვალა.

20. აფხაზეთის პარლამენტის ორივე პალატის წევრს გააჩნია დეპუტატის თანაბარი სტატუსი, როგორც ხალხის სრულუფლებიან წარმომადგენელს პარლამენტში.

21. რესპუბლიკის საბჭო - აფხაზეთის რესპუბლიკის ცენტრალური საარჩევნო კომისია პარლამენტის არჩევნების საბოლოო შედეგების შეჯამების შემდეგ ცნობს არჩევნებში გამარჯვებული პარტიების, გაერთიანებების, საარჩევნო ბლოკების მიერ გაყვანილი დეპუტატების არჩევას და ერთი კვირის ვადაში დეპუტატთა შესაბამის სიას გადასცემს რესპუბლიკის საბჭოს.

ახლად არჩეული საკანონმდებლო პალატა თავის პირველ სხდომაზე ისმენს სამანდატო კომისიის დასკვნას და კენჭისყრით ადასტურებს რესპუბლიკის საბჭოს დეპუტატთა უფლებამოსილებას. რესპუბლიკის საბჭო თავისი უფლებამოსილების განხორციელებას შეუდგება მის წევრთა შემადგენლობის არა ნაკლებ 2/3-ის უფლებამოსილების დადასტურების შემთხვევაში.

რესპუბლიკის საბჭოს პირველ სხდომას იწვევს დროებითი საკოორდინაციო საბჭო არჩევნების დასრულებიდან არა უგვიანეს 20 დღისა.

გ) რესპუბლიკის საბჭოს პირველ სხდომას უძღვება უხუცესი დეპუტატი.

დ) რესპუბლიკის საბჭოს პირველი სხდომა ისმენს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ანგარიშს და აცხადებს შემაჯამებელ შედეგებს, რის შემდეგაც არჩევნების მასალებს და საჩივარგანცხადებებს - გადასცემს პალატის მიერ არჩეულ დროებით სამანდატო კომისიას.

ე) რესპუბლიკის საბჭოს პირველი სხდომა ირჩევს საბჭოს თავმჯდომარეს (სპიკერს), მის მოადგილეს (მოადგილეები) და კომიტეტების თავმჯდომარეებს.

ვ) პალატის სპიკერი უძღვება პალატის მუშაობას, უზრუნველყოფს აზრის თავისუფალ გამოხატვას, ხელს აწერს პალატის მიერ მიღებულ აქტებს და ასრულებს რეგლამენტით გათვალისწინებულ სხვა უფლებამოსილებას.

ზ) რესპუბლიკის საბჭო უფლებამოსილია განიხილოს და გადაწყვიტოს აფხაზეთის კონსტიტუციით განსაზღვრული საკითხები.

22. რესპუბლიკის საბჭო:

ა) იღებს აფხაზეთის რესპუბლიკის კანონებს და დადგენილებებს.

ბ) კონტროლს აწესებს მის მიერ მიღებული ნორმატიული აქტების აღსრულებაზე.

გ) ისმენს და შეფასებებს აძლევს აფხაზეთის რესპუბლიკის ბიუჯეტის შესრულების მიმდინარეობის შესახებ ანგარიშებს.

დ) ირჩევს პალატის სპიკერს, მის მოადგილეს (მოადგილეები), მუდმივმოქმედი და დროებითი კომიტეტების თავმჯდომარეებს, ამტკიცებს კომიტეტების შემადგენლობებს.

ე) პრემიერ-მინისტრის წარდგინებით ამტკიცებს აფხაზეთის რესპუბლიკის მთავრობის წევრებს.

ვ) აძლევს თანხმობას აფხაზეთის რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრს აფხაზეთის რესპუბლიკის პროკურორის დანიშვნაზე;

ზ) აფხაზეთის რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრის წარდგინების საფუძველზე იღებს გადაწყვეტილებას აფხაზეთის რესპუბლიკის პროკურორის თანამდებობიდან გადაყენების თაობაზე;

თ) იღებს გადაწყვეტილებას მის წინაშე ანგარიშვალდებული თანამდებობის პირების გათავისუფლების შესახებ.

ი) ქმნის აფხაზეთის რესპუბლიკის იუსტიციის საბჭოს.

კ) უზრუნველყოფს აფხაზეთის რესპუბლიკის ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოთა მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების შესაბამისობას აფხაზეთის რესპუბლიკის კონსტიტუციასა და კანონებთან.

ლ) კანონით დადგენილი წესის მიხედვით მონაწილეობს აფხაზეთის რესპუბლიკის ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ფორმირებაში.

მ) აწესებს აფხაზეთის რესპუბლიკის სახელმწიფო ჯილდოებსა და წოდებებს.

ნ) ახორციელებს საქართველოს ცენტრალური და აფხაზეთის რესპუბლიკის ნორმატიული აქტებით დადგენილ სხვა უფლებამოსილებებს.

23. აფხაზეთის რესპუბლიკის საბჭოს რეგლამენტი

ა) რესპუბლიკის საბჭოს რეგლამენტი არის პალატის მუშაობის ორგანიზაციის, საკანონმდებლო პროცედურების და დისციპლინური საკითხების განმსაზღვრელი წესების ძირითადი შიდანორმატიული აქტი.

ბ) სესიების და სხდომების პერიოდულობა და მოწვევის წესი განისაზღვრება რეგლამენტით.

24. რესპუბლიკის საბჭოს საქმიანობის შეწყვეტა

აფხაზეთის რესპუბლიკის პარლამენტის რესპუბლიკის საბჭოს პალატის საქმიანობის შეწყვეტის საფუძვლებია:

ა) უფლებამოსილების ვადის ამოწურვა

ბ) როდესაც ვერ ადასტურებს მისი წევრების 2/3 –ის უფლებამოსილებას.

გ) აფხაზეთის საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილების გამო, რომლითაც რესპუბლიკის საბჭოს არჩევნები არაკონსტიტუციურად არის ცნობილი.

დ) რესპუბლიკის საბჭოს დათხოვნის საფუძველი შეიძლება იყოს ვითარება, როდესაც ის ვერ ასრულებს კონსტიტუციით მინიჭებულ უფლებამოსილებებს;

ე) საკანონმდებლო პალატის უფლებამოსილების შეწყვეტა მექანიკურად არ იწვევს სენატის საქმიანობის შეწყვეტას.

25. სენატი - მაჟორიტარული წესით არჩეული 11 წევრისგან შემდგარი ზედა პალატაა. ადგილები სენატში გადანაწილდება შემდეგი პრინციპით:

1. ქ. გაგრის ზონა - 1
2. გუდაუთის რაიონი - 1
3. სოხუმის რ-ნი - 1
4. ქ. სოხუმი - 3
5. გულრიფშის რ-ნი - 1
6. ოჩამჩირის რ-ნი - 1
7. ქ. ტყვარჩელი - 1
8. გალის რ-ნი -2

26. სენატის წევრთა უფლებამოსილების ცნობა, დადასტურება და პირველი სხდომის ჩატარება წარმოებს იგივე პროცედურით, რაც განსაზღვრულია რესპუბლიკის საბჭოსათვის.

ა) სენატისა და რესპუბლიკის საბჭოს სხდომები ტარდება ცალ-ცალკე.

ბ) სენატის მუშაობის ორგანიზაცია, საქმიანობის წესი, პროცედურები და სესიების ჩატარების პერიოდულობა განისაზღვრება სენატის რეგლამენტით.

27. სენატის უფლებამოსილებას მიეკუთვნება:

ა) აფხაზეთის რესპუბლიკის სახელმწიფო სიმბოლოების დამტკიცება;

ბ) საქართველოს ცენტრალური და აფხაზეთის რესპუბლიკის კანონმდებლობის აღსრულებაზე კონტროლის დაწესება.

გ) აფხაზეთის რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ საზღვრებთან დაკავშირებული საკითხების განსაზღვრა.

დ) აფხაზეთის რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული მოწყობის საკითხთა გადაწყვეტის წესის განსაზღვრა, ქალაქების, რაიონების, ქალაქებში შემავალი რაიონების, დაბების და სხვა დასახლებული პუნქტების შექმნა და სახელის შეცვლა. ქალაქების დაქვემდებარების წესის დადგენა.

ე) ინფორმაციების მოსმენა აფხაზეთის რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების განვითარების პროგრამების, აგრეთვე, ეკონომიკური და სოციალური განვითარების საპროგნოზო მაჩვენებლების შესახებ უმნიშვნელოვანესი პროგრამების დამტკიცება;

ვ) რეფერენდუმისა და პლებისციტის საკითხებზე შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელებისათვის ხელის შეწყობა.

ზ) სენატის თავმჯდომარისა და სამუშაო ორგანოთა ხელმძღვანელობის არჩევა.

თ) აფხაზეთის რესპუბლიკის უმაღლესი სასამართლოს თავმჯდომარის არჩევა.

ი) მოქალაქეთა განცხადებების (პეტიცია) შესწავლა და კანონით დადგენილი კონტროლის დაწესება.

კ) კონსტიტუციით და კანონმდებლობით დადგენილი სხვა უფლებამოსილებათა შესრულება.

28. სენატი კანონით დადგენილი პროცედურის დაცვით ქმნის დარგობრივ სამდივნოებს თავისი შეხედულებისამებრ. სენატის შემადგენლობაში სავალდებულოა საპეტიციო კომისიის შექმნა, რომელსაც ევალება განიხილოს მოქალაქეთა საჩივრები და თხოვნები. სენატორთა ერთი მესამედის მოთხოვნის საფუძველზე სენატში შეიძლება შეიქმნას დროებითი კომისიები და სამუშაო ჯგუფები.

29. სენატის მონაწილეობა კანონშემოქმედებით საქმიანობაში

ა) რესპუბლიკის საბჭოს მიერ მიღებული კანონები 7 დღის ვადაში განიხილება სენატის მიერ. კანონი დადასტურებულად ითვლება, თუ მას ხმა მისცა სენატორთა სიითი შემადგენლობის 2/3-მა მაინც ან კიდევ, თუ სენატმა კანონით დადგენილ ვადაში არ განიხილა რესპუბლიკის საბჭოს მიერ მიღებული კანონი.

ბ) სენატის მიერ კანონის უარყოფის, ან მასში ცვლილებებისა და შესწორებების შეტანის შემთხვევაში შეიძლება შეიქმნას შემთანხმებელი კომისია. ასეთი კანონი დადასტურებულად ჩაითვლება, თუ განმეორებითი განხილვის დროს მას ხმა მისცა რესპუბლიკის საბჭოს სიით შემადგენლობის 2/3-მა მაინც. ნებისმიერ სხვა შემთხვევაში კანონი მიღებულად არ ჩაითვლება.

30. სენატის საქმიანობის შეწყვეტის საფუძვლები:

ა) უფლებამოსილების ვადის ამოწურვა.

ბ) აფხაზეთის საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება სენატის არჩევნების სენატორთა უმრავლესობის უფლებამოსილების არაკონსტიტუციურად ცნობის თაობაზე.

გ) ვადამდელი არჩევნების ან სენატის წევრთა ხელახალი წევრების შევსების წესს განსაზღვრავს ორგანული კანონი (არჩევნების შესახებ).

31. აფხაზეთის პარლამენტის პალატების სამუშაო ორგანოები

აფხაზეთის პარლამენტის რესპუბლიკის საბჭო და სენატი სესიებს შორის პერიოდში საქმიანობის განხორციელებისათვის ქმნიან ბიუროებს, რომელთა ფუნქციებში შედის:

სესიებისა და სხდომების მოწვევა;

სესიების მომზადება და შესაბამისი დღის წესრიგის დამტკიცება;

კომიტეტების, დროებითი კომისიების და სამდივნოების საქმიანობის კოორდინაცია;

დეპუტატების უფლებამოსილების განხორციელებისათვის ხელის შეწყობა;

არჩევნების, რეფერენდუმებისა და პლებისციტის მომზადების, ჩატარებისა და სათანადო პირობების შექმნისათვის ხელის შეწყობა;

რესპუბლიკის საბჭოსა და სენატის აპარატის ფორმირება და შესაბამისი მომსახურებით უზრუნველყოფა;

რესპუბლიკის საბჭოში და სენატში დეპუტატებს უფლებამოსილება აქვთ, შექმნან და გაერთიანდნენ ფრაქციებში. **რესპუბლიკის საბჭოს ფრაქციის** რეგისტრაციაში გატარებისათვის მის შემადგენლობაში უნდა იყოს სულ მცირე **5 დეპუტატი,** ხოლო **სენატის ფრაქციაში** არანაკლებ **3 დეპუტატისა**. მათი შექმნის, რეგისტრაციის და საქმიანობის წესი განისაზღვრება პარლამენტის რეგლამენტით.

32. აფხაზეთის პარლამენტის ერთობლივი სხდომები ტარდება შემდეგ საკითხებზე:

ა) კონსტიტუციის და კონსტიტუციური კანონის მიღებისას.

ბ) აფხაზეთის რესპუბლიკის ბიუჯეტის კანონის მიღებისას.

გ) თვითმმართველობის კანონის მიღებისას.

დ) საქართველოს პრეზიდენტის მიერ აფხაზეთის რესპუბლიკის პარლამენტის მუშაობის შეჩერების საკითხზე საგანგებო მდგომარეობის გამოცხადებისას.

ე) აფხაზეთის პრემიერ-მინისტრის არჩევისას

ვ) აფხაზეთის პრემიერ-მინისტრის მიერ აფხაზეთის პარლამენტის დათხოვნისას.

ზ) რესპუბლიკური მნიშვნელობის პროექტებისა და პროგრამების დამტკიცებისას.

თ) პრემიერ-მინისტრისა და მინისტრთა კაბინეტისათვის უნდობლობის გამოცხადების საკითხზე.

ი) აფხაზეთის რესპუბლიკის კონსტიტუციით გათვალისწინებული სხვა მნიშვნელოვანი საკითხების გადაწყვეტისას.

33. კენჭისყრის წესი

1. რესპუბლიკის საბჭოში კანონპროექტი ან ნებისმიერი დადგენილება მიღებულად ჩაითვლება, როცა მას მხარს დაუჭერს პალატის სრული შემადგენლობის არანაკლებ 2/3 -სა, საერთოდ ნებისმიერი საკითხის გადაწყვეტისას უნდა ამოქმედდეს მაღალი ქვორუმის (2/3) პრინციპი.

2. სენატის მიერ კანონი მიღებულად ჩაითვლება, თუ მას მხარს დაუჭერს სენატორთა სიითი შემადგენლობის 2/3 მაინც.

3. ორგანული კანონი მიღებულად ჩაითვლება, თუ მას მხარს დაუჭერს პარლამენტის დეპუტატთა სიითი შემადგენლობის 2/3 მაინც.

4. კონსტიტუცია და კონსტიტუციური კანონი მიიღება, თუ მას მხარს დაუჭერს პარლამენტის წევრთა სიითი შემადგენლობის 3/4 მაინც.

34. სასამართლო ხელისუფლება

საკონსტიტუციო კონტროლის (ზედამხედველობის) განხორციელების მიზნით აფხაზეთში აუცილებელია საკონსტიტუციო სასამართლოს შექმნა, რომელიც დაკომპლექტდება პარიტეტულ საწყისებზე საკანონმდებლო, აღმასრულებელი და სასამართლო ხელისუფლების მიერ.

აფხაზეთის საკონსტიტუციო სასამართლო განახორციელებს კონტროლს კონსტიტუციის შესრულებაზე. კერძოდ, განახორციელებს საკანონმდებლო, აღმასრულებელი, სასამართლო ორგანოების და ცალკეული თანამდებობის პირთა საქმიანობის შესაბამისობას აფხაზეთის კონსტიტუციასთან.

აფხაზეთის კონსტიტუციის საქართველოს კონსტიტუციასთან შესაბამისობის საკითხზე კონტროლს განახორციელებს საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო.

თემურ ჩილაჩავა
სოხუმის უნივერსიტეტის პროფესორი
ლალი გაბისონია
სახელმწიფო და საკონსტიტუციო სამართლის კათედრის გამგე, იურიდიულ მეცნიერებათა კანდიდატი, დოცენტი
შოთა ახალაია
მათემატიკისა და კომპიუტერულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის დეკანი, დოცენტი

წითელი ბურთები - 2005

B2

დავიდ ტრეზეგე - "ბებერი ქალბატონის" ფრანგი ფავორიტი

B2

სტალინის სახლ-მუზეუმს ახალი დირექტორი ეყოლება

B8

რევიუ

ფერებში დანახული მუსიკა

ბოლო საპრემიერო სპექტაკლი

სოფო კილასონია

ხმას უვლიან და ცდილობენ არ გაცივდნენ. შემპირდნენ, რომ იმას იმღერებენ, რაც სურდა და რაც დაწერა დონიცეტიმ. იქნება ხუმრობაც, კომიკური ადგილებიც, თუმცა ეცდებიან მეოთხე სპექტაკლი, ანუ მათი სპექტაკლი ოდნავ მაინც განსხვავებული იყოს. რაც შეიძლება მეტი ოპერა, მეტი ხმა, მეტი სიმღერა, დაახლოებით ასეთი დევიზი ჰქონდათ გუშინ საღამოს საოპერო დასის ორ წამყვან ბარიტონს - სულხან გველესიანს და ვანო გალუაშვილს, რომლებიც დღეს საღამოს მეოთხე და დამაგვირგვინებელ "დონ პასკუალეს" შეგვისრულებენ.

ოპერის თეატრში მისულს მომღერლები ხან საკუთარ თავს და ხანაც მე მესაუბრებოდნენ. როგორც წესებსა და ფორმულებს, ისე აყალიბებდნენ ყველაფერს, რაც ვოკალისტ-შემსრულებლებს საერთოდ მოეთხოვება და რაც დღეს საღამოს არავითარ შემთხვევაში არ უნდა გამორჩეთ.

ვ.გ.: "იმის მიუხედავად რომ არის ბუფონადა, არის ძალიან ბევრი რეჩიტატიული მომენტი, ეს არის მუსიკა, რომელიც უნდა გაჟღერდეს. ბუფა ძალიან რთული შესასრულებელია. იმ თვალსაზრისით, რომ დატვირთულია როგორც არტისტულად, ისე ვოკალურად, ძალიან რთულია რამდენიმე ადგილი".

ს.გ.: "გვინდა ხმის ფერებში გადმოვცეთ მოძრაობა, განწყობა, მთელი პალიტრა რაც ავტორმა წარმოგვიდგინა. ვეცდებით დავანახოთ მაყურებელს ყველაფერი, რაც ოპერაში არის ჩადებული".

- ორი წამყვანი პარტია ბარიტონისთვის. დონ პასკუალე და მალატესტა, როგორები არიან ისინი?

ს.გ.: "ჩემთვის მალატესტა არ არის კომიკოსი, თუმცა ასეთი მომენტებიც აქვს. იგი ასაკოვანი კაცია, რომელსაც თავისი ცხოვრება აქვს, ექიმი, დოქტორი, უნდა რომ ორი კაპიკი გამოსძალოს დონ პასკუალეს. იგი ბუნებით ბოროტი არ არის, მაგრამ თაღლითია. თუმცა, გამოსდის ისე, რომ პასკუალე უბედურდება. უნდა მახსოვდეს, რომ მალატესტას რბილი ხმა, ჰაეროვანი შესრულება სჭირდება, რბილი სასიმღერო ფორმა სჭირდება. ჩემი აზრით, ასეა. იგი სიღრმისეული პიროვნება ნამდვილად არ არის, რასაც ფიქრობს, იმას აკეთებს. ამ ოპერაში ყველაზე ღრმა ერნესტოა. იგი შეყვარებულია".

ვ.გ.: "ამ სპექტაკლში როგორც რეჟისურული, ისე მუსიკალური თვალსაზრისით, გარკვეულად უკიდურესობათა მონაცვლეობაა. ერთდროულად დიდი აღმაფრენა და დიდი იმედგაცრუებაა, დონ პასკუალეს სახეში ყველაფერია, სიხარულიდან უბედურებამდე, კომიზმიდან ტრაგიზმამდე. ზღვარზე უნდა ვიარო, არ მინდა რამე დავაკლო, ან რაიმე ზედმეტი მომივიდეს. რაღაც ზედმეტი თუ მომივა, ალბათ ყველა იგრძნობს და ფორსირებული იქნება".

ს.გ.: "მთავარია, არ დაიკარგოს ის სილამაზე და ხასიათი, რომელიც სჭირდება ამ მუსიკას".

სულხან გველესიანმა 2003 წლის 18 აპრილს "ტრავიატაში" ჟერმონის პარტია იმღერა. ეს მისი დებიუტი იყო. მახსოვს ჟერმონის მთავარი არია, შემდეგ ბისზე გამოსული ბარიტონი და პარტერში ატეხილი მოწონების შეძახილები. "**ჩემთვის ეს გამოსვლა ძალიან წარმატებული გამოდგა. რაც უფრო მღებულობს მაყურებელი, მით უფრო დიდი პასუხისმგებლობაა, და მეც მეტად ვნერვიულობ. ამაზე ნაკლები არც ერთი გამოსვლა არ უნდა ყოფილიყო. ის დღე ჩემთვის ძალიან ბედნიერი იყო, მე ნუგზარ გამგებელთან ერთად ვიმღერე, ტრავიატას პარტიას მარინე ფარულავა ასრულებდა. იმ საღამოს პეტრე ამირანაშვილის 95 წლისთავი იყო.**" დღეს უკვე ყველასთვის კარგად ნაცნობმა და მეტად ლამაზი ხმის ბარიტონმა, ჯერ უნივერსიტეტის ისტორიის ფაკულტეტი დაამთავრა. მანამდე ხალხური სიმღერის ანსამბლ "მირანგულაში" მღეროდა. "**ეს იყო ბიჭუნების ანსამბლი, სადაც გადავწყვიტე, რომ უნდა მემღერა, მაგრამ რას ვიმღერებდი, არ ვიცოდი. მერე უნივერსიტეტში თანდათან გამოიკვეთა, რომ ოპერა იყო ჩემი საქმე.**" სახელმწიფო უნივერსიტეტი პოლიტოლოგიის განხრით დაამთავრა, მაგრამ პოლიტოლოგიის მეცნიერება დღეს მისგან შორსაა. "**ბევრი ბრძოლა დამჭირდა, არ მქონდა იმედი, რომ სცენაზე ვიმღერებდი, მხედველობის პრობლემის გამო. მაგრამ ღვთის მადლით, ეს პრობლემაც გადაილახა. არ შემიძლია, არ აღვნიშნო პირველი სპექტაკლი კონსერვატორიის საოპერო სტუდიაში, რევაზ ტაკიძესთან მუშაობა.**" გველესიანის ოპერის თეატრში მოსვლა კი გურამ მელივასა და ზაზა აზმაიფარაშვილთან არის დაკავშირებული. მერე იყო რიგოლეტო და მთლიანობაში ხუთი-ექვსი სახე შექმნა. მისთვის რაოდენობა მთავარი არ არის, ბევრად მნიშვნელოვანია ხარისხი და შესრულების დონე. სამ პარტიას გამოყოფს - ჟერმონს, რიგოლეტოს და ამონასროს. "**ყოველთვის დიდი სიამოვნებით ვმღერი რიგოლეტოს. როგოლეტო მიყვარს განსაკუთრებით, მას სულ სხვა სიღრმე აქვს, მე სიღრმისეული პარტიები მიყვარს. სტრიქონებს შიგნით რომ არის მთავარი და ამას სიმღერით გადმოსცემ. ამონასროსა და რიგოლეტოში კი ძალიან ბევრი იკითხება.**"

სცენა სპექტაკლიდან "რიგოლეტო". ვანო გალუაშვილი და სულხან გველესიანი.

პრემიერებსა და სპექტაკლებზე მეტად დღევანდელი სპექტაკლის მალატესტას მუშაობის პროცესი ჰყვარებია: "**სპექტაკლზე მეტად მუშაობის პროცესი მიყვარს. ადამიანის გაზრდისთვის მუშაობაა საუკეთესო. სპექტაკლი, უკვე გამოფენაა. როცა ხატავ და როცა ქმნი, მაშინ იზრდები, მე ეს პროცესი მიყვარს ყველაზე მეტად**".

- ხშირად გამიგია ამ ბოლო დროს, რომ ევროპაში ის ძალები აღარ არის რაც უწინ?

- არა მგონია, ევროპაში ასეთი კრიზისი იყოს. რომ ჩამოდიან და ვერ მღერიან, ამას სულაც არ ნიშნავს. ვინც ჩამოვიდა და იმღერა, იმას რა ვუყოთ? ადრე უფრო ბევრი და დიდი ხმები იყო, ვიდრე დღეს, ეს მართალია, დღეს ასეთები ცოტაა... ნელა-ნელა თეატრში ის გარემო იქმნება, რომ შემსრულებლები მაქსიმალურად დავიხარჯოთ. ამისთვის მთავარია, რეპერტუარი გაიზარდოს და ასეც მოხდება. შეცდომებს ალბათ ვუშვებთ, მაგრამ სხვანაირად ვერ გავიზრდებით და ვერ ვისწავლით.

სულხან გველესიანისგან განსხვავებით ვანო გალუაშვილს დიდხანს არ უფიქრია იმაზე, იყო თუ არა მუსიკა მისი ცხოვრების მთავარი აზრი. მან ჯერ ანზორ ერქომაიშვილის სკოლა გაიარა, "მართვეში" დაიწყო სიმღერა. მერე ანსამბლ "რუსთავშიც" მღეროდა, ამას მუსიკალური ტექნიკუმი მოჰყვა საგუნდო სადირიჟოროს სპეციალობით. საბოლოოდ გადააწყვეტინეს და ნოდარ ანდღულაძესთანაც მოხვდა. მაესტრო დღემდე ეხმარება და გვერდში უდგას. კონსერვატორიის მეორე კურსის სტუდენტი გახლდათ, როცა "ჯანი სკიკში", ექიმის და ნოტარიუსის პარტიაზე მიიწვიეს. მაშინ თეატრიდან დიდი მიგრაცია იყო და ჯანო კახიძემ მისი მიწვევა გადაწყვიტა. "დონ პასკუალე" მისთვის მეათე პრემიერაა. "**იურიდიული დამთავრებული მაქვს, მაგრამ საერთო მასთან არაფერი...**" 25 წელი დაკავშირებულია მუსიკასთან და სხვა რამ ცხოვრებაში, ამაზე მთავარი არ არსებობს, ამიტომაც განუსაზღვრელად, ყველგან და ყოველთვის მღერის. მიუხედავად ამისა, ჯერ წინაა საოცნებო პარტია და სახე, რომელსაც ალბათ მალე განასახიერებს. "**ჩემი საოცნებო პარტია, სკარპიაა "ტოსკადან", ვგრძნობ, როგორ ახლოს ვარ ამ ხასიათთან და ხშირად წარმოვიდგენ, თუ როგორ უნდა განვასახიერო იგი. მოკლედ ძალაინ შეყვარებული ვარ ამ სახეზე, რეპერტუარში 18 ოპერა მაქვს. რისი საშუალებაც იყო ჩვენს თეატრში, ყველაფერი ვიმღერე.**" როგორც ვანო აღნიშნავს, მუშაობა ისეთ ოსტატებთან, როგორებიც ანზორ ერქომაიშილი და ნოდარ ანდღულაძეა, დიდი გამოცდილებაა და ამან მისი შემოქმედებითი გზა მთლიანად განსაზღვრა. "**ძალიან გამიმართლა ბავშვობიდან, ჯერ ანზორ ერქომაიშვილი, მერე ნოდარ ანდღულაძე, მათ ძალიან ბევრი მასწავლეს და ძალიან ბევრი ნიუანსები შემოიტანეს ჩემს ცხოვრებაში. მუსიკა ჩემთვის ყველაფერია და ძალიან ბედნიერი ვარ.**" ახალგაზრდა ბარიტონი, რომელმაც უკვე საკმაოდ მრავალი სახის შექმნა მოასწრო, ოპერის თეატრის ახლანდელი ხელმძღვანელობის მიმართაც მადლიერებას გამოხატავს. "**თეატრის ახლანდელი ხელმძღვანელობა ძალიან გვეხმარება. ზაზა აზმაიფარაშვილი ძალიან კარგ აკომპანიმენტს, გვიქმნის, და ეს არის ჩვენთვის ყველაზე მთავარი. როცა დირიჟორი ორკესტრის საშუალებით მონდომებას იჩენს, შემსრულებელიც უფრო ლაღად ხარ. მაშინ გრძნობ კონტაქტს და თავისუფლებას.**" დღესდღეობით ვანო გალუაშვილის ვაჟი "**მართვეში**" მღერის, სულხან გველესიანის ბავშვებიც მამის კვალს აგრძელებენ. როგორც მივხვდი, ეს ფაქტი მათ ძალიან ახარებთ.

იმის მიუხედავად, რომ ორივე ბარიტონი დაახლოებით ერთსა და იმავე საკითხებზე მესაუბრებოდა და ერთმანეთს ყველაფერში ეთანხმებოდნენ, ჩემ წინაშე მაინც ორი განსხვავებული ტიპის ხელოვანი დაიხატა. როგორ და რატომ, ამაზე არ დავწვრილმანდებით.

დაბოლოს, იმას ვიტყვით, რომ ორივე მათგანი მხოლოდ მუსიკით ცხოვრობს, "**შემოქმედებითი და პირადი ცხოვრება განუყოფელია...**" როცა არ არის მუსიკა, მათი ცხოვრება უფერულდება და უცნაურად ცარიელდება.

საფრანგეთში დაბადებული დღესასწაული თბილისში

ნათია ვადაჭკორია

1982 წელს საფრანგეთის მაშინდელი კულტურის მინისტრის ჟაკ ლანგის იდეითა და ინიციატივით, 21 ივნისი მუსიკის დღესასწაულად იქცა. იდეა, რომელიც სწრაფად მოედო მთელ საფრანგეთს და ფრანგული მუსიკის დღედ იქცა, განპირობებული იყო იმით, რომ ხალხის უშუალო მონაწილეობით შემდგარიყო ზეიმი. ეს ზეიმი წლების განმავლობაში ევროპის სხვა ქვეყნების დიდ ქალაქებშიც იმართებოდა და ევროპული მასშტაბით ტარდებოდა. ამჟამად, უკვე 24-ედ მსოფლიო ასპარეზზე გავიდა.

წლეულს, მაგალითად, ლუქსემბურგში ამ დღის აღსანიშნავად, მოყვარული მუსიკოსები, ჟაკ ლანგი, მორის ფლერე და კრისტიან დუპავიონი ყველას ქალაქის ქუჩებში პატიჟებენ, რათა ყოველი სკვერიდან თუ მოედნიდან სხვადასხვა ჟანრის მუსიკას მოუსმინონ. პარიზის ოპერის ორკესტრი კი, გარნიეს სასახლის წინ ბერლიოზის "ფანტასტიკურ სიმფონიას" შეასრულებს. ამ დღის პრიორიტეტი ის გახლავთ, რომ განურჩევლად ყველას შეუძლია იზეიმოს, მოისმინოს ნებისმიერი ჟანრის მუსიკა - კავკასიური, ხალხური, ჯაზი, როკი და არა მხოლოდ პროფესიონალი მუსიკოსის შესრულებით, არამედ მოყვარულის მიერაც, თავადაც ჩაერთოს საერთო ფერხულში და ზეიმში.

რაც შეეხება საქართველოს, არც ჩვენ ჩამოვრჩით საერთო მხიარულებას, რომელიც დიუმას სახელობის კულტურის ცენტრის, საქართველოში საფრანგეთის საელჩოსა და თბილისის მერიის ერთობლივი ძალისხმევით გუდიაშვილის ქუჩაზე, ეროვნული ბიბლიოთეკისა და დიუმას ცენტრის წინ მოწყობილ სცენაზე განვითარდა.

ზეიმი ოფიციალურად საელჩოს კულტურის ატაშემ ფრანსუა ლორანმა გახსნა, რომლის შემდეგ ანსამბლი "ურმულის" შესრულებით" განდაგანა", "მოხევის ქალო თინაო", "აჭარული", "სულიკო" და სხვა სიმღერები მოვისმინეთ.

ამ ზეიმის პრიორიტეტი კიდევ ის გახლავთ, რომ მისი გაზიარება ყველა ასაკისა და ეროვნების ადამიანებს შეეძლოთ, მუსიკის ენას ხომ თარგმანი არ სჭირდება, ზეიმზე დასასწრებად არც რაიმე ბილეთის შეძენაა აუცილებელი. ასე იყო გუშინ გუდიაშვილის ქუჩაზეც, კულტურის ატაშე, ტროტუარზე ჩამომსხდარ ბავშვებს ბუშტებს ურიგებდა, ხალხი მუსიკის ტაქტზე ტაშს აყოლებდა, გაერთო გზად მიმავალი მენაყინე, კმაყოფილებას გამოთქვამდნენ ეროვნული ბიბლიოთეკის თანამშრომლები და მკითხველები, უბრალოდ გამვლელები და საპატრულო პოლიციაც კი, რომელიც წესრიგს იცავდა.

ჯგუფი "ევა"

მუსიკა კი მართლაც მრავალფეროვანი გახლდათ - ქართულ ხალხურ მუსიკას ვოკალურ-ინსტრუმენტალური ანსამბლი "ევა" ცვლიდა როკით, აკორდეონი, გიტარა, ფრანგული და იტალიური ბაროკო, ანსამბლი "გიორგობა" და ბოლოს მოყვარულთა საღამო, რომლის დროსაც ნებისმიერ მსურველს შეეძლო ბედი ეცადა ფორტეპიანოსთან. კარაოკე და ბალი ზეიმის ბოლო აკორდი გახლდათ. სხვათა შორის, აკორდეონზე მუსიკის ჰანგები საქართველოში საფრანგეთის ელჩმა ფილიპ ლეფორმა ააჟღერა. საერთო მხიარულების ფონზე სტუმრებს შორის ფრანგი ჟორჟ სიგალი აღმოვაჩინე, რომელიც თბილისში ჩამოვიდა, რათა თავისი ქართველი ნათესავები ეპოვა. თბილისის მერიის თანამშრომლის ლალი უნაფქოშვილის დამხარებით, მან თავისი ბიძაშვილი ნიკოლოზ თარხნიშვილი და მისი მეუღლე - შუშანა აღმოაჩინა. ეროვნულ ბიბლიოთეკაში მისი ბაბუის - ჟოზეფ სიგალის წიგნების კითხვისას, რომელიც სოფლის მეურნეობასა და კადასტრას ეძღვნება, ჟორჟ სიგალმა მუსიკის დღესასწაულზე ამოყო თავი და ქართული მუსიკით აღფრთოვანდა.

დიუმას ცენტრის თანამშრომლის მერაბ ფიფიას თქმით, მთავარი ამ დღესასწაულში ის არის, რომ იგი მხოლოდ ფრანგულ მუსიკას არ მოიცავს; ეს გახლავთ მთელი გამა და სპექტრი სხვადასხვა ჟანრის მუსიკისა.

საფრანგეთის საელჩოს კულტურის ატაშეს - ფრანსუა ლორანის თქმით კი, თბილისის მერის ზურაბ ჭიაბერაშვილის დახმარებით, მომავალ წელს ეს ზეიმი თბილისში უფრო მასშტაბურად აღინიშნება. საფრანგეთიდან კი საქართველოს ორი ფრანგი მუსიკოსი ეწვევა - მევიოლინე და კლავესინისტი ჟაკ სენტ ივი და ვიოლონჩელისტი, თბილისელებისათვის უკვე კარგად ნაცნობი ჟერომ პერნო, რომლებიც კონცერტს და მასტერკლასებს ჩაატარებენ თბილისში, ქუთაისსა და ბათუმში.

21 ივნისს კი საერთო მხიარულება ფრანგების მიერ მოწყობილმა აპერიტივმა დაასრულა.

მოკლედ

წითელი ბურთები - 2005

გუშინ საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტროში გაიმართა პრესკონფერენცია, რომელიც ჩვენი ქვეყნისთვის სრულიად ახალი პროექტის "წითელი ბურთების" განხილვას მიეძღვნა. აღსანიშნავია, რომ პროექტი ევროსაბჭოს სპორტის განვითარების ბიუროში საქართველოს მხრიდან საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის მინისტრის მოადგილემ თამაზ თევზაძემ წარადგინა. ეს პროექტი ევროსაბჭოს სპორტის განვითარების ბიუროზე დამტკიცდა და 2005 წლის მარტში ევროსაბჭოს ახალგაზრდობისა და სპორტის დირექტორატმა მიიღო გადაწყვეტილება, საერთაშორისო პროექტი "წითელი ბურთები" საქართველოში გაიმართოს.

ამრიგად, გადაწყდა, რომ პროექტი წელს 4-24 ივლისს შავი ზღვის სანაპიროზე, დაბა გრიგოლეთში საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტროს პატრონაჟით გაიმართება. ღონისძიების ორგანიზატორთა თქმით, პროექტის მიზანია სპორტისა და საგანმანათლებლო პროგრამების მეშვეობით მოხდეს იძულებით გადაადგილებული და ლტოლვილი ახალგაზრდობის სოციალური რეაბილიტაცია. ახალგაზრდობის ფიზიკური გაჯანსაღება და მათ შორის პატრიოტიზმის გაცოცხლება. საქართველოში პროექტის ორგანიზატორები იმედს გამოთქვამენ, რომ მათი წამოწყება ჩვენს ქვეყანაში წარმატებით განხორციელდება.

"რომა" მზადაა, კასანო "იუვენტუსს" დაუთმოს

"რომას" ხელმძღვანელობა მზადაა, სერიოზული მოლაპარაკებები დაიწყოს "იუვენტუსთან" ფორვადის ანტონიო კასანოს გაყიდვასთან დაკავშირებით. შეგახსენებთ, ფეხბურთელის კონტრაქტს მომავალ ზაფხულს გაუვა ვადა.

"რომას" სპორტული დირექტორი დანიელე პრადე შეთანხმების დეტალებზე სასაუბროდ შეხვდება ფეხბურთელის აგენტს.

"ბაიერნმა" ზე რობერტო შეინარჩუნა

"ბაიერნის" ბრაზილიელმა ნახევარმცველმა ზე რობერტომ ერთწლიანი კონტარქტი გააფორმა თავის ამჟამინდელ გუნდთან. ამით კლუბმა წერტილი დაუსვა გავრცელებულ ხმებს ბრაზილიელის სხვაგან გადასვლასთან დაკავშირებით. ამჟამად ბრაზილიელი ნახევარმცველი თავისი ქვეყნის ეროვნული გუნდის ღირსებას იცავს კონფედერაციის თასზე გერმანიაში.

30 წლის ფეხბურთელმა, რომელიც "ბაიერნში" 2002 წელს გადავიდა "ბაიერიდან", აპრილში უარი თქვა გუნდთან კონტრაქტის ვადის გაგრძელებაზე, რის შემდეგაც გავრცელდა ხმები იმის შესახებ, რომ ის ერთ-ერთ ესპანურ კლუბში აპირებდა გადასვლას. გასულ სეზონზე ზე რობერტომ 22 მატჩი ჩაატარა ბუნდესლიგაში, ჩემპიონთა ლიგაში კი - რვა.

"პორტუ" კლუბს ბრაზილიელი ფეხბურთელით აძლიერებს

"როიტერსის" ცნობით, "პორტუმ" კონტრაქტი გააფორმა 17 წლის ბრაზილიელ ნახევარცველთან ანდერსონ ოლივეირასთან.

შეგახსენებთ, ახლახან "პორტუს" სათავეში ჩაუდგა ჰოლანდიელი სპეციალისტი კო ადრიანსე. მას კლუბის მნიშვნელოვნად გაძლიერება აქვს გეგმაში. ოლივეირას შეძენაც მისი გეგმების ნაწილია.

"ბირმინგემს" პანდიანისთვის ფული არა აქვს

გუშინ "ბირმინგემის" მთავარმა მწვთნელმა სტივ ბრიუსმა განაცხადა, რომ ფორვარდი ვალტერ პანდიანი გუნდს დატოვებს. ურუგვაელმა ფეხბურთელმა, რომელიც "დეპორტივოს" კუთვნილებაა, ინგლისურ კლუბში გასული სეზონის მეორე ნახევარი გაატარა, მონაწილოება მიიღო 14 მატჩში და ოთხი ბურთიც გაიტანა, რითაც სპეციალისტთა მაღალი შეფასება დაიმსახურა.

ესპანელებმა ფეხბურთელისთვის ოთხი მილიონი გირვანქა სტერლინგი მოითხოვეს. "ბირმინგემი" კი ამ თანხის გადახდას არ აპირებს. ახლახან მათ "ჩელსისგან" მიკაელ ფორსელი შეიძინეს სამ მილიონ გირვანქა სტერლინგად, ამიტომაც ისინი მორიგ ხარჯებს ერიდებიან.

კლიუვერტმა სამედიცინო შემოწმება წარმატებით გაიარა

"ვალენსიის" ექიმების მიერ ჩატარებული სამედიცინო შემოწმება წარმატებით გაიარა ჰოლანდიელმა ფეხბურთელმა პატრიკ კლიუვერტმა, ამიტომ ამ კლუბში მის გადასვლას აღარაფერი უშლის ხელს. ექიმებმა დაადასტურეს, რომ ფორვარდის ადრე ტრავმირებული მუხლი სრულ წესრიგშია. კლიუვერტს ჯერ კიდევ თვის დასაწყისში უნდა მოეწერა ხელი "ვალენსიასთან" სამწლიანი კონტრაქტისთვის, მაგრამ ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული პრობლემების გამო ეს პროცესი დროებით გადაიდო.

შეგახსენებთ, რომ უკანასკნელი სეზონი ფეხბურთელმა ინგლისურ "ნიუკასლში" გაატარა.

ფრეი "პარმადან" მიდის, მაგრამ იტალიაში რჩება

გუშინ "პარმას" მეკარემ სებასტიან ფრეიმ დაადასტურა, რომ მომავალ სეზონს სხვა კლუბში დაიწყებს. მისი თქმით, ის ორ ვარიანტს განიხილავს: "ინტერსა" და "ფიორენტინას".

"ბარსელონა" შემადგენლობის შეცვლას არ აპირებს

"ბარსელონას" პრეზიდენტმა ხოან ლაპორტამ განაცხადა, რომ მისი კლუბი ფეხბურთელების შეძენას არ გეგმავს.

"მწვრთნელთა შტაბი ამბობს, რომ შემადგენლობა სავსებით დაკომპლექტებულია მომავალი სეზონისთვის. ვეცდებით, შევინარჩუნოთ დადებითი ფსიქოლოგიური ატმოსფერო გუნდში", - აღნიშნავს ლაპორტა.

შეგახსენებთ, რომ "ბარსელონამ" კონტრაქტი გააფორმა ნახევარმცველებთან მარკ ვან ბომელთან და სანტი ესკეროსთან. ჟურნალისტები კი "ბარსელონას" სხვა ფეხბურთელების სახელებსაც უკავშირებენ, თუმცა, როგორც ჩანს, ესპანეთის მოქმედი ჩემპიონის ხელმძღვანელობა ამჟამინდელი მდგომარეობით კმაყოფილია და არაფრის შეცვლას არ აპირებს.

ბლატერი ფეხბურთელებისთვის ხელფასის დაკლების მომხრეა

ფიფას პრეზიდენტს ზეპ ბლატერს მიაჩნია, რომ კლუბების ფინანსური სტაბილურობის უზრუნველსაყოფად ფეხბურთელების ხელფასები უნდა შემცირდეს.

"კლუბი არ უნდა ჩავარდეს ვალებში მხოლოდ იმის გამო, რომ თავის ფეხბურთელებს უზარმაზარ თანხას უხდის. კლუბმა უნდა გააკონტროლოს საკუთარი ფინანსები," - აცხადებს პრეზიდენტი.

ფეხბურთი

დავიდ ტრეზეგე - "ბებერი ქალბატონის" ფრანგი ფავორიტი

ლაშა გოდუაძე

ფრანგმა თავდამსხმელმა დავიდ ტრეზეგემ მაისში მესამედ მოიგო იტალიის ჩემპიონის ტიტული. მართალია "იუვენტუსის" ტრიუმფში დიდი წვლილი არ შეუტანია - ტრავმების გამო არაერთი მატჩი გამოტოვა - მაგრამ სეზონის განმავლობაში რამდენიმე მნიშვნელოვანი გოლის გატანა მაინც მოახერხა.

განვლილ სეზონზე ტურინული კლუბის ერთ-ერთი საუკეთესო ბომბარდირი პოპულარული ინგლისური ჟურნალის "უორლდ სოკერის" ჟურნალისტ დენ ბრენანს ესაუბრა. ჩვენ სწორედ ამ ინტერვიუს გთავაზობთ.

- უკვე მეხუთე სეზონია "იუვენტუსში" თამაშობთ. სამჯერ მოიგეთ იტალიის ჩემპიონატი, ორჯერ - სუპერთასი, ჩემპიონატში სამოცდაათზე მეტი გოლი გაიტანეთ და ეს ყველაფერი იმის მიუხედავად, რომ ტრავმებმა გაგტანჯათ. ისევ გსიამოვნებთ ამ კლუბში თამაში?

- ჩემთვის დიდი პატივია, რომ ისეთი კლუბის წევრი ვარ, როგორიც "იუვენტუსია"! თავს ბედნიერად ვთვლი, რომ, ტრავმების მიუხედავად, კვლავაც ამ კლუბის ღირსებას ვიცავ - ყველამ შესანიშნავად იცის, რომ "იუვენტუსში" ფეხის მოკიდება ძალიან ძნელია. მსურს მადლობა გადავუხადო ყველას, ვინც აქ თამაშის საშუალებას მაძლევს - "იუვენტუსში" გატარებული თითოეული წუთით უდიდეს სიამოვნებას ვიღებ! ესაა კლუბი უდიდესი ტრადიციით, ისტორიით, პოტენციალით, მიზნებით... სიმართლე გითხრათ, აქ ფეხბურთის კარგად თამაშზე გარდა არაფერზე ვფიქრობ - აქაურობა ძალიან მიყვარს!

- წლეულს მესამედ მოიგეთ ჩემპიონატი. რამდენად მნიშვნელოვანი იყო თქვენთვის ეს გამარჯვება?

- ჩემპიონთა ლიგიდან გამოთიშვის შემდეგ აქცენტი სერია ა-ზე გადავიტანეთ და ბედნიერი ვარ, რომ მიზანს მივაღწიეთ. საერთოდ, ძალიან კარგია, როცა სეზონს გამარჯვებით ამთავრებ. სამწუხაროდ, შარშან ყველა ასპარეზზე ხელი მოგვეცარა, თუმცა, წლეულს ჩემპიონობა შევძელით და ამ წარმატებამ წარუმატებლობა დაგვავიწყა. პირადად ჩემთვის და, მჯერა, გუნდისთვისაც, ეს ტრიუმფი აუცილებელი იყო - ჩვენ დავამტკიცეთ, რომ "იუვენტუსი" უძლიერესია და კვლავაც მსოფლიოს ერთ-ერთი საუკეთესო კლუბია!

- ჩემპიონთა ლიგის წლევანდელი გათამაშების მერვედფინალში ერთაბაშად სამი იტალიური კლუბი გავიდა. გვაძლევს თუ არა ეს იმის თქმის საფუძველს, რომ სერია ა უძლიერესი საფეხბურთო ლიგაა?

- ვერ გეტყვით, სად უფრო რთულია თამაში, თუმცა, ერთი რამის თქმა დანამდვილებით შემიძლია - იტალიის ჩემპიონატი ერთ-ერთი ყველაზე რთულია. რაც შეეხება მერვედფინალში აპენინური კლუბების გასვლას, ვთვლი, რომ ამით ლიგის სიძლიერე არ მტკიცდება - წელს შეიძლება იტალიურმა კლუბებმა იმარჯვონ, ხვალ ესპანურებმა, ზეგ - ინგლისურებმა და ასე შემდეგ...

- როგორ ფიქრობთ, რაში მდგომარეობს "იუვენტუსის" სიძლიერე?

ტრეზეგე ბავშვების კერპია.

- არა აქვს მნიშვნელობა, გაგვაქვს თუ არა გოლი - ჩვენ არასდროს ვღელავთ! მგონი, ეს ერთ-ერთი დადებითი თვისებაა. ამას გარდა, ძალიან შეთამაშებულნი ვართ, ბრწყინვალედ ვიცნობთ ერთმანეთს და, რაც მთავარია, თითოეული ფეხბურთელი სათანადოდ დისციპლინირებულია, ზედმიწევნით კარგად ასრულებს მწვრთნელის დავალებას. სწორედ ამიტომაა, რომ ჩვენი კლუბი ერთ-ერთი ყველაზე სტაბილურია ბოლო წლებში.

- ზოგჯერ ძლიერი ფეხბურთელები გუნდის სიძლიერეს არ განაპირობებენ. ამას "რეალის" მაგალითიც მოწმობს, სადაც უმაღლესი დონის ოსტატები თამაშობენ, მაგრამ მეორე წელია კლუბი სეზონს ტიტულის გარეშე ამთავრებს. რატომაა, რომ "იუვენტუსი" ყოველ წელიწადს რაიმეს იგებს ან ძალიან ახლოსაა გამარჯვებასთან?

- ამის მიზეზი უკვე ვთქვი - შეთამაშებულობა! ჩვენთან ძალიან ზუსტ სატრანსფერო პოლიტიკას ეწევიან და ყოველ სეზონში არ უწევს მწვრთნელს გუნდის შენება. როცა ერთი და იგივე შემადგენლობა წლების მანძილზე თამაშობს, ურთიერთგაგება მატულობს. "იუვენტუსის" ძირითადი შემადგენლობის ლამის ყველა წევრი თითქმის ხუთი წელია ერთად თამაშობს. შედეგებს სწორედ ბრწყინვალე ურთიერთდამოკიდებულება განაპირობებს.

- ნაკრებთან და კლუბთან ერთად უამრავ წარმატებას მიაღწიეთ, თუმცა, არის ჯილდო, რომელიც ჯერაც ვერ მოგიგიათ - ჩემპიონთა თასს ვგულისხმობ...

- მართალი ბრძანდებით, ჩემთვის ეს თასი სანუკვარია და გულით მსურს, რომ კარიერის დასრულებამდე მისი მოგება შევძლო. თითქმის ყველა შეჯიბრებაში ვიმარჯვე, მაგრამ ჩემპიონთა ლიგაზე არ მიმართლებს. წელსაც ახლოს ვიყავი ტრიუმფთან, "რეალიც" გამოვთიშეთ, მაგრამ... იმედია, მომავალ სეზონში ავისრულებ ოცნებას!

- 2003 წლის ჩემპიონთა ლიგის ფინალში თქვენ მატჩისშემდგომი პენალტების სერიაში დარტყმა გააცუდეთ. გახსოვთ?

- როგორ არა, თუმცა, ვცდილობ, არ მოვიგონო. წარუმატებლობების გახსენება არავის სიამოვნებს და გამონაკლისი არც მე გახლავართ. ვიმედოვნებ, რომ მომავალში მსგავსი რამ არ დამემართება.

- წლეულს "იუვენტუსი" სკუდეტოსთვის და ჩემპიონთა თასისთვის იბრძოდა. ჩემპიონატი კი მოიგეთ, მაგრამ ლიგის მეოთხედფინალში დამარცხდით. შეძლებს თუ არა მომავალ სეზონში "იუვენტუსი" ორივე ტურნირის მოგებას?

- ჩვენ იმ დონის გუნდებს მივეკუთვნებით, რომლებიც მხოლოდ უმაღლესი პრიზებისთვის იბრძვიან და, რაც მთავარია, ყოველ სეზონში. არ ვთვლი, რომ ორიდან ერთი ტიტულის მოგება ტრაგედიაა - წელს ერთი მოვიგეთ, გაისად ორ ასპარეზზე ვიმარჯვებთ... ეს ფეხბურთია, ამ თამაშში კი ყველაფერი ხდება.

- რა როლი შეასრულა თქვენი კლუბის წარმატებაში ფაბიო კაპელომ?

- ის უდიდესი მწვრთნელია, ბუნებით ძალიან მშვიდი, ეს სიმშვიდე კი ფეხბურთელებსაც გადაედებათ. დამეთანხმებით, როცა ადამიანი მშვიდად მოქმედებს, მეტწილად წარმატებას აღწევს. კაპელოს შემთხვევაშიც ასეა. მას თამაშის თავისებური, სრულიად განსხვავებული ხედვა აქვს და ბრწყინვალედ იცის, რას სურს ფეხბურთელისგან და როგორ მიიღოს სასურველი შედეგი. ჩვენს ტრიუმფში ფაბიოს წვლილი უდიდესია!

- საფრანგეთმა მსოფლიოსა და ევროპის ჩემპიონატები მოიგო, თუმცა, მიმდინარე შესარჩევ ტურნირში სასურველ თამაშს ვერ აჩვენებს. რაშია საქმე?

- ჩვენ გარდატეხის პერიოდი გვაქვს და პრობლემები სწორედ ამის გამო გვექმნება. მას შემდეგ, რაც გუნდი აღიარებულმა ლიდერებმა დატოვეს, მათი შემცვლელების მოძიება გაჭიანურდა. სწორედ ამის გამო დაეცა გუნდის სათამაშო კლასი. მჯერა, რომ შემოდგომისთვის ძველებურად ავთამაშდებით და მსოფლიო ჩემპიონატის საგზურს ადვილად დავეუფლებით.

- ტიერი ანრის მსგავსად, "მონაკოდან" თქვენც "იუვენტუსში" გადახვედით. არის თუ არა იმის შანსი, რომ თქვენი თავდასხმის წყვილი პრემიერლიგის კლუბში აღდგეს?

- თუ ინგლისში თამაშის შანსი მომეცემა, ეს ძალიან კარგი იქნება, რატომაც არა! მაგრამ არც ესპანეთში თამაშზე ვიტყოდი უარს, თუმცა, ისიც უნდა ვთქვა, რომ იტალიაში თავს ძალიან ბედნიერად ვგრძნობ!

- გინდათ, ანრის მხარდამხარ საკლუბო დონეზეც ითამაშოთ?

- თავდასხმაში მასზე კარგი პარტნიორი არ მყოლია და, ცხადია, გულით მინდა, ჩვენი წყვილი აღდგეს, მაგრამ ჯერჯერობით ეს მხოლოდ ნაკრებშია შესაძლებელი.

- თქვენი მშობლები არგენტინელები არიან. მოგვიყევით ცოტა რამ ბავშვობაზე...

- საფრანგეთში დავიბადე, ქალაქ რუენში, თუმცა, ძალიან პატარა ვიყავი, არგენტინაში რომ გადავედით. საფრანგეთში 14 წლისა დავბრუნდი. ფეხბურთის თამაში არგენტინაში დავიწყე. ეს ქვეყანა ჩემთვის მეორე სამშობლოა და მასთან განსაკუთრებული დამოკიდებულება მაქვს. სხვათა შორის, მშობლები და ბევრი მეგობარი ახლაც არგენტინაში ცხოვრობს...

- თქვენი საფეხბურთო კარიერა არგენტინის მეორე დივიზიონის კლუბ "პლატენსეში" დაიწყო. თუ ურთიერთობთ მათთან?

- დიახ. საშობაო არდადეგების დროს არგენტინაში ვიყავი, სადაც კლუბის ქომაგებმა ჩემი ინტერნეტგვერდის გახსნაზე მიმიპატიჟეს და "პლატენსეს" მაისურა მისახსოვრეს ჩემი გვარით. ეს ძალიან ამაღელვებელი იყო, არასდროს დამავიწყდება ეს შეხვედრა!

- დაბოლოს, არის თუ არა შანსი, რომ კარიერა არგენტინაში გააგრძელოთ?

- კარგი იქნება და, ამავდროულად, საინტერესოც. "რივერ პლეიტში" თამაშს ვისურვებდი - ამ კლუბს ვქომაგობ, თუმცა, ახლა ამაზე არ ვფიქრობ. ჩემი უმთავრესი მიზანი მომავალ სეზონში რაც შეიძლება მეტი გამარჯვების მიღწევაა - წინ მომქანცველი სეზონი მელის, რომელიც მსოფლიო ჩემპიონატით უნდა დავაგვირგვინო.

ფორმულა 1

„გუდ ბაი, ფორმულა 1! ორეუა, „მიშლენ! ჩაო, „ფერარი"!

"ინდიანაპოლისის" ტრასაზე განვითარებული მოვლენების შემდეგ, როდესაც შვიდმა საჯინიბომ მსოფლიო ჩემპიონატის მეცხრე ეტაპზე დემარშს მიმართა, მსოფლიო პრესამ სამეფო რბოლები "ფორმულა 0"-ად მონათლა. სხვადასხვა ქვეყნის ჟურნალისტთა აზრი ტყუპისცალებივით ჰგავს ერთმანეთს: ის, რაც "აშშ-ის დიდ პრიზზე" მოხდა, უარყოფითად აისახება ფორმულა 1-ზე - სპორტის სახეობაზე, რომელიც ამერიკაში ისედაც არ სარგებლობს დიდი პოპულარობით. მაშ ასე, გამოხმაურება პრესაში.

დიდი ბრიტანეთი:

"Daily Mirror": "მშვიდობით განისვენე, ფორმულა 1! ეს იყო დღე, როდესაც ამერიკაში გარდაიცვალა".

"The Guardian": "ნდობის უკანასკნელი ნაწილი ლუდის ქილების სეტყვამ და უკმაყოფილო შეძახილებმა შთანთქა".

"Daily Telegraph": "სირცხვილის დღე ფორმულა 1-თვის. ყოველივე ეს ამერიკაში დიდი პრიზების დასრულების მომასწავებლად მოჩანს".

ფინეთი:

"Ilta Sanomat": "ფია-ს მიერ წამოწყებულ ფარსს ამერიკაში არასდროს აპატიებენ".

"Iltalehti": "მიშლენი" სწორად მოიქცა, როდესაც საფრთხის თაობაზე განაცხადა. მაგრამ არაფერს

ინდიანაპოლისურ რბოლას გულშემატკივარმა შუა თითი უჩვენა.

შეუძლია აშშ-ში ფორმულა 1-ის შელახული იმიჯის კომპენსირება".

საფრანგეთი:

"L'equipe": "ფორმულა 0. პასუხისმგებელმა პირებმა თავი არ შეიწუხეს, უსაფრთხოების საკითხის უზრუნველსაყოფად რაიმე კომპრომისისთვის მიეღწიათ. ასეთი მასკარადის შემდეგ როგორ უნდა გაგრძელდეს სეზონი?"

"L'est Republicain": "რა თქმა უნდა, არსებობდა ღირსების გადარჩენის შესაძლებლობა. მაგრამ სფეროში, რომელიც საქმიანი ინტრიგებითაა გაფუფქებული, ამისთვის ძალა არ შესწევთ".

"Le Figaro": "ამ სკანდალს "მიშლენისთვის" ცუდი შედეგები მოყვება".

"La Pepublique du Centre": "აბსურდული სპექტაკლი ფორმულა 1-ისა და მისი ულტრაჯიუტი ხელმძღვანელობის დამსახურებაა. მათი უმთავრესი საზრუნავი ბიზნესი და ტელეტრანსლაციათა უფლებების გაყიდვაა. ამიტომაცაა, რომ პაროდიის მოწმენი გავხდით".

იტალია:

"Gazzetta dello Sport": "ფორმულა 0. შუმი საბურავების ქაოსში იგებს. ეს ის საშუალება არაა, რომლით გამარჯვებასაც ესწრაფოდნენ შუმახერი და "ფერარი". ინდიანაპოლისური რბოლა ფარსი იყო".

"Tuttosport": "ყველაზე მეტად წაგებული ბერნი ეკლსტოუნი დარჩა. რამდენიმე წლის წინათ მისი სიტყვა ჯერ კიდევ კანონი იყო, ახლა კი აღარ შეუძლია ყველაფერი აკონტროლოს".

"La Republica": "აშშ-ის დიდი პრიზი დარჩება მეხსიერებაში როგორც დიდი ფარსი. "ფერარი" იღებს პირველ ორ ადგილს, მაგრამ არანაირ ტრიუმფზე საუბარი არაა. ასეთ რბოლაში არ არიან გამარჯვებულნი. ამერიკაში ფორმულა 1 მოკვდა".

"Corriere della Sera": "უდიდესი ზიანი ფორმულა 1-ისთვის და სამარცხვინო დღე ავტოსპორტისთვის".

ესპანეთი:

"Marca": "ფორმულა 0. მიხაელ შუმახერმა რბოლა რადიოს მეშვეობით მოიგო".

"As": "შეცდომა დაუშვა "მიშლენმა", რომელმაც დღემდე ვერ მოძებნა რბოლის ბოიკოტისთვის დამაჯერებელი მიზეზები. ახლა სანქციების, ბრალდებებისა და საქმის გარჩევების დრო დგება".

აშშ:

"Indianapolis Star": "გუდ ბაი, ფორმულა 1! ორეუა, "მიშლენ"! ჩაო, "ფერარი"! ის, რისი მოწმენიც გავხდით კვირას, არა მარტო სპორტის, არამედ მისი ყველა მონაწილის სირცხვილია. ეს აშშ-სა და ინდიანაპოლისში დიდი პრიზების დასასრულს ნიშნავს".

ინფოთეკა

"ნიუკასლი" მოლაპარაკებას აწარმოებს ფიგუსთან

Sky Sports-ის ცნობით, ინგლისური კლუბის "ნიუკასლის" ხელმძღვანელობა მოლაპარაკებას აწარმოებს პორტუგალიის ეროვნული ნაკრებისა და მადრიდის "რეალის" ნახევარმცველ ლუიშ ფიგუსთან.

უფრო ადრე იტყობინებოდნენ, რომ ამ ფეხბურთელის შეძენა "ვალენსიას", "ლივერპულსა" და "ბოლტონს" სურდათ.

მოამზადა ნინო ტიკარაძემ

TV-სპორტი

ოთხშაბათი. 22 ივნისი

НТВ+ФУТБОЛ

12:00 თავისუფალი დარტყმა
12:15 მსოფლიო ჩემპიონატი ახალგაზრდულ გუნდებს შორის. 1/8 ფინალი. აშშ - იტალია
14:00 მსოფლიო ჩემპიონატი ახალგაზრდულ გუნდებს შორის. 1/8 ფინალი. ბრაზილია - სირია
15:45 თავისუფალი დარტყმა
16:00 მსოფლიო ჩემპიონატი ახალგაზრდულ გუნდებს შორის. 1/8 ფინალი. ჩინეთი - გერმანია
17:40 მსოფლიო ჩემპიონატი ახალგაზრდულ გუნდებს შორის. 1/8 ფინალი. მაროკო - იაპონია
19:25 მსოფლიო ჩემპიონატი ახალგაზრდულ გუნდებს შორის. 1/8 ფინალი. ნიგერია - უკრაინა. პირდაპირი ტრანსლაცია ჰოლანდიიდან
21:25 თავისუფალი დარტყმა
21:45 სახვალიო ტელეპროგრამა
21:45 ლიბერტადორესის თასი. მატჩების მიმოხილვა
22:25 მსოფლიო ჩემპიონატი ახალგაზრდულ გუნდებს შორის. 1/8 ფინალი. ჰოლანდია - ჩილე. პირდაპირი ტრანსლაცია ჰოლანდიიდან
00:25 მსოფლიო ჩემპიონატი ახალგაზრდულ გუნდებს შორის. 1/8 ფინალი. კოლუმბია - არგენტინა. პირდაპირი ტრანსლაცია ჰოლანდიიდან

НТВ+ПЛЮС

10:00, 13:00, 15:30, 18:45 პრესცენტრი
10:20, 15:45 "ქრონიკა"
10:25, 13:15 "ჰარმონიის ფორმულა"
10:45 ჩოგბურთი. უიმბლდონის ტურნირი
12:30 ჩოგბურთი. უიმბლდონის ტურნირი. შედეგები
13:30 აფროსნობა. "ამერიკის თასი". მეოთხე აქტი ვალენსიაში
14:00 ფლორბოლი. მსოფლიო ჩემპიონატი სინგაპურში. ქალები
15:50 სახვალიო ტელეპროგრამა
15:55 ჩოგბურთი. უიმბლდონის ტურნირი. პირდაპირი ტრანსლაცია ინგლისიდან
19:00 კალათბურთი. NBA-ს ჩემპიონატი. "SAN ANTONIO SPURS" - "DETROIT PISTONS". მე-6 მატჩი
21:00 NBA-ს ფინალი. "ექო"
21:30 ჩოგბურთი. უიმბლდონის ტურნირი. პირდაპირი ტრანსლაცია ინგლისიდან
00:00 ჩოგბურთი. უიმბლდონის ტურნირი. შედეგები
00:30 ახალი ამბები
00:45 სამბო. რუსეთის ჩემპიონატი
01:15 "სპორტის აკვატორია". "ამერიკის თასი". მეოთხე აქტი ვალენსიაში
02:15 02:15-დან 04:40-მდე შესვენება
04:40 ფეხბურთი. ლიბერტადორესის თასი. ნახევარფინალი. "სან პაულუ" (ბრაზილია) - "რივერ პლეიტი" (არგენტინა). პირდაპირი ტრანსლაცია

EUROSPORT

10:30 ექსტრემალური სპორტი. ახალგაზრდული ზონა
11:00 სპიდვეი. დიდი ბრიტანეთის დიდი პრიზი
12:00 ფეხბურთი. კონფედერაციის თასი გერმანიაში. არგენტინა - გერმანია
13:00 ფეხბურთი. კონფედერაციის თასი გერმანიაში. ტუნისი - ავსტრალია
14:00 მულტისპორტი - აი, მესმის!
14:30 მძლეოსნობა. ევროპის თასი იტალიაში
16:00 პლაჟის ფრენბურთი. მსოფლიო ჩემპიონატი გერმანიაში. პირდაპირი ტრანსლაცია
19:00 ფეხბურთი. კონფედერაციის თასი გერმანიაში. არგენტინა - გერმანია
20:00 პლაჟის ფრენბურთი. მსოფლიო ჩემპიონატი გერმანიაში. პირდაპირი ტრანსლაცია
22:00 ცხენოსნობა. სუპერლიგა ჰოლანდიაში
23:00 ახალი ამბები - ბიზნეს-კლასი
23:15 გოლფი. მიმოხილვა
23:45 აფროსნობა
00:15 სპორტული მოგზაური
00:30 რეიდ თავგადასავალი
01:00 ფეხბურთი. კონფედერაციის თასი გერმანიაში. მიმოხილვა
02:30 ახალი ამბები
02:45 მულტისპორტი - აი, მესმის!
03:15 ახალი ამბები

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო

2005-2006 სასწავლო წლისათვის ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებისთვის გრიფმინიჭებული სახელმძღვანელოების ნუსხა

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის ბრძანება N306

17.06.05

2005-2006 სასწავლო წლისათვის ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებისთვის გრიფმინიჭებული სახელმძღვანელოების ნუსხის დამტკიცების შესახებ

"ზოგადი განათლების შესახებ" საქართველოს კანონის 28-ე მუხლის მე-2 პუნქტის "გ" ქვეპუნქტის, 63-ე მუხლის მე-4 პუნქტის, "2005-2006 სასწავლო წლისათვის ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების სახელმძღვანელოებისთვის გრიფის მინიჭების შესახებ" საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2005 წლის 10 ივნისის N289 ბრძანების 1-ლი პუნქტის საფუძველზე,

ვბრძანებ:

1. დამტკიცდეს 2005-2006 სასწავლო წლისათვის ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებისთვის გრიფმინიჭებული სახელმძღვანელოების თანდართული ნუსხა.
2. სამინისტროს კომუნიკაციების დეპარტამენტს დაევალოს თანდართული ნუსხის გამოქვეყნება.
3. სამინისტროს ფინანსური და მატერიალური რესურსების დეპარტამენტს დაევალოს ამ ბრძანების მე-2 პუნქტის ფინანსური უზრუნველყოფა.

მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელი ალექსანდრე დიდებულიძე

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის ბრძანება N289

10.06.05

2005-2006 სასწავლო წლისათვის ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების სახელმძღვანელოებისთვის გრიფის მინიჭების შესახებ

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში სასწავლო პროცესის სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფის მიზნით, "ზოგადი განათლების შესახებ" საქართველოს კანონის 28-ე მუხლის მე-2 პუნქტის "გ" ქვეპუნქტისა და 63-ე მუხლის მე-4 პუნქტის საფუძველზე,

ვბრძანებ:

1. 2005-2006 სასწავლო წლისათვის ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებისთვის გრიფმინიჭებული სახელმძღვანელობის ნუსხა დამტკიცდეს საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის ინდივიდუალური აქტით, 1999 წლიდან განათლების სამინისტროს სახელმძღვანელოთა საკონკურსო კომისიის მიერ გრიფმინიჭებული, 2004-2005 სასწავლო წლისათვის რეკომენდებული სახელმძღვანელოების, აგრეთვე ამ სახელმძღვანელოების სერიული გაგრძელებების შერჩევით.
2. 2005 წლის 15 ივლისამდე ყველა ტიპის ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებმა - საჯარო სამართლის იურიდიულმა პირებმა განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს წარუდგინონ მათ მიერ 2005-2006 სასწავლო წლისთვის ერთიანი ნუსხიდან შერჩეული სახელმძღვანელოების სია. სიას, საგნის პედაგოგების კრების წარდგინებით, ამტკიცებს პედაგოგიური საბჭო, დაწესებულების სამეურვეო საბჭოსთან შეთანხმებით. ნუსხით გათვალისწინებული სახელმძღვანელოს შეცვლა ან ახლის დამტკიცება სასწავლო წლის განმავლობაში დაუშვებელია.
3. საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელმძღვანელები უზრუნველყოფენ ამ ბრძანების მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული ნუსხის საჯაროობას.
4. დაუშვებელია განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს თანამშრომლების მიერ ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების თანამშრომლების, მასწავლებლებისა და მშობლებისათვის ნებისმიერი სახის მითითების ან რჩევის მიცემა სასწავლო სახელმძღვანელოების შერჩევის შესახებ.
5. "საჯარო სამსახურში ინტერესთა შეუთავსებლობისა და კორუფციის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-3 მუხლის მე-3 პუნქტის და მე-7 მუხლის მოთხოვნათა შესასრულებლად, საჯარო სამსახურში ინტერესთა შეუთავსებლობის აღმოფხვრის მიზნით, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შესაბამისი თანამშრომლების ნაშრომები არ შედიან ამ ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ სახელმძღვანელოების ჩამონათვალში.
6. სასწავლო პროცესში ნებადართულია ნებისმიერი დამხმარე სასწავლო მასალის გამოყენება, რომელიც არ საჭიროებს სამინისტროს მხრიდან სპეციალური გრიფის მინიჭებას და თავისი შინაარსით არ ეწინააღმდეგება საქართველოს კანონმდებლობას, აგრეთვე სხვადასხვა სავარჯიშო რვეულების, ატლასების, რუკების და ა. შ. კონკრეტული საგნისათვის განკუთვნილი მასალების, მეთოდური ლიტერატურის და სხვ. გამოყენება.
7. ამ ბრძანების ამოქმედებისთანავე ძალადაკარგულად ჩაითვალოს საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2004 წლის 2 ივლისის ბრძანება N105 "საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ 2004-2005 სასწავლო წლისათვის რეკომენდებულ სახელმძღვანელოთა შესახებ" (სსმ N66, მუხლი583).
8. ბრძანება ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

მინისტრი ალექსანდრე ლომაია

I კლასი

1	მშობლიური ენა	დედაენა (სახელმძღვანელოების კომპლექტი I-II ნაწ.)	ნ. ამონაშვილი,შ. ამონაშვილი	„მატრიცა"
2	მშობლიური ენა	ანბანთკუნწულა	ვ. გრიგორიანი	
3	მშობლიური ენა	საკითხავი ლიტერატურა	ნ. მაღლაკელიძე,ც. ყურაშვილი	„ლეთა"
4	მშობლიური ენა	დამატებითი სავარჯიშოები საანბანო პერიოდისათვის	დ. მახარაძე,მ. მაისურაძე	„მერიდიანი"
5	მშობლიური ენა	დედაენა	ვ. რამიშვილი	„აისი"
6	მშობლიური ენა	დედაენა	ვ. როდონაია და სხვ.	„საქ. მაცნე"
7	მშობლიური ენა	საკითხავი ლიტერატურა	ბ. სარია	„საქ. მაცნე"
8	მშობლიური ენა	დედაენა (საკითხავი წიგნი)	ლ. შალიკიანი-ხოტივარი	„ლამპარი"
9	მათემატიკა	მათემატიკა	გ. ბერიშვილი, ი. კოტეტიშვილიბ. სულაკაური	„ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა"
10	მათემატიკა	მათემატიკა	ა. დოგრაშვილი,ნ. ბოჭორიშვილი, ქ. ზვიადაძე	„ინტელექტი"
11	მათემატიკა	საყმაწვილო მათემატიკა	ზ. ვახანია,დ. ნაზირიშვილი	„ჯი-სი-აი"
12	მათემატიკა	მათემატიკა	ბ. კერძევაძე	„ცოტნე"
13	მათემატიკა	მათემატიკა	ი. რუხაძე, ნ. აბაკელია	„პედაგოგიკა"
14	ხელოვნება	ხელოვნება	ნ. მაჭარაშვილი	„მერიდიანი"
15	სახვითი ხელოვნება	ხატვა	ო. ალავიძე	„დია"
16	სახვითი ხელოვნება	ვისწავლოთ ხატვა	მ. იორამაშვილი	„საქ. მაცნე"
17	სახვითი ხელოვნება	ფერთა სამყარო, I-IIკლ.	ე. მეძმარიაშვილი	„კონა"
18	მუსიკა	ჩვენს პატარებს, I-IIკლ	ჯ. ადამაშვილი	„ნაკადული"
19	მუსიკა	მუსიკა	ნ. მამუკელაშვილი-სიმონიშვილი	„კონა"
20	შრომითი სწავლება	ცოდნის კონა	კ. ანთაძე,ნ.მამუკელაშვილი	„კონა"
21	შრომითი სწავლება	შრომა	მ. იორამაშვილი	„საქ. მაცნე"
22	შრომითი სწავლება	მარჯვე ხელები	ნ. ქურციკიძე	„დია"

II კლასი

1	მშობლიური ენა	„ცისარტყელა"	შ. ამონაშვილი	„მატრიცა"
2	მშობლიური ენა	ქართული ენა (საკითხავი და სავარჯიშოები), II-IIIკლ	ნ. გორდელაძე	„ახალი განათლება"
3	მშობლიური ენა	ქართული წერის დედანი, II-III კლ.	ვ. თოფურია	„განათლება"
4	მშობლიური ენა	ჩვენი ენა ქართული	ნ. მაღლაკელიძე,ც. ყურაშვილი	„ლეთა"
5	მშობლიური ენა	საკითხავი ლიტერატურა	ნ. მაღლაკელიძე,ც. ყურაშვილი	„ლეთა"
6	მშობლიური ენა	დედაენა	ვ. რამიშვილი	„აისი"
7	მშობლიური ენა	ქართული ენა (გრამატიკა, მართლწერა და მეტყველების განვითარება)	ვ. რამიშვილი	„აისი"
8	მშობლიური ენა	დედაენა	ვ. როდონაია და სხვ.	„საქ. მაცნე"
9	მშობლიური ენა	საკითხავი ლიტერატურა	ბ. სარია	„საქ. მაცნე"
10	მათემატიკა	მათემატიკა	გ. ბერიშვილი,ი. კოტეტიშვილი,ბ. სულაკაური	„ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა"
11	მათემატიკა	მათემატიკა	ა. დოგრაშვილი,ქ. ზვიადაძე	„ინტელექტი"
12	მათემატიკა	საყმაწვილო მათემატიკა	ზ. ვახანია	„ჯი-სი-აი"
13	მათემატიკა	მათემატიკა(ორ წიგნად)	ი. რუხაძე	„პედაგოგიკა"
14	ბუნებისმცოდნეობა	დედაბუნება	ა. გეგეჭკორი	„მერიდიანი"
15	ბუნებისმცოდნეობა	ბუნება	ნ. დარჩიაშვილი,ლ.კარდენახიშვილი	„დია"
16	ბუნებისმცოდნეობა	მე და ბუნება	გ. კვანტალიანი	„ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა"
17	ბუნებისმცოდნეობა	ბუნების კარი	მ. ღარიბაშვილი	„განათლება"
18	ბუნებისმცოდნეობა და ეკოლოგია	ბუნების კარი	ლ. შალვაშვილი	„საქ. მაცნე"
19	ხელოვნება	ხელოვნება	ნ. მაჭარაშვილი	„მერიდიანი"
20	სახვითი ხელოვნება	სახვითი ხელოვნება	ო. ალავიძე	„დია"
21	სახვითი ხელოვნება	ვისწავლოთ ხატვა	მ. იორამაშვილი	„საქ. მაცნე"
22	სახვითი ხელოვნება	სახვითი ხელოვნება(შვიდფერა)	ნ. ოქროპირიძე, თ. გეგეჭკორი	„განათლება"
23	მუსიკა	მუსიკა	ნ. მამუკელაშვილი-სიმონიშვილი	„კონა"
24	შრომითი სწავლება	ცოდნის კონა	კ. ანთაძე,ნ. მამუკელაშვილი	„კონა"
25	შრომითი სწავლება	შრომა	მ. იორამაშვილი	„საქ. მაცნე"
26	შრომითი სწავლება	მარჯვე ხელები	ნ. ქურციკიძე-მუმლაძე	„დია"
27	უცხოური ენა	გერმანული ენა (გაღრმ. სწავლება)	ლ. ბასილაძე და სხვ.	„განათლება"
28	უცხოური ენა	სავარჯიშოები ინგლისურ ენაში (გაღრმ. სწავლება), II-III კლ.	ც. ბურდილაძე	„სამშობლო"
29	უცხოური ენა	ინგლისური ენა, (ორ წიგნად, გაღრმ. სწავლება) I	ნ. კაკუშაძე-მდინარაძე	„საქ. მაცნე"
30	უცხოური ენა	ფრანგული ენა, (გაღრმ. სწავლება)	კ. მთვრალაშვილი	„საქ. მაცნე"
31	უცხოური ენა	ინგლისური ენა (გაღრმ. სწავლება)	ნ. ტატიშვილი,ნ. ჩიგოგიძე,ც. ბურდილაძე	„კოლორი"
32	უცხოური ენა	„სამი ცისარტყელა" იტალიურ ენაში, II-III კლ. (გაღრ. სწავლება)	რ. ყოინაშვილი	„საარი"
33	უცხოური ენა	ინგლისური ენა„ზღაპრული ქვეყანა"(გაღრმ. სწავლება)	ნ. შათირიშვილი,ი. ჩიბურდანიძე	„გრასე"

III კლასი

1	მშობლიური ენა	ქართული ენა	ზ. ბოცვაძე,თ. ბურჯანაძე	„ფორმა?
2	მშობლიური ენა	საკითხავი ლიტერატურა	ზ. ბოცვაძე	„ფორმა?
3	მშობლიური ენა	ქართული წერის დედანი, II-III კლ.	ვ. თოფურია	„განათლება"
4	მშობლიური ენა	საკითხავი ლიტერატურა	ნ. მაღლაკელიძე,ც. ყურაშვილი	„ლეთა"
5	მშობლიური ენა	ჩვენი ენა ქართული	ნ. მაღლაკელიძე,ც. ყურაშვილი	„ლეთა"
6	მშობლიური ენა	ქართული ენა (გრამატიკა, მართლწერა და მეტყველების განვითარება)	ვ. რამიშვილი	„აისი"
7	მშობლიური ენა	ქართული ენა	ვ. როდონაია და სხვ.	„საქ. მაცნე?
8	მშობლიური ენა	საკითხავი ლიტერატურა	ბ. სარია	„საქ. მაცნე"
9	მათემატიკა	მათემატიკა	გ. ბერიშვილი,ლ. კოტეტიშვილი,ბ. სულაკაური	„ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა"
10	მათემატიკა	საყმაწვილო მათემატიკა	ზ. ვახანია	„ჯი-სი-აი"
11	მათემატიკა	მათემატიკა	ი. რუხაძე	„პედაგოგიკა"
12	მათემატიკა	მათემატიკა	ი. ხუციშვილი	„ქართული რედაქცია"
13	ბუნებისმცოდნეობა	დედაბუნება	ა. გეგეჭკორი, გ. კვანტალიანი	„მერიდიანი"
14	ბუნებისმცოდნეობა	დედაბუნება	ა. გეგეჭკორი	„მერიდიანი"
15	ბუნებისმცოდნეობა	ბუნება	ნ. დარჩიაშვილი,ლ.კარდენახიშვილი	„დია"
16	ბუნებისმცოდნეობა	ჩვენი სამშობლოს ბუნება, III-IVკლ	ზ. ვადაჭკორია	„ინტელექტი"
17	ბუნებისმცოდნეობა	ბუნება	ნ. ნემსაძე,გ. კვანტალიანი	„ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა"
18	ბუნებიმცოდნეობა და ეკოლოგია	ბუნების კარი	ლ.შალვაშვილი	„საქ. მაცნე"
19	უცხოური ენა	გერმანული ენა (გაღრმ. სწავლ.)	ლ. ბასილაძე და სხვ.	„განათლება"
20	უცხოური ენა	ფრანგული ენა (გაღრმ. სწავლ.)	ნ. თევდორაძე და სხვ.	„განათლება"
21	უცხოური ენა	ინგლისური ენა (გაღრმ. სწავლ.)	ნ. კაკუშაძე-მდინარაძე	„საქ. მაცნე"
22	უცხოური ენა	რუსული ენა -Русское слово	კ. მაჭარაშვილი	„მერიდიანი"
23	უცხოური ენა	რუსული ენა	მ. ლორთქიფანიძე,ი. ჩხეიძე,მ. შენგელია,თ. ჩიმაკაძე	„სტამბა ქართული ფილმი"
24	უცხოური ენა	ვისაუბროთ რუსულად, Поговорим по Русский-VI	ე. ნებიერიძე	
25	უცხოური ენა	რუსული ენა	ვ. ნიორაძე, ი. მანჯგალაძე, ე. გაბუნია, ა. დარსაველიძე	„საქ. მაცნე"
26	უცხოური ენა	რუსული წერის დედანი	ვ. ნიორაძე	„განათლება"
27	უცხოური ენა	ინგლისური ენა (გაღრმ. სწავლ.)	ნ. ტატიშვილი,ნ. ჩიგოგიძე,ც. ბურდილაძე	„კოლორი"
28	უცხოური ენა	საკითხავი წიგნი რუსულ ენაში - "Как хорошо уметь читать!", III-VI კლ.	ა. ტერ-სარქისოვა	„საქ. მაცნე",„დია"
29	უცხოური ენა	რუსული ენის სამყაროში, III-VI კლ.	ი. ქობესოვა-ედილაშვილი	„თობალისი"
30	უცხოური ენა	ინგლისური ენა -„ზღაპრული ქვეყანა"(გაღრმ. სწავლება)	ნ. შათირიშვილი,ი. ჩიბურდანიძე	„გრასე"
31	ხელოვნება	ხელოვნება	ნ. მაჭარაშვილი	„მერიდიანი"
32	სახვითი ხელოვნება	სახვითი ხელოვნება	ო. ალავიძე	„დია"
33	სახვითი ხელოვნება	ხატვა	ა. თავართქილაძე,დ. შალიკაშვილი	„ცისარტყელა"
34	სახვითი ხელოვნება	ვისწავლოთ ხატვა	მ. იორამაშვილი	„საქ. მაცნე"
35	სახვითი ხელოვნება	ფერთა სამყაროში	ნ. ოქროპირიძე,თ. გეგეჭკორი	„ქართული რედაქცია"
36	რელიგიის ისტორია და კულტურა	რელიგიის ისტორია და კულტურა	რ. თვარაძე	„საქ. მაცნე"
37	რელიგია და კულტურა	ქრისტეს გზა, III-IVკლ	ლ. ბერძენიშვილი	„გზა ჭეშმარიტებისა"
38	მუსიკა	საბავშვო საესტრადო სიმღერები, III-IV კლ	ჯ. ადამაშვილი	„მუსფონდი"
39	მუსიკა	მუსიკა	ნ. მამუკელაშვილი	„კონა"
40	მუსიკა	მუსიკის სამყაროში	მ. ჩიკვაიძე	„ინტელექტი"
41	მუსიკა	მუსიკა	ნ. ჯანჯღავა	„დიოგენე"
42	შრომითი სწავლება	ცოდნის კონა	კ. ანთაძე,ნ. მამუკელაშვილი	„კონა"
43	შრომითი სწავლება	შრომა	მ. იორამაშვილი	„საქ. მაცნე"
44	შრომითი სწავლება	მარჯვე ხელები	ნ. ქურციკიძე-მუმლაძე	„მერიდიანი"
45	საგანგებო სიტუაციები და სამოქალაქო თავდაცვა	უსაფრთხოება	ო. მდივნიშვილი	„მერიდიანი"

IV კლასი

1	მშობლიური ენა	სკოლაში შესასწავლი მწერალთა ბიოგრაფიები, IV-XI კლ.	მ. გოგოლაძე-გაბუნია	„საქ. მაცნე"
2	მშობლიური ენა	ჩვენი ენა ქართული	ნ. მაღლაკელიძე,ც. ყურაშვილი	„ლეთა"
3	მშობლიური ენა	საკითხავი ლიტერატურა	ნ. მაღლაკელიძე,ც. ყურაშვილი	,ლეთა"
4	მშობლიური ენა	ქართული ენა	ვ. რამიშვილი	„აისი"
5	მშობლიური ენა	ქართული ენა - (გრამატიკა, მართლწერა და მეტყველების განვითარება)	ვ. რამიშვილი	„აისი"

6	მშობლიური ენა	ქართული ენა	ვ. როდონაია და სხვ.	„საქ. მაცნე"
7	მშობლიური ენა	საკითხავი ლიტერატურა	ბ. სარია	„საქ. მაცნე"
8	მათემატიკა	მათემატიკა	ვ. ბერიშვილი,ს. ხაჟომია	„ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა"
9	მათემატიკა	საყმაწვილო მათემატიკა (გაღრმ. სწავლ.)	ზ. ვახანია	„ჯი-სი-აი"
10	მათემატიკა	მათემატიკა	ი. რუხაძე	„პედაგოგიკა"
11	მათემატიკა	მათემატიკა	ი. ხუციშვილი	„განათლება"
12	ბუნებისმცოდნეობა	დედაბუნება	ა. გეგეჭკორი	„მერიდიანი"
13	ბუნებისმცოდნეობა	სავარჯიშოების კრებული „ჩვენი სამშობლოს" სწავლებისათვის	ი. გოგოლაძე-ნოზაძე	„პედაგოგიკა"
14	ბუნებისმცოდნეობა	სამშობლო	ნ. დარჩიაშვილი,ლ.კარდენახიშვილი	„დია"
15	ბუნებისმცოდნეობა	ჩვენი სამშობლო	გ. კვანტალიანი	„მერიდიანი"
16	ბუნებისმცოდნეობა	მოგზაურობა საქართველოში	ლ. შალვაშვილი	„საქ. მაცნე"
17	უცხოური ენა	სავარჯიშოები ინგლისურ ენაში (გაღრმ. სწავლ.) IV-V კლ.	ც. ბურდილაძე	„სამშობლო"
18	უცხოური ენა	გერმანული ენა (გაღრმ. სწავლ.)	თ კავკასიძე და სხვ.	„განათლება"
19	უცხოური ენა	ინგლისური ენა (გაღრმ. სწავლ.)	ნ. კაკუშაძე-მდინარაძე	„საქ. მაცნე"
20	უცხოური ენა	რუსული ენა -Русское слово	კ. მაჭარაშვილი	„მერიდიანი"
21	უცხოური ენა	რუსული ენა	ვ. ნიორაძე, ე. გაბუნია, ა. დარსაველიძე, ი. მანჯგალაძე	„საქ. მაცნე"
22	უცხოური ენა	ინგლისური ენა (გაღრმ. სწავლ.)	ნ. ტატიშვილი,ნ. ჩიგოგიძე,ც. ბურდილაძე	„კოლორი"
23	უცხოური ენა	რუსული ენა	ა. ტერ-სარქისოვა,ე. სალარიძე	„საქ. მაცნე"
24	უცხოური ენა	ფრანგული ენა(გაღრმ. სწავლ.) IV-VI კლ.	ი. ტუხულოვა	„ჯი-სი-აი"
25	უცხოური ენა	ფრანგული ენა(გაღრმ. სწავლ.)	ნ. ქადეიშვილი და სხვ.	„განათლება"
26	რელიგიის ისტორია და კულტურა	რელიგიის ისტორია და კულტურა	რ. თვარაძე	„საქ. მაცნე"
27	სახვითი ხელოვნება	ვისწავლოთ ხატვა	მ. იორამაშვილი	„საქ. მაცნე"
28	ხელოვნება	ხელოვნება	ნ. მაჭარაშვილი	„მერიდიანი"
29	ხელოვნება	როგორ იქმნება ხელოვნება	ნ. ოქროპირიძე,თ. გეგეჭკორი	„განათლება"
30	მუსიკა	მუსიკის სამყაროში	მ. ჩიკვაიძე	„ინტელექტი"
31	მუსიკა	მუსიკა	ნ. ჟანჟღავა	„დიოგენე"
32	შრომითი სწავლება	ცოდნის კონა	კ. ანთაძე,ნ. მამუკელაშვილი-სიმონიშვილი	„კონა"
33	შრომითი სწავლება	შრომა	მ. იორამაშვილი	„საქ. მაცნე"
34	შრომითი სწავლება	მარჯვე ხელები	ნ. ქურციკიძე-მუმლაძე	„მერიდიანი"
35	საგანგებო სიტუაციები და სამოქალაქო თავდაცვა	უსაფრთხოება	ო. მდივნიშვილი და სხვ.	„მერიდიანი"
36	ეკონომიკა	ეკონომიკის ანბანი	ნ. ჭიაბრიშვილი	„ნაკადული"
37	ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაცია	ადამიანის უფლებათადეკლარაციის გაკვეთილები	ი. გოგოლაძე,ე. ქელიძე	"პედაგოგიკა"
		V კლასი		
1	მშობლიური ლიტერატურა	ხალხური პოეზიის ნიმუშები, V-VIII კლ.	გ. ალიბეგაშვილი	„განათლება"
2	მშობლიური ლიტერატურა	მშობლიური ლიტერატურა	ზ. ბურდილაძე,მ. ანდრიაძე,შ. ქაჯაია,მ. მღებრიშვილი,	„ცისარტყელა"
3	მშობლიური ლიტერატურა	მშობლიური ლიტერატურა	ე. გულდამაშვილი,ნ. ლეიაშვილი,მ. სოსელია	„ინტელექტი"
4	მშობლიური ლიტერატურა	საკითხავი ლიტერატურა	დ. ლორია,ლ. თუშური,ლ. მანჯგალაძე	„კანდელი"
5	მშობლიური ლიტერატურა	საკითხავი ლიტერატურა	ვ. რამიშვილი	„განათლება"
6	მშობლიური ლიტერატურა	მშობლიური ლიტერატურა	ვ. როდონაია,ლ. ვაშაკიძე,ლ. თუშური,დ. ლორია,ლ. მანჯგალაძე	„საქ. მაცნე"
7	მშობლიური ენა	ქართული ენა	ა. არაბული	„ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა"
8	მშობლიური ენა	ჩვენი ენა ქართული, V-XI კლ.	შ. აფრიდონიძე	„ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა"
9	მშობლიური ენა	ქართული ენა	თ. ბოლქვაძე	„ინტელექტი"
10	მშობლიური ენა	სწორად ვამბობთ და ვწერთ? V-XI კლ.	გ. ბოჯგუა	„განათლება"
11	მშობლიური ენა	ქართული მართლწერა, V-XI კლ.	თ. სანიკიძე	„ინტელექტი"
12	მშობლიური ენა	სავარჯიშოები ქართულ ენაში, V-IX კლ.	ე. ქურციკიძე,პ. ლორთქიფანიძე	„განათლება"
13	მშობლიური ენა	ქართული ენა	ა. შანიძე,ლ. კვაჭაძე	„განათლება"
14	მშობლიური ენა	ქართული ენა (სავარჯიშოთა კრებულით)	მ. ხვედელიძე,ს. სარჯველაძე	„საქ. მაცნე"
15	მათემატიკა	საყმაწვილო მათემატიკა (გაღრმ. სწავლ.)	ზ. ვახანია	„ჯი-სი-აი"
16	მათემატიკა	მათემატიკა	ე. ნურკი, ა. ტელგმა	„განათლება"
17	მათემატიკა	მათემატიკა (სავარჯიშოთა კრებული)	ი. ხუციშვილი	„ცისარტყელა"
18	საქართველოს ისტორია	ჩვენი სამშობლოს მატიანე	რ. მეტრეველიბ. კუდავა	„არტანუჯი"
19	საქართველოს ისტორია	დედაისტორია, V-VII კლ.	ლ. სანიკიძე	„თსუ გამომცემლობა"
20	ისტორია და საზმცოდნეობა	საქართველოს კონსტიტუცია, V-XI კლ	ჯ. ხეცურიანიმ. ინწკირველი და სხვ.	
21	ისტორია	ისტორიის სახ. დამოწმებული უცხო სიტყვების განმარტებითი ლექსიკონი	ნ. ჭელიძენ. პეტრიაშვილი	
22	საქართველოს გეოგრაფია	საქართველოს ატლასი, V-XI კლ.	ა. ასლანიკაშვილირ. კვერენჩხილაძე და სხვ. რედაქც.	„განათლება"
23	ბუნებისმცოდნეობა	ბუნება	ნ. დარჩიაშვილი,ი. ბლიაძე	„დია"
24	ბუნებისმცოდნეობა	ბუნება	დ. დონდუა,ა. სკატკინი	„დია"
25	ბუნებისმცოდნეობა	სამყარო	გ. კვანტალიანი,ნ. გელაშვილი	„მერიდიანი"
26	ეკოლოგია	ეკოლოგია	მ. არეშიძე, ი.სანაძე	„ქართული რედაქცია"
27	უცხოური ენა	ინგლისური ენა	ლ. ბერიძე და სხვ.	„განათლება"
28	უცხოური ენა	ინგლისური ენა „2000 Plus"	ტ. ბუკია, ი. ჩიბურდანიძე	„დიოგენე"
29	უცხოური ენა	ინგლისური ენა „2000 Plus", წიგნი 2. (გაღრმ. სწავლ.)	ტ. ბუკია, ი. ჩიბურდანიძე	„ოცდამეერთე"
30	უცხოური ენა	სავარჯიშოები ინგლისურ ენაში	ც. ბურდილაძე	„თობალისი"
31	უცხოური ენა	რუსული ენა	ლ. დოლიძე,ნ. გიორგობიანი	„განათლება"
32	უცხოური ენა	გერმანული ენა (გაღრმ. სწავლ.)	თ. კავკასიძე და სხვ.	„განათლება"
33	უცხოური ენა	ინგლისური ენა(გაღრმ. სწავლ.)	ნ. კაკუშაძე-მდინარაძე	„საქ. მაცნე"
34	უცხოური ენა	გერმანული ენა	ლ. კობახიძე,ლ. მეტრეველი	„ინტელექტი"
35	უცხოური ენა	ფრანგული ენა	ე. ლებანიძე,ნ. მოისწრაფიშვილი,ნ. ჟღენტი	„საქ. მაცნე"
36	უცხოური ენა	ფრანგული ენა	ნ. ლეჟავა და სხვ.	„განათლება"
37	უცხოური ენა	რუსული ენა	ხ. ლუტიძექ. შოშიაშვილიდ. ბიტ-ვარდი	„საქ. მაცნე"
38	უცხოური ენა	სავარჯიშოები ინგლისურ ენაში, (გაღრმ. სწავლ.)	ნ. მაისაშვილი, ც. ბურდილაძე	„სამშობლო"
39	უცხოური ენა	რუსული ენა	მ. რევია	„ინტელექტი"
40	უცხოური ენა	რუსული ენა - "Живая речь"	ვ. ნიორაძე,მ. მანჯგალაძე,ე. გაბუნია,ა. დარსაველიძე	„საქ. მაცნე"
41	უცხოური ენა	ინგლისური ენა(გაღრმ. სწავლ.)	ნ. ტატიშვილი,ნ. ჩიგოგიძე,ც. ბურდილაძე	„კოლორი"
42	უცხოური ენა	არაბული ენა, V-VI კლ. (გაღრმ. სწავლ.)	მ. ტატიშვილილ. თვალიაშვილი	„განათლება"
43	უცხოური ენა	რუსული ენა	ა. ტერ-სარქისოვა,ე. სარალიძე	„საქ. მაცნე"
44	უცხოური ენა	ფრანგული ენა -"BIEN JOUr!"	კ. ჟისლონი,გ. გრაცია-სელე,მ. დათინაშვილი,თ. ლომიძე	„დიოგენე"
45	უცხოური ენა	ფრანგული ენა(გაღრმ. სწავლ.)	ნ. ქადეიშვილი	„განათლება"
46	რელიგიის ისტორია და კულტურა	რელიგიის ისტორია და კულტურა	რ. თვარაძე	„საქ. მაცნე"
47	ეკონომიკა	კეთილი ჯადოქარი- ეკონომიკა	რ. ასათიანი,დ. იოსელიანი	
48	საგანგებო სიტუაციები და სამოქალაქო თავდაცვა	უსაფრთხოება	ო. მდივნიშვილი და სხვ.	„მერიდიანი"
49	სახვითი ხელოვნება	სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნება	მ. იორამაშვილი	„საქ. მაცნე"
50	სახვითი ხელოვნება	სახვითი ხელოვნება	ნ. მაჭარაშვილი	„მერიდიანი"
51	მუსიკა	სასტრადო სიმღერები, V-VI კლ.	ჯ. ადამაშვილი	„ნაკადული"
52	მუსიკა	ახალგაზრდული სიმღერები, V-VI კლ.	ჯ. ადამაშვილი	„ნაკადული"
53	მუსიკა	ქართული ხალხური მუსიკა	მ. ბერაძე,ნ. შველიძე	
54	მუსიკა	მუსიკის სამყაროში, V-VI კლ.	მ. ჩიკვაიძე	„ცის ნამი"
55	შრომითი სწავლება	საყოფაცხოვრებო შრომა, V-VI კლ.	თ. გოგოლაშვილი	„კაბადონი"
56	შრომითი სწავლება	ტექნოლოგია	ჯ. დევდარიანი,გ. დევდარიანი	„ცის ნამი"
57	შრომითი სწავლება	სასოფლო-სამეურნეო შრომა, V-VII კლ.	რ. კილაძე	„მოლოდინი"
58	საგზაო მოძრაობის წესები	საგზაო მოძრაობის წესების სწავლება სკოლაში,V-VI კლ.	რ. იანტბელიძე	„საქ. მაცნე"
		VI კლასი		
1	მშობლიური ლიტერატურა	მშობლიური ლიტერატურა	ზ. ბურდილაძე,მ. ანდრიაძე,შ. ქაჯაია,მ. მღებრიშვილი	„ფავორიტი"
2	მშობლიური ლიტერატურა	შეიცან თავი შენი	ნ. გვარამაძე,ა. ხუროშვილი	„კალამუსი"
3	მშობლიური ლიტერატურა	ლიტერატურის სამყაროში	ე. გულდამაშვილი,ნ. ლეიაშვილი და სხვ.	„ინტელექტი"
4	მშობლიური ლიტერატურა	მშობლიური ლიტერატურა	ვ. როდონაია ე. ქურციკიძე და სხვ.	„საარი"
5	მშობლიური ენა	ქართული ენის სამყაროში	ა. არაბული	„ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა"
6	მშობლიური ენა	ქართული ენა	თ. ბოლქვაძე	„ინტელექტი"
7	მშობლიური ენა	ქართული ენა	ა. შანიძე,ლ. კვაჭაძე	„განათლება"
8	მშობლიური ენა	ქართული ენა	ნ. ცხვედიანი, მ. ხვედელიძე	„საქ. მაცნე"
9	მათემატიკა	საყმაწვილო მათემატიკა (გაღრმ. სწავლ.)	ზ. ვახანია	„ჯი-სი-აი"
10	მათემატიკა	მათემატიკა	ე. ნურკი, ა. ტელგმა	„განათლება"
11	მათემატიკა	მათემატიკა (სავარჯიშოთა კრებული)	ი. ხუციშვილი	„ქართული რედაქცია"
12	ისტორია	ძველი მსოფლიოს ისტორია	ქ. თვალიაშვილი,ც. ჩიკვაიძე	„კონა"
13	ისტორია	საქართველოსა და მსოფლიო ისტორიის ძირითადი მოვლენები და ქრონოლოგიური ცხრილები	ნ. მოლაშვილი,ი. გეგეჭკორი	„განათლება"
14	ბიოლოგია	ბოტანიკა	ვ. კორჩაგინა	„განათლება"
15	ბიოლოგია	მე და სამყარო	ლ. ბურდილაძე,ლ. თევზაძე	„დიოგენე"
16	ბიოლოგია	ბუნება	ნ. დარჩიაშვილი,ი. ბლიაძე	„დია"
17	ბოტანიკა	მცენარეები	ნ. სამადბეგიშვილი,მ. ხატიაშვილი	„2000"
18	გეოგრაფია	ფიზიკური გეოგრაფია	ნ. დარჩიაშვილი	„დია"
19	გეოგრაფია	ფიზიკური გეოგრაფია	ნ. დარჩიაშვილი,დ. კერესელიძე,მ. ბლიაძე	„დია"
20	გეოგრაფია	გეოგრაფია	ჯ. კეკელია,ნ. ძანაშვილი-ყანჩაშვილი	„ინტელექტი"
21	გეოგრაფია	ფიზიკური გეოგრაფია - დედამიწა - ჩვენი პლანეტა	ზ. ტატაშიძე,ზ. სეფერთელაძე,ლ. კვერენჩხილაძე,ზ. ლაოშვილი	„ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა"
22	უცხოური ენა	რუსული ენა	მ. არეშიძე	„ინტელექტი"
23	უცხოური ენა	ინგლისური ენა	ლ. ბერიძე,მ. კვირკელია,თ. მელქაძე	„განათლება"
24	უცხოური ენა	ინგლისური ენა	ტ. ბუკია, ი. ჩიბურდანიძე	„ოცდამეერთე"
25	უცხოური ენა	ინგლისური ენა „2000 Plus", წიგნი 3 (გაღრმ. სწავლ.)	ტ. ბუკია, ი. ჩიბურდანიძე,თ. ბერულავა	„ოცდამეერთე"
26	უცხოური ენა	ინგლისური ენა(გაღრმ. სწავლ.)	ნ. კაკუშაძე-მდინარაძე	„საქ. მაცნე"
27	უცხოური ენა	გერმანული ენა	ლ. კობახიძე,ლ. მეტრეველი	„ინტელექტი"
28	უცხოური ენა	ინგლისური ენა (გაღრმ. სწავლ.)	მ. კრავეიშვილი და სხვ.	„განათლება"
29	უცხოური ენა	ფრანგული ენა	ე. ლებანიძე,ნ. ჟღენტი	„საქ. მაცნე"
30	უცხოური ენა	ფრანგული ენა	ე. ლებანიძე,ნ. ლეჟავა,ნ. მოისწრაფიშვილი	„განათლება"
31	უცხოური ენა	რუსული ენა	ო. ლორთქიფანიძე	„განათლება"
32	უცხოური ენა	რუსული ენა	მ. ლორთქიფანიძე,ი. ჩხეიძე,მ. შენგელია	„სტამბა ქართული ფილმი"
33	უცხოური ენა	ფრანგული ენა"BIEN JOUr!"	კ. ჟისლონი,გ. გრაცია-სელე,მ. დათინაშვილი,თ. ლომიძე	„დიოგენე"
34	რელიგიის ისტორია და კულტურა	რელიგიის ისტორია და კულტურა	რ. თვარაძე	„საქ. მაცნე"
35	შრომითი სწავლება	ტექნოლოგია	ჯ. დევდარიანი	
36	მუსიკა	ქართული მუსიკა	მ. ბერაძე,ნ. შველიძე	„ცის ნამი"
37	საგანგებო სიტუაციები და სამოქალაქო თავდაცვა	უსაფრთხოება	ო. მდივნიშვილი და სხვ.	„მერიდიანი"
38	ეკონომიკა	ეკონომიკა	ნ. ჭიაბრიშვილი,ქ. ჭიაბრიშვილი	
		VII კლასი		
1	მშობლიური ენა	ქართული ენა	თ. ბოლქვაძე	„ინტელექტი"
2	მშობლიური ლიტერატურა	„რაც მტრობას დაუნგრევია"	ნ. გვარამაძე, ა. ხუროშვილი	„კალამუსი"
3	მშობლიური ლიტერატურა	საკითხავი ლიტერატურა, VII-VIII კლ.	მ. გოგოლაძე-გაბუნია	„საქ. მაცნე"
4	მშობლიური ლიტერატურა	ლიტერატურის სამყაროში-საკითხავი ლიტერატურა	ე. გულდამაშვილი	„ინტელექტი"
5	მშობლიური ლიტერატურა	მშობლიური ლიტერატურა	ვ. როდონაია, ლ. ვაშაკიძე,ე. გულდამაშვილი,ლ. თუშურილ. მანჯგალაძე	„ლოგოს პრესი"
6	მშობლიური ენა	ქართული ენა	ა. შანიძე, ლ. კვაჭაძე	„განათლება"
7	მშობლიური ენა	ქართული ენა	ნ. ცხვედიანი,მ. ხვედელიძე	„საქ. მაცნე"
8	მათემატიკა	გეომეტრია	თ ბეიტრიშვილი,ვ. პაპავა	„დია"
9	მათემატიკა	ალგებრა	გ. გოგიშვილი,თ. ვეფხვაძე,ი. მებონია,ლ. ქორჩიშვილი	„ინტელექტი"
10	მათემატიკა	გეომეტრია	გ. გოგიშვილი,თ. ვეფხვაძე ი. მებონია,ლ. ქურჩიშვილი	„ინტელექტი"
11	მათემატიკა	ალბათობის თეორია და მათემატიკური სტატისტიკა, ნაწ., I,VII-IX კლ.	შ. ებრალიძე და სხვ.	„დიოგენე"
12	მათემატიკა	საყმაწვილო მათემატიკა (გაღრმ. სწავლ.)	ზ. ვახანია	„ჯი-სი-აი"
13	მათემატიკა	ალგებრა	თ. თორაძე,ი. ცაგარელი	
14	მათემატიკა	ალგებრა	მ. წილოსანი,ნ. ჯაფარიძე და სხვ.	„საქ. მაცნე"
15	მათემატიკა	გეომეტრია	მ. წილოსანი,ნ. ჯაფარიძე და სხვ.	„საქ. მაცნე"
16	ფიზიკა	ფიზიკის ამოცანათა კრებული, VII-VIII კლ.	ეთ. ბასიაშვილი	„სპექტრი"
17	ფიზიკა	ამოცანათა ამოხსნა ფიზიკაში, VII-VIII კლ	ეთ. ბასიაშვილი	„სპექტრი"
18	ფიზიკა	ფიზიკა	გ. გედენიძე,ე ლაზარაშვილი	„ინტელექტი"
19	ფიზიკა	ფიზიკის ამოცანათა კრებული, VII-VIII, IX კლ.	გ. გედენიძე,ე ლაზარაშვილი	„ინტელექტი"
20	ფიზიკა	ფიზიკის ოლიმპიადები საქართველოში, ამოც. კრებული VII-XI კლ	კ. კუდავა,გ. გედენიძე	„ინტელექტი"
21	ფიზიკა	ფიზიკა	ე. სურგულაძე,მ. კასრაძე	„ინტელექტი"
22	ფიზიკა	ფიზიკა	კ. ხვითარია,დ. ჭეიშვილი	„თამარიონი 2002"
23	ქიმია	ქიმია	მ. ვარდიაშვილი	„ინტელექტი"
24	ქიმია	ქიმიის ამოც. კრებული VII-IX კლ.	ც. გაგოშიძე,მ. მამიაშვილი,ლ. გულაია	„2000"
25	ქიმია	ქიმიის ამოც. კრებული, VII-IX კლ. (მეორე გამოცემა)	ც. გაგოშიძე,მ. მამიაშვილი,ლ. გულაია	„საქ. მაცნე"
26	ქიმია	ქიმია	ლ. თევზაძე,ნ. ჯავახიშვილი	„დიოგენე"
27	ქიმია	ქიმია	ზ. ლომსიანიძეგ. ცინცაძე	„თობალისი"
28	ქიმია	ქიმიის ამოც. კრებული, VII-XI კლ.	ზ. ლომსიანიძეგ. ცინცაძე	„თობალისი"
29	ბიოლოგია	ბიოლოგია	მ. არეშიძე,მ. ბოჭორიძე,თ. გამყრელიძე,დ. ლორთქიფანიძე,თ. მარშანია	„დია"

30	ბიოლოგია	ბიოლოგია	ლ. ბურდილაძე,ნ. სიხარულიძე და სხვ.	„დიოგენე"
31	ბიოლოგია	ბიოლოგია	გ. თუმანიშვილი,ნ. მითაგვარია,ი. ლაზარიშვილის. ცაგარელი,ი. ქორქია,გ. ღვალაძე	„განათლება"
32	ბიოლოგია	ბოტანიკა (I-სემესტრი), ზოოლოგია (II-სემესტრი)	ვ. კორჩაგინა,დ. კობახიძე,ა. მაჩაბელი	„განათლება"
33	ბიოლოგია	ბიოლოგია	კ. ჰეუს-ჰოკე, ნ. ნემსაძე	„ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა"
34	ეკოლოგია	ეკოლოგიის ნარკვევები, VII-IX კლ.	ნ. ხაღვაში,მ. დუმბაძე	
35	გეოგრაფია	კონტინენტების გეოგრაფია	ნ. დარჩიაშვილი,გ. მარგველანი	„დია"
36	გეოგრაფია	გეოგრაფია - (კონტინენტები და ოკეანეები)	ზ. ტატაშიძე,ზ. სეფერთელაძე,გ. მარგველანი,ლ. კვერენჩხილაძე,ზ. ლაოშვილი	„ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა"
37	გეოგრაფია	კონტინენტების და ოკეანეების ფიზიკური გეოგრაფია	ნ. ძანაშვილი-ყანჩაშვილი	„ინტელექტი"
38	საქართველოს ისტორია	საქართველოს ისტორია	მ. ვაჩნაძე,ვ. გურული,	„არტანუჯი"
39	საქართველოს ისტორია	საქართველოს ისტორია	რ. მეტრეველი,მ. ლორთქიფანიძე,ნ. ასათიანი	„ცისარტყელა"
40	საქართველოს ისტორია	ქართლის ცხოვრება,VII-XI	მ. სანაძე,ნ. შოშიაშვილი	„ნეკერი"
41	საქართველოს ისტორია	ხატი და სახატე I-II-III ნაწ. VII-IX კლ.	ლ. სანიკიძე	„დია"
42	ისტორია	შუა საუკუნეების ისტორია	კ. ანთაძე,ლ. ფირცხალავა	„კონა"
43	ისტორია	შუა საუკუნეების ისტორია	ბ. ჯავახია,ა. გეთიაშვილი	„არტანუჯი"
44	უცხოური ენა	რუსული ენა	ე. ბათიაშვილი და სხვ.	„განათლება"
45	უცხოური ენა	ინგლისური ენა	ლ. ბერიძე და სხვ.	„განათლება"
46	უცხოური ენა	ინგლისური ენა	ტ. ბუკია, ი. ჩიბურდანიძეთ. ბერულავა	„ოცდამეერთე"
47	უცხოური ენა	ინგლისური ენა - „2000 Plus", წიგნი 4 (გაღრმ. სწავლ.)	ტ. ბუკია, ი. ჩიბურდანიძე	„ოცდამეერთე"
48	უცხოური ენა	ფრანგული ენა"BIEN JOUé!"	კ. ჟისლონი,გ. გრაცია-სელე,მ. დათინაშვილი,თ. ლომიძე	„დიოგენე"
49	უცხოური ენა	გერმანული ენა	თ. კავკასიძე,ზ. კობიაშვილი	„განათლება"
50	უცხოური ენა	ინგლისური ენა	ნ. კაკუშაძე-მდინარაძე	„საქ. მაცნე"
51	უცხოური ენა	გერმანული ენა	ლ.კობახიძე,ლ. მეტრეველი	„ინტელექტი"
52	უცხოური ენა	ფრანგული ენა	ე. ლებანიძე,ნ. ჟღენტი	„საქ. მაცნე"
53	რელიგიის ისტორია და კულტურა	რელიგიის ისტორია და კულტურა	რ. თვარაძე	„საქ. მაცნე"
54	ინფორმატიკა	საინფორმაციო ტექნოლოგიების საფუძვლები	ჯ. გოგიაშვილი	„ქართული რედაქცია"
55	ინფორმატიკა	ინტერნეტის სახელმძღვანელო, VII - XI	ვ. ხაჩიძე	„ელფი"
56	საგანგებო სიტუაციები და სამოქალაქო თავდაცვა	უსაფრთხოება	ო. მდივნიშვილი და სხვ.	„მერიდიანი"
57		ბავშვის უფლებათა კონვენცია, VII-XI	მ. ლორთქიფანიძედა სხვ.	
58	სამხედრო მომზადება	დაწყებითი სამხედრო მომზადება, VII-IX კლ.	გ. რამიშვილი	„მერიდიანი"
59	ხელოვნების ისტორია	ქართული კინო, VII-XI კლ.	ზ. დოლიძე	„რაგო"
60	შრომითი სწავლება	საყოფაცხოვრებო შრომა, VII-IX კლ.	თ. გოგოლაშვილი	„კაბადონი"
61	შრომითი სწავლება	ტექნოლოგია	ჯ. დევდარიანი	"ცის ნამი"
		VIII კლასი		
1	მშობლიური ლიტერატურა	მშობლიური ლიტერატურა	ე. გულდამაშვილი,ნ. ლეიაშვილი,დ. ლორია,მ. სოსელია	„ინტელექტი"
2	მშობლიური ლიტერატურა	მშობლიური ლიტერატურა	ვ. როდონაია,ლ. ვაშაკიძე	„ლოგოს პრესი"
3	მშობლიური ენა	ქართული ენა	ა. შანიძე,ლ. კვაჭაძე	„განათლება"
4	მათემატიკა	გეომეტრია	თ. ბეიტრიშვილი,ვ. პაპავა	„დია"
5	მათემატიკა	ალგებრა	გ. გოგიშვილი,თ. ვეფხვაძე,ი. მებონია,ლ. ქურჩიშვილი	„ინტელექტი"
6	მათემატიკა	გეომეტრია	გ. გოგიშვილი თ. ვეფხვაძე,ი. მებონია,ლ. ქურჩიშვილი	„ინტელექტი"
7	მათემატიკა	ალბათობის თეორია და მათემატიკური სტატისტიკა, ნაწ. II, VII-IX კლ	შ. ებრალიძე და სხვ.	„დიოგენე"
8	მათემატიკა	საყმაწვილო მათემატიკა (გაღრმ. სწავლ.)	ზ. ვახანია	„ჯი-სი-აი"
9	მათემატიკა	ალგებრა	დ. თორაძე,ი. ცაგარელი	„ განათლება"
10	მათემატიკა	ალგებრა	ნ. ჯაფარიძე,მ. წილოსანი,ნ. წულაია,ი. კვიტაშვილი	„საქ. მაცნე"
11	მათემატიკა	გეომეტრია	ნ. ჯაფარიძე,მ. წილოსანი	„საქ. მაცნე"
12	ფიზიკა	ფიზიკა	გ. გედენიძე,ე. ლაზარიშვილი	„ინტელექტი"
13	ფიზიკა	ფიზიკა	ე. სურგულაძე,მ. კასრაძე	„ინტელექტი"
14	ფიზიკა	ფიზიკა	კ. ხვითარია,დ. ჭეიშვილი	„თამარიონი 2002"
15	ბიოლოგია	ბიოლოგია	მ. არეშიძე	„დია"
16	ბიოლოგია	ბიოლოგია	ლ. ბურდილაძე,ნ. სიხარულიძე,გ. ქაჯაია,ნ. ყაველაშვილი	„დიოგენე"
17	ბიოლოგია	ბიოლოგია	გ. თუმანიშვილი,ი. ქორქია,გ. ღვალაძე	„განათლება"
18	ბიოლოგია	ზოოლოგია	დ. კობახიძე,ა. მაჩაბელი	„განათლება"
19	ბიოლოგია	ბიოლოგია	კ. ჰეუს-ჰოკე, ნ. ნემსაძე	„ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა"
20	ქიმია	ქიმია	მ. ვარდიაშვილი	„ინტელექტი"
21	ქიმია	ქიმია	ლ. თევზაძე,ნ. ჯავახიშვილი	„დიოგენე"
22	ქიმია	ქიმია	ზ. ლომსიანიძე,გ. ცინცაძე	„თობალისი"
23	საქართველოს ისტორია	საქართველოს ისტორია	ნ. ასათიანი	„განათლება"
24	საქართველოს ისტორია	საქართველოს ისტორია	მ. ვაჩნაძე, ვ. გურული	„არტანუჯი"
25	ისტორია	ახალი ისტორია	კ. ანთაძე,ნ. მამუკელაშვილი-სიმონიშვილი	„კონა"
26	გეოგრაფია	საქართველოს ფიზიკური გეოგრაფია	ნ. ბერუჩაშვილი,ნ. ელიზბარაშვილი	„საქ. მაცნე"
27	საქართველოსგეოგრაფია	საქართველოსფიზიკური გეოგრაფია	ნ. ძანაშვილი-ყანჩაშვილი	"ლამპარი"
28	ხაზვა	ამოცანათა კრებულიხაზვაში,VII-IX კლ.	ჯ.უფლისაშვილი,ნ. ჯავახიშვილი	"დია"
29	ხაზვა	ხაზვა	ა. შავგულიძე	"განათლება"
30	უცხოური ენა	გერმანული ენა, ქვეყანათმცოდნეობა -გერმანულენოვანისახელმწიფოები, (გაღრმ. სწავლ.), VIII-XI კლ.	მ. ახალკაცი, დ. გამყრელიძე და სხვ.	„დიოგენე"
31	უცხოური ენა	რუსული ენა	ნ. ბერიძე და სხვ.	"განათლება"
32	უცხოური ენა	ინგლისური ენა	ტ. ბუკია,ი. ჩიბურდანიძე	"ოცდამეერთე"
33	უცხოური ენა	GET GOING	ტ. ბუკია, პ. ჰოლი	"ოცდამეერთე"
34	უცხოური ენა	გერმანული ენა	თ. კავკასიძე,ც. უგრეხელიძე	"განათლება"
35	უცხოური ენა	ინგლისური ენა	ზ. ჯაფარიძე,მ. კვირკელია,თ. თუშმალიშვილი	"განათლება"
36	უცხოური ენა	გერმანული ენა	ლ. კობახიძე,ლ. მეტრეველი	"ინტელექტი"
37	უცხოური ენა	ფრანგული ენა	ე. ლებანიძე,ნ. მოისწრაფიშვილი	"საქ. მაცნე"
38	უცხოური ენა	ფრანგული ენა"BIEN JOUé!"	კ. ჟისლონი,გ. გრაცია-სელე,მ. დათინაშვილი,თ. ლომიძე	„დიოგენე"
39	შრომითი სწავლება	საყოფაცხოვრებოშრომა	ი.გურული-კამლაძე	"სტამბა"
40	შრომითი სწავლება	სასოფლო-სამეურნეოშრომა	რ. კილაძე	"მოლოდინი"
41	რელიგიის ისტორია	მითოლოგია	ზ.კიკნაძე, ნ.ტონია	"ლოგოს პრესი"
42	საგანგებო სიტუაციები და სამოქალაქოთავდაცვა	უსაფრთხოება	ო.მდივნიშვილი და სხვ.	"მერიდიანი"
43	ბავშვის უფლებათაკონვენცია	გზა უფლებებისაკენ	ზ. ბებერაშვილი და სხვ.	"ოთარ ყარალაშვილი"
44	ინფორმატიკა	საინფორმაციო ტექნოლოგიების საფუძვლები	ჯ. გოგიაშვილი	„ქართული რედაქცია"
45	ინფორმატიკა	ინფორმატიკა-ალგორითმიზაციისმეთოდები,VIII-XI კლ.	მ. მანდარია დასხვ.	
		IX კლასი		
1	მშობლიურილიტერატურა	ძველი ქართულილიტერატურის ქრესტომათია	მ. გიგინეიშვილი და სხვ.	"საქ. მაცნე"
2	მშობლიურილიტერატურა	ქართული სიტყვისაბაზიერი, IX-XI კლ.	ე. კვიტაიშვილი	"თეთრი გიორგი"
4	მშობლიურილიტერატურა	საუბრები ქართულლიტერატურაზე, IX-XI კლ.	გ. მურღულია და სხვ.	"განათლება"
5	მშობლიურილიტერატურა	შ.რუსთაველის "ვეფხისტყაოსნისათვის"(კომენტირებული დაგანმარტებული)	ნ. ნათაძე	
6	მშობლიური ენა	ქართული მართლწერადა სტილისტიკა	თ. სანიკიძე	"ინტელექტი"
7	მშობლიური ენა	ქართული ენა	ა. შანიძე,ლ. კვაჭაძე	"განათლება"
8	მათემატიკა	გეომეტრია	თ. ბეიტრიშვილი,ლ. გოლოძე	"დია"
9	მათემატიკა	გეომეტრია	დ. გარდაფხაძე,ი. მოსიაშვილი	"უნივერსალი"
10	მათემატიკა	გეომეტრია	გ. გოგიშვილი,თ. ვეფხვაძე,ი. მებონია,ლ. ქურჩიშვილი	"ინტელექტი"
11	მათემატიკა	ალგებრა	გ. გოგიშვილი,თ. ვეფხვაძე,ი. მებონია,ლ. ქურჩიშვილი	„ინტელექტი"
12	მათემატიკა	ალგებრა	ი. მაკარიჩევი და სხვ.	"განათლება"
13	მათემატიკა	სანიმუშო ამოცანათაკრებული მათემატიკაში	ა. სიდამონიძე,ლ. გოლოძე	"თობალისი"
14	მათემატიკა	ალგებრა	ნ. ჯაფარიძე,მ. წილოსანი,ნ. წულაია	„საქ. მაცნე"
15	მათემატიკა	გეომეტრია	მ. წილოსანი,ნ. ჯაფარიძე,ნ. წულაია,ი. კვიტაშვილი	"საქ. მაცნე"
16	ფიზიკა	ფიზიკა	ეთ. ბასიაშვილი	"სპექტრი"
17	ფიზიკა	ფიზიკის ამოცანათა კრებული	ეთ. ბასიაშვილი	„სპექტრი"
18	ფიზიკა	ამოცანათა ამოხსნაფიზიკაში	ეთ. ბასიაშვილი	„სპექტრი"
19	ფიზიკა	ფიზიკა	გ. გედენიძე,ე. ლაზარაშვილი	„ინტელექტი"
20	ფიზიკა	ფიზიკის ამოცანებისამოხსნის ნიმუშები დასავარჯიშოები, IX-XI	გ. კურკუმული	
21	ფიზიკა	ფიზიკა	ე. სურგულაძე,მ. კასრაძე,ვ. კასრაძე	"ინტელექტი"
22	ფიზიკა	ფიზიკა	კ. ხვითარია,დ. ჭეიშვილი	„თამარიონი 2002"
23	ფიზიკა	ფიზიკა	მ. ჯიბლაძე	"მეცნიერება და ტექნოლოგიები"
24	ბიოლოგია	ბიოლოგია	ლ. ბურდილაძე,ნ. სიხარულიძე,ნ. ყაველაშვილი	„დიოგენე"
25	ბიოლოგია	ადამიანი	ა. ცუზმერი და სხვ.	"განათლება"
26	ქიმია	ქიმია	რ. გახოკიძე	"ცისარტყელა"
27	ქიმია	ქიმია	მ. ვარდიაშვილი	"ინტელექტი"
28	ქიმია	ქიმია	ლ.თევზაძე,ლ.ჯავახიშვილი	"დიოგენე"
29	ქიმია	ქიმია	ზ. ლომსიანიძეგ. ცინცაძე	"თობალისი"
30	გეოგრაფია	საქ. სოციალურ- ეკონომიკური გეოგრაფია; რეგიონები	ნ. ბერუჩაშვილი,ნ. ელიზბარაშვილი	"საქ. მაცნე"
31	გეოგრაფია	მსოფლიოს სოციალურ-ეკონომიკური და პოლიტიკური გეოგრაფია	გ. ქანტურია	"საქ. მაცნე"
32	ეკონომიკურიგეოგრაფია	ზოგადი ცნობარიგეოგრაფიაში	ნ. ელიზბარაშვილი და სხვ.	„საქ. მაცნე"
33	საქართველოს ისტორია	საქართველოს ისტორია	მ. ვაჩნაძე, ვ. გურული	"არტანუჯი"
34	საქართველოს ისტორია	საქართველოს ისტორია	ფ. ლომაშვილი	"განათლება"
35	საქართველოს ისტორია	აფხაზეთი, I ნაწ. IX-XI კლ.	თ. მიბჩუანი	
36	ისტორია	უახლესი ისტორია	გ. ბოლოთაშვილი,ნ. კილურაძე,ე. მეძმარიაშვილი	"კონა"
37	საქ. სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლები	საქ. სახელმწიფოსა დასამართლის საფუძვლები	გ. ინწკირველი	
38	ხაზვა	ხაზვა	ა.შავგულიძე	"ქართული რედაქცია"
39	უცხოური ენა	ინგლისური ენა -„2000 Plus"	ტ. ბუკიაი. ჩიბურდანიძე	„ოცდამეერთე"
40	უცხოური ენა	ინგლისური ენა	მ. თუშმალიშვილი,ზ. ჯაფარიძე	"განათლება"
41	უცხოური ენა	გერმანული ენა	ა. კავკასიძე და სხვ.	"განათლება"
42	უცხოური ენა	ფრანგული ენა	ე. ლებანიძე,ნ. მოისწრაფიშვილი	"საქ. მაცნე"
43	უცხოური ენა	რუსული ენა	ბ. ნემსაძე,ე. ქარდავა	"2000"
44	უცხოური ენა	რუსული ენა და ლიტერატურა	ვ. ცაავა,ე. გასპარიშვილი	"განათლება"
45	უცხოური ენა	ფრანგული ენა,IX-XI კლ.	ი. ტუხულოვა	"ჯი-სი-აი"
46	საგანგებო სიტუაციები და სამოქალაქო თავდაცვა	უსაფრთხოება	ო. მდივნიშვილი და სხვ.	"მერიდიანი"
47	საქ. სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლები	საქ. სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლები	ა. შუშანაშვილი	"ორიონი"
48	ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაცია	ადამიანის უფლებათასაყოველთაო დეკლარაცია	ა. ნარგიზიშვილი	"საქ. მაცნე"
49	სამოქალაქო განათლება	სამოქალაქო განათლება, IX-X კლ.	რ. ტყემალაძე,თ. გველესიანი და სხვ.	„დიოგენე"
50	ინფორმატიკა	საინფორმაციო ტექნოლოგიების საფუძვლები	ჯ. გოგიაშვილი	„ქართული რედაქცია"
		X კლასი		
1	მშობლიური ლიტერატურა	ქართული ლიტერატურის ქრესტომათია, ნაწ.I	კ. დევდარიანი	„ლამპარი"
2	მშობლიური ლიტერატურა	ქართული ლიტერატურის ქრესტომათია, ნაწ.II	კ. დევდარიანი	„ლამპარი"
3	ქართული ლიტერატურა	ქრესტომათიული კრიტიკა, XIX ს.	მ. ჯანჯიბუხაშვილი,ლ. მანჯგალაძე	„წყაროსთვალი"
4	მშობლიური ენა	ქართული მართლწერა და სტილისტიკა	თ.სანიკიძე	"ინტელექტი"
5	მშობლიური ენა	ქართული ენა	ზ. ჭუმბურიძე,რ. გაბეჩავა	"განათლება"
6	მათემატიკა	გეომეტრია	გ. გოგიშვილი,თ. ვეფხვაძე,ი. მებონია,ლ. ქურჩიშვილი	„ინტელექტი"
7	მათემატიკა	ალგებრა და ანალიზის საწყისები, X-XI კლ.	ა. კოლმოგოროვი და სხვ.	"განათლება"
8	მათემატიკა	ალგებრა	რ. ოვანიანი,ვ. მაისურაძე	
9	მათემატიკა	გეომეტრია, IX-XI კლ.	ა. პოგორელოვი	"განათლება"
10	მათემატიკა	სანიმუშო ამოცანების კრებული მათემატიკაში,X-XI კლ.	ა. სიდამონიძე,ლ. გოლოძე	"თობალისი"
11	მათემატიკა	გეომეტრია	ნ. წულაია,მ. წილოსანი,ნ. ჯაფარიძე	„საქ. მაცნე"
12	ფიზიკა	ამოცანებისა და კითხვების კრებული ფიზიკაში	რ. ბანძელაძე	
13	ფიზიკა	ფიზიკა	ეთ. ბასიაშვილი	„სპექტრი"
14	ფიზიკა	ფიზიკა (ჰ..პრ.)	ეთ. ბასიაშვილი	„სპექტრი"
15	ფიზიკა	ფიზიკის ამოცანათა კრებული X-XI კლ.	ეთ. ბასიაშვილი	„სპექტრი"
16	ფიზიკა	ამოცანათა ამოხსნა ფიზიკაში X-XI კლ.	ეთ. ბასიაშვილი	„სპექტრი"
17	ფიზიკა	ფიზიკა	გ. გედენიძე,ე. ლაზარაშვილი	„ინტელექტი"
18	ფიზიკა	ფიზიკა	ბ. გოგალაძე,ო.ზურაბიშვილი	"ინტელექტი"
19	ფიზიკა	ფიზიკა (ჰუმანიტ..პრ.)	ბ. გოგალაძე და სხვ.	"ინტელექტი"
20	ფიზიკა	ფიზიკა	კ. ხვითარია,დ. ჭეიშვილი	„თამარიონი 2002"
21	ინფორმატიკა	ინფორმატიკა, X-XI კლ.	გ. გვარამია	"განათლება"
22	ინფორმატიკა	საინფორმაციო ტექნოლოგიების საფუძვლები	ჯ. გოგიაშვილი	„ქართული რედაქცია"
23	ინფორმატიკა	Microsoft Word,X-XI კლ.	ს. რაზმაძე	„ავტორ-გამომცემელი-სიმონ რაზმაძე"
24	ინფორმატიკა	ვინდოუს 98-ინტერნეტზე ორიენტირებული კომპიუტერული სისტემა, X-XI კლ.	ს. რაზმაძე	„ავტორ-გამომცემელი-სიმონ რაზმაძე"
25	ქიმია	არაორგანული ქიმია(ქიმია-ბიოლოგ.)	ო. გაბრიჩიძე,ლ. თევზაძე	"სამშობლო"
26	ქიმია	ქიმია	მ. ვარდიაშვილი,ს. ადამია	„ინტელექტი"
27	ქიმია	ქიმია	ლ. თევზაძე,ნ. ჯავახიშვილი	„დიოგენე"
28	ქიმია	ქიმია (ჰუმანიტ. პროფ.)	ლ.თევზაძე,ნ. ჯავახიშვილი	
29	ქიმია	ქიმია	ზ. ლომსიანიძეგ. ცინცაძე	"თობალისი"
30	ბიოლოგია	ბიოლოგია (გაღრმ. სწ.)	ზ. ვადაჭკორია	"2000"
31	ბიოლოგია	გაიხსენე, X-XI კლ.	ზ. ვადაჭკორია	"2000"
32	ბიოლოგია	ბიოლოგია, X-XI კლ.	ი. პოლიანსკი და სხვ.	"განათლება"
33	ბიოლოგია	ამოცანები და სავარჯიშოები მოლეკულურ ბიოლოგიასა და გენეტიკაში, X-XI კლ.	მ. სეხნიაშვილი,ბ. ბურდილაძე,ზ. ვადაჭკორია	"2000"

34	გეოგრაფია	მსოფლიოს სოც.ეკონომიკურიგეოგრაფია	გ. ჭანტურია	"ნეკერი"
35	საქართველოს ისტორია	საქართველოს ისტორია	მ. ვაჩნაძე,ვ. გურული,მ. ბახტაძე	"არტანუჯი"
36	საქართველოს ისტორია	საქართველოს ისტორია	ო. ჯაფარიძე,რ. მეტრეველი და სხვ.	"ცისარტყელა"
37	ისტორია	უახლესი ისტორია	მ. კალანდაძე და სხვ.	"კონა"
38	ისტორია	ცივილიზაციების ისტორია	ა. ნარგიზიშვილი	"ლამპარი"
39	საზოგადოებათ-მცოდნეობა	საზოგადოებათმცოდ-ნეობა,X-XI კლ.	ე. ერქომაიშვილი	"ლამპარი"
40	უცხოური ენა	ინგლისური ენა	მ. კვირკველია,ნ. შათირიშვილი,ქ. კობახიძე,რ. გაჩეჩილაძე	"განათლება"
41	უცხოური ენა	რუსული ენა (ფონეტიკა, მორფოლოგია)	ი. კაპანაძე,მ. მეტრეველი	"თობალისი"
42	უცხოური ენა	ფრანგული ენა	გ. მეგრელიძე და სხვ.	"განათლება"
43	უცხოური ენა	რუსული ლიტერატურა	ა. ნემსაძე,ბ. ნემსაძე,ლ. პატარაია	"2000"
44	უცხოური ენა	რუსული ენა (მორფოლოგია)	ვ. ნიორაძე,ლ. პატარაია	"ნეკერი"
45	უცხოური ენა	გერმანული ენა	შ. შათირიშვილი და სხვ.	"განათლება"
46	უცხოური ენა	რუსული ენის გრამატიკა	ა. შანავა	"მერიდიანი"
47	ეკონომიკა	ეკონომიკა	ა. სილაგაძე, ე. მექვაბიშვილი, ჯ. კახნიაშვილი	"საინფორმაციო-საგამომცემლო ცენტრი"
48	ეკონომიკა	ეკონომოკსი	პ. ლეიაშვილი	„თობალისი"
49		პოლიტოლოგია	გ. მკურნალიძე,მ. ხამხაძე	"განათლება"
50	დაწყებითი სამხედრო მომზადება	დაწყებითი სამხედრო მომზადება	გ. რამიშვილი,ვ. მალალთაძე	„მერიდიანი"

XI კლასი

1	მშობლიური ლიტერატურა	სკოლაში შესასწავლი მწერლები	ნ. გრიგალაშვილი	„ნიგნი"
2	მშობლიური ლიტერატურა	მსოფლიო ლიტერატურის შედევრაბი (ჰუმანიტ.პრ.)	კ. მაჭარაშვილი,ა. ნარგიზაშვილი, ე. ქურციკიძე	„მერიდიანი"
3	მშობლიური ლიტერატურა	ქართული ლიტერატურა	ა. ნიკოლაიშვილი	ქუთაისის სახ. უნივერსიტეტი
4	მშობლიური ლიტერატურა	XX ს მხატვრულ-ესთეტიკური მიმდინარეობები	მ.ჯანჯიბუხაშვილი	„წყაროსთვალი"
5	მშობლიური ენა	ქართული ენა	ზ. ჭუმბურიძე,რ. გაბეჩავა	„განათლება"
6	მათემატიკა	ალგებრა და ანალიზის საწყისები, X-XI კლ.	ა. კოლმოგოროვი	„განათლება"
7	მათემატიკა	გეომეტრია,IX-XI კლ.	ა. პოგორელოვი	„განათლება"
8	მათემატიკა	სანიმუშო ამოცანათა კრებული მათემატიკაში	ა. სიდამონიძე,ლ. გოლოძე	„თობალისი"
9	ფიზიკა	ფიზიკა	ბ. გოგალაძე,ო. ზურაბიშვილი	„ინტელექტი"
10	ფიზიკა	ფიზიკა	კ. ხვითარია,დ. ჭეიშვილი	„თამარიონი 2002"
11	ასტრონომია	ასტრონომია	ე. ხარაძე	„განათლება"
12	ინფორმატიკა	ინფორმატიკა, X-XI კლ	გ. გვარამია	„განათლება"
13	ინფორმატიკა	საინფორმაციო ტექნოლოგიების საფუძვლები	ჯ. გოჯიაშვილი	„ქართული რედაქცია"
14	ბიოლოგია	ზოგადი ბიოლოგია, X-XI კლ	ი. პოლიანსკი და სხვ.	„განათლება"
15	ქიმია	ორგანული ქიმია	ზ. ლომსიანიძე,გ. ცინცაძე	„თობალისი"
16	ქიმია	ქიმია	გ. ჭირაქაძე, მ. მამიაშვილი	„განათლება"
17	საქართველოს ისტორია	საქართველოს ისტორია	მ. ვაჩნაძე, ვ. გურული	„არტანუჯი"
18	საქართველოს ისტორია	საქართველოს ისტორია	ფ. ლომაშვილი	„ივერია"
19	ისტორია	ცივილიზაციების ისტორია	გ. ბოლოთაშვილი	„კონა"
20	ისტორია	საქართველო და გარე სამყარო	თ. დონდუა,ნ. სილაგაძე	„მერიდიანი"
21	საზოგადოებათმცოდნეობა	საზოგადოებათმცოდნეობა, X-XI კლ	ვ. ერქომაიშვილი	„ლამპარი"
22	უცხოური ენა	რუსული ენა (სინტაქსი)	ი. კაპანაძე, მ. მეტრეველი	„თობალისი"
23	უცხოური ენა	რუსული ლიტერატურა	ა. ნემსაძე, ბ. ნემსაძე, ლ. პატარაია	„2000"
24	უცხოური ენა	ფრანგული ენა	ნ. ქადეიშვილი და სხვ.	„განათლება"
25	უცხოური ენა	ინგლისური ენა	ნ. შათირიშვილი, მ. კვირკველია,რ. გაჩეჩილაძე,ქ. კობახიძე	„განათლება"
26	უცხოური ენა	გერმანული ენა	შ. შათირიშვილი და სხვ.	„განათლება"
27	ეკონომიკა	ეკონომიკა	ა. სილაგაძე, ე. მექვაბიშვილი, ჯ. კახნიაშვილი	"საინფორმაციო-საგამომცემლო ცენტრი"
28	ეკონომიკა	ეკონომოკსი	პ. ლეიაშვილი	„თობალისი"
29	საგანგებო სიტუაციები და სამოქალაქო თავდაცვა	უსაფრთხოება	ო. მდივნიშვილი და სხვ.	„მერიდიანი"
30	ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაცია	ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაცია	ა. ნარგიზიშვილი	„ლამპარი"
31		მოქალაქეთმცოდნეობა	დ. სართანია	„ელფი"
32	დაწყებითი სამხედრო მომზადება	დაწყებითი სამხედრო მომზადება	გ. რამიშვილი,ვ. მალალთაძე	„მერიდიანი"

საშუალო სპეციალური სასწავლებლებისთვის

N	საგანი	სახელმძღვანელოს დასახელება	ავტორი	გამომცემლობა
1	ფიზიკა	ფიზიკა (ყველა პროფილის საშუალო სპეციალური სასწავლებლებისთვის)	რ. ბანძელაძე	„სფინქსი",„ცის ნამი"

არაქართულენოვანი სკოლებისათვის

აზერბაიჯანულენოვანი სკოლებისათვის

N	ავტორი	დასახელება	გამომცემლობა
1	ე. გულდამაშვილი	ჩვენ ვსწავლობთ ქართულ ენას (I კლ)	„ინტელექტი"
2	ა. მუსაევი	ქართული ენა (II კლ)	„ინტელექტი"
3	ვ. ჰაჯიევი	ქართული ენა (III კლ)	„ინტელექტი"
4	მ. ჩინჩალაძე, ა. მუსაევი	ქართული ენა (IV კლ)	„ინტელექტი"
5	მ. ჩინჩალაძე, ა. მუსაევი	ქართული ენა (V კლ)	„ინტელექტი"
6	მუსაევი, ა. გომართელი	ქართული ენა (VI კლ)	„ინტელექტი"
7	ა. მუსაევი, მ. მეძველია	ქართული ენა (VII კლ)	„ინტელექტი"
8	ა .მუსაევი, თ. ჩუბინიძე, ა. კაპანაძე	ქართული ენა (VIII კლ)	„ინტელექტი"
9	მ.ჩინჩალაძე, ე.გულდამაშვილი	ქართული ენა და ლიტერატურა (IX კლ)	„ინტელექტი"
10	მ.ჩინჩალაძე, ე.გულდამაშვილი,	ქართული ენა და ლიტერატურა (X კლ)	„ინტელექტი"
11	მ.ჩინჩალაძე, ე.გულდამაშვილი	ქართული ენა და ლიტერატურა (XI კლ)	„ინტელექტი"
12	ნ. დარჩიაშვილი, ლ. კარდენახიშვილი	ბუნება (II კლ)	„ინტელექტი"
13	დ. დონდუა, ნ. დარჩიაშვილი, ლ. კარდენახიშვილი	ბუნება (III კლ)	„ინტელექტი"
14	დ. დონდუა, ნ. დარჩიაშვილი ლ. კარდენახიშვილი	სამშობლო (IV კლ)	„ინტელექტი"
15	რ. მეტრეველი, ბ. კუდავა	ჩვენი სამშობლოს მატიანე (V კლ)	„არტანუჯი"
16	მ. ვაჩნაძე, ვ. გურული,	საქართველოს ისტორია (VII კლ)	„არტანუჯი"
17	მ. ვაჩნაძე, ვ. გურული,	საქართველოს ისტორია (VIII კლ)	„არტანუჯი"
18	მ. ვაჩნაძე, ვ. გურული	საქართველოს ისტორია (IX კლ)	„არტანუჯი"
19	მ. ვაჩნაძე, ვ. გურული,	საქართველოს ისტორია (X კლ)	„არტანუჯი"
20	მ. ვაჩნაძე, ვ. გურული	საქართველოს ისტორია (XI კლ)	„არტანუჯი"
21	ქ. თვალიაშვილი, ც. ჩიკვაიძე	ძველი მსოფლიოს ისტორია (VI კლ)	„არტანუჯი"
22	კ. ანთაძე, ლ. ფირცხალავა	შუა საუკუნეების ისტორია (VII კლ)	„არტანუჯი"
23	ნ. ბერუჩაშვილი, ნ. ელიზბარაშვილი	საქართველოს ფიზიკური გეოგრაფია (VIII კლ)	„ინტელექტი"
24	ნ. ბერუჩაშვილი, ზ. დავითაშვილი,ნ. ელიზბარაშვილი	საქართველოს სოციალურ-ეკონომიკური და პოლიტიკური გეოგრაფია (IX კლ)	„ინტელექტი"
25	გ. ინწკირველი და სხვ.	საქართველოს სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლები (IX კლ)	„ინტელექტი"
26	გ. ჭანტურია	მსოფლიოს სოციალურ-ეკონომიკური და პოლიტიკური გეოგრაფია (IX კლ)	„ინტელექტი"

რუსულენოვანი სკოლებისათვის

N	ავტორი	დასახელება	გამომცემლობა
1	ე. გულდამაშვილი	ჩვენ ვსწავლობთ ქართულ ენას (I კლ)	„ინტელექტი"
2	მ. თავხელიძე, თ. ციხისელი	ქართული ენა (II კლ)	„ინტელექტი"
3	მ. ჩინჩალაძე	ქართული ენა (IV კლ)	„ინტელექტი"
4	ე. გულდამაშვილი	ქართული ენა (V კლ)	„ინტელექტი"
5	მ. ჩინჩალაძე, ლ. თავართქილაძე	ქართული ენა (VI კლ)	„ინტელექტი"
6	ნ. ბერიძე, ზ. ბურდილაძე	ქართული ენა (VII კლ)	„ინტელექტი"
7	ე. გულდამაშვილი	ქართული ენა (VIII კლ)	„ინტელექტი"
8	ლ. წულაძე	ქართული ენა და ლიტერატურა (IX კლ)	„ინტელექტი"
9	მ. ჩინჩალაძე, რ. გაბეჩავა	ქართული ენა და ლიტერატურა (X კლ)	„ინტელექტი"
10	ე. გულდამაშვილი	ქართული ენა და ლიტერატურა (XI კლ)	„ინტელექტი"
11	შ. ებრალიძე და სხვ.	ალბათობის თეორია და მათემატიკური სტატისტიკა, მაწ. I, VII-IX კლ.	„დიოგენე"
12	ნ. დარჩიაშვილი, ლ. კარდენახიშვილი	ბუნება (II კლ)	„ინტელექტი"
13	დ. დონდუა, ნ. დარჩიაშვილი, ლ. კარდენახიშვილი	ბუნება (III კლ)	„ინტელექტი"
14	დ.დონდუა, ნ. დარჩიაშვილი,ლ. კარდენახიშვილი	სამშობლო (IV კლ)	„ინტელექტი"
15	რ. მეტრეველი, ბ. კუდავა	ჩვენი სამშობლოს მატიანე (V კლ)	„არტანუჯი"
16	მ. ვაჩნაძე, ვ. გურული,	საქართველოს ისტორია(VII კლ)	„არტანუჯი"
17	ნ. ასათიანი	საქართველოსისტორია(VIII კლ)	„არტანუჯი"
18	მ. ვაჩნაძე, ვ. გურული	საქართველოს ისტორია(IX კლ)	„არტანუჯი"
19	მ. ვაჩნაძე, ვ. გურული,	საქართველოს ისტორია (X კლ)	„არტანუჯი"
20	მ. ვაჩნაძე, ვ. გურული	საქართველოს ისტორია (XI კლ)	„არტანუჯი"
21	ქ.თვალიაშვილი, ც. ჩიკვაიძე	ძველი მსოფლიოს ისტორია (VI კლ.)	„კონა"
22	კ. ანთაძე, ლ. ფირცხალავა	შუა საუკუნეების ისტორია (VII კლ)	„არტანუჯი"
23	კ. ანთაძე, ნ. მამუკელაშვილი	ახალი ისტორია (VIII კლ.)	„კონა"
24	ე. სურგულაძე, მ. კასრაძე	ფიზიკა (VII კლ)	„ინტელექტი"
25	გ. ცინცაძე, ზ. ლომსიანიძე	ქიმია (VII კლ)	„ინტელექტი"
26	ლ. თევზაძე, ნ. ჯავახიშვილი	ქიმია (VII კლ.)	„დიოგენე"
27	ლ. თევზაძე, ნ. ჯავახიშვილი	ქიმია (VIII კლ.)	„დიოგენე"
28	ლ. თევზაძე, ნ. ჯავახიშვილი	ქიმია (IX კლ.)	„დიოგენე"
29	ნ. ბერუჩაშვილი, ნ. ელიზბარაშვილი	საქართველოს ფიზიკური გეოგრაფია (VIII კლ)	„ინტელექტი"
30	ნ. ბერუჩაშვილი, ზ. დავითაშვილი, ნ. ელიზბარაშვილი	საქართველოს სოციალურ-ეკონომიკური და პოლიტიკური გეოგრაფია (IX კლ)	„ინტელექტი"
31	გ. ინწკირველი და სხვ.	საქართველოს სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლები (IX კლ)	„ინტელექტი"
32	გ. ჭანტურია	მსოფლიოს სოციალურ-ეკონომიკური და პოლიტიკური გეოგრაფია (IX კლ)	„ინტელექტი"
33	ა. სილაგაძე, ე. მექვაბიშვილი, ჯ. კახნიაშვილი	ეკონომიკა, X კლ. XI კლ	"საინფორმაციო-საგამპმცემლო ცენტრი"
34	ა. ნარგიზიშვილი	ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაცია (IX კლ)	„ინტელექტი"
35	ა. ნარგიზიშვილი	ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაცია (XI კლ)	„ინტელექტი"
36	რ. ტყემელაძე,თ. გველესიანი	სამოქალაქო განათლება (IX-X კლ.)	„დიოგენე"

სომხურენოვანი სკოლებისათვის

N	ავტორი	დასახელება	გამომცემლობა
1	ე. გულდამაშვილი	ჩვენ ვსწავლობთ ქართულ ენას (I კლ)	„ინტელექტი"
2	ნ. აფციაური,ო. ბარათელი	ქართული ენა (IV კლ)	„ინტელექტი"
3	ე. გულდამაშვილი	ქართული ენა (V კლ)	„ინტელექტი"
4	ა. გომართელი,	ქართული ენა (VI კლ)	„ინტელექტი"
5	ო. ბარათელი, რ. ამირგულიანი	ქართული ენა (VII კლ)	„ინტელექტი"
6	ო. ბარათელი, რ. გორგაძე	ქართული ენა (VIII კლ)	„ინტელექტი"
7	ე. გულდამაშვილი	ქართული ენა და ლიტერატურა (IX კლ)	„ინტელექტი"
8	მ.ჩინჩალაძე, ე.გულდამაშვილი,	ქართული ენა და ლიტერატურა (X კლ)	„ინტელექტი"
9	მ. ჩინჩალაძე, ე. გულდამაშვილი,	ქართული ენა და ლიტერატურა (XI კლ)	„ინტელექტი"
10	ნ. დარჩიაშვილი,ლ. კარდენახიშვილი	ბუნება (II კლ)	„ინტელექტი"
11	დ. დონდუა, ნ. დარჩიაშვილი, ლ. კარდენახიშვილი	ბუნება (III კლ)	„ინტელექტი"
12	დ. დონდუა, ნ. დარჩიაშვილი	სამშობლო (IV კლ)	„ინტელექტი"
13	რ. მეტრეველი, ბ. კუდავა	ჩვენი სამშობლოს მატიანე (V კლ)	„არტანუჯი"
14	მ. ვაჩნაძე, ვ. გურული,	საქართველოს ისტორია (VII კლ))	„არტანუჯი"
15	ნ. ასათიანი	საქართველოს ისტორია (VIII კლ)	„არტანუჯი"
16	მ. ვაჩნაძე, ვ. გურული	საქართველოს ისტორია (IX კლ)	„არტანუჯი"
17	მ. ვაჩნაძე, ვ. გურული,	საქართველოს ისტორია (X კლ)	„არტანუჯი"
18	მ. ვაჩნაძე, ვ. გურული	საქართველოს ისტორია (XI კლ)	„არტანუჯი"
19	ქ. თვალიაშვილი, ც. ჩიკვაიძე	ძველი მსოფლიოს ისტორია (VI კლ.)	„არტანუჯი"
20	კ. ანთაძე, ლ. ფირცხალავა	შუა საუკუნეების ისტორია (VII კლ.)	„artanuji"
21	ნ. ბერუჩაშვილი, ნ. ელიზბარაშვილი	საქართველოს ფიზიკური გეოგრაფია (VIII კლ)	„ინტელექტი"
22	ნ. ბერუჩაშვილი, ზ. დავითაშვილი, ნ. ელიზბარაშვილი	საქართველოს სოციალურ-ეკონომიკური და პოლიტიკური გეოგრაფია (IX კლ)	„ინტელექტი"
23	გ. ინწკირველი და სხვ.	საქართველოს სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლები (IX კლ)	„ინტელექტი"
24	გ. ჭანტურია	მსოფლიოს სოციალურ-ეკონომიკური და პოლიტიკური გეოგრაფია (IX კლ)	„ინტელექტი"

ინფორმაცია, საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ, 17 აპრილიდან 17 ივნისამდე განხორციელებული სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ

1) გაზეთ "საქართველოს რესპუბლიკაში" 2005 წლის 23 თებერვალს N43-ში, გამოცხადებულ ტენდერში, რომელიც შეეხებოდა საგზაო დარგში საპროექტო დოკუმენტაციის ტექნიკური ექსპერტიზის (ინტელექტუალური მომსახურება) ღია ორეტაპიანი ტენდერის საშუალებით შესყიდვას:

გამარჯვებულად გამოცხადდა ინდივიდუალური მეწარმე "ოთარ კერვალიშვილი - დამოუკიდებელი ექსპერტი"

2) გაზეთ "საქართველოს რესპუბლიკაში" 2005 წლის 23 თებერვალს N43-ში ქართული ვარიანტი, 25 თებერვლის N45-ში ინგლისური ვარიანტი, გაზეთ "ჯორჯიან თაიმსში" 28 თებერვლის N8-ში ინგლისური ვარიანტი, გამოცხადებულ ტენდერში, რომელიც შეეხებოდა ორ ლოტად დაყოფილი საავტომობილო გზებისა და ხელოვნური ნაგებობების პერიოდული შეკეთების და რეაბილიტაციის სამუშაოებისათვის საჭირო საპროექტო მომსახურების ღია ორეტაპიანი ტენდერის საშუალებით შესყიდვას:

ლოტი N1 საავტომობილო გზებისა და ხელოვნური ნაგებობების პერიოდული შეკეთების სამუშაოებისათვის საჭირო საპროექტო მომსახურება.

ლოტი N2 საავტომობილო გზებისა და ხელოვნური ნაგებობების რეაბილიტაციის სამუშაოებისათვის საჭირო საპროექტო მომსახურება, რთული საინჟინრო ნაგებობების საავტორო ზედამხედველობის ჩატარებით.

გამარჯვებულად გამოცხადდა, შ.პ.ს. "ტრანსპროექტი"

3) გაზეთ "საქართველოს რესპუბლიკაში" 2005 წლის 24 თებერვალს N44-ში, გამოცხადებულ ტენდერში, რომელიც შეეხებოდა ორ ზონად(ლოტად) (V ზონა, XIV ზონა) დაყოფილი საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზებზე, მიმდინარე შეკეთების(მოვლა-შენახვა) სამუშაოების შესყიდვას:

გამარჯვებულად გამოცხადდა: V ზონაში - შ.პ.ს. "გზამშენი-4", XIV ზონაში - შ.პ.ს. " წალენჯიხის საგზაო სამმართველო"

4) გაზეთ "საქართველოს რესპუბლიკაში" განმეორებით 2005 წლის 22 მარტს N65-66-ში გამოცხადებულ ტენდერში, რომელიც შეეხებოდა 2 ლოტად დაყოფილი საავტომობილო გზების საუღელტეხილო მონაკვეთებზე, ზამთრის შემდგომ პერიოდში გზის გახსნის მიზნით, თოვლის ზვავებისა და მიწაკლდის შვავების გასაწმენდად საჭირო სამუშაოების შესყიდვას:

ლოტი-3 ჩოხატაური-ბახმაროს საავტომობილო გზა კმ23 - კმ53

ლოტი-5 ბათუმი-ახალციხის საავტომობილო გზის გოდერძის უღელტეხილის მონაკვეთი კმ105 - კმ125

გამარჯვებულად გამოცხადდა, ლოტი-3 - შ.პ.ს. " გზა".

5) გაზეთ "საქართველოს რესპუბლიკაში" 2005 წლის 24 თებერვლის N44-ში, განმეორებით 22 მარტის N65-66-ში და 27 აპრილის N98-ში გამოცხადებულ ტენდერში, რომელიც შეეხებოდა ზონებად(ლოტებად) დაყოფილი, საქართველოს ტერიტორიაზე განთავსებული ადგილობრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზებზე, მიმდინარე შეკეთების(მოვლა-შენახვა) სამუშაოების შესყიდვას:

გამარჯვებულად გამოცხადდნენ ზონების(ლოტების) მიხედვით: ზონა N1 - შ.პ.ს. " ყვარელავტოგზა", ზონა N2 - შ.პ.ს. "ლაგოდეხავტოგზა", ზონა N3 - შ.პ.ს. "გზამშენი", ზონა N4 - შ.პ.ს. "გარდაბნის საგზაო სამმართველო", ზონა N6 - შ.პ.ს. "ხაშურიგზა", ზონა N7 და ზონა N8 - შ.პ.ს. "ავტოგზა-2000", ზონა N9 - შ.პ.ს. "ბორანი", ზონა N10 - შ.პ.ს. "ჭიათურის საგზაო", ზონა N11 - შ.პ.ს. "სამტრედიის საგზაო სამმართველო", ზონა N13 - შ.პ.ს. "ამბროლაურგზა-7", ზონა N14 - შ.პ.ს. "წალენჯიხის საგზაო სამმართველო", ზონა N15 - შ.პ.ს. "მარტვილავტოგზა", ზონა N16 - შ.პ.ს. "კოდორის გზა", ზონა N17 - შ.პ.ს. "ოზურგეთის საგზაო სამმართველო", ზონა N18 - შ.პ.ს. "ხელვაჩაურის საგზაო სამმართველო".

6) გაზეთ "საქართველოს რესპუბლიკაში" 2005 წლის 19 მარტს N63-ში გამოცხადებულ ტენდერში, რომელიც შეეხებოდა ერთი წლის განმავლობაში დეპარტამენტის ბალანსზე რიცხული საგზაო-სამშენებლო ტექნიკის და მოწყობილობების მოვლა-შენახვას(მომსახურეობა):

გამარჯვებულად გამოცხადდა, ს.ს. "გრაალი 92"

7) გაზეთ "საქართველოს რესპუბლიკაში" 2005 წლის 24 მარტს N68-ში გამოცხადებულ ტენდერში, რომელიც შეეხებოდა ერთი წლის განმავლობაში საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ბალანსზე რიცხული კავშირგაბმულობის სახაზო მეურნეობის, უმავთულო რადიოკავშირის მოწყობილობებისა და თბილისი-სენაკი-ლესელიძის საავტომობილო გზის 27-ე კმ-ში დამონტაჟებული საინფორმაციო ელექტრონული ტაბლოს ტექნიკური მომსახურების(მოვლა-შენახვა) შესყიდვას:

გამარჯვებულად გამოცხადდა, შ.პ.ს. "ტელ-რადი".

8) გაზეთ "საქართველოს რესპუბლიკაში" 2005 წლის 26 მარტს N70-ში გამოცხადებულ ტენდერში, რომელიც შეეხებოდა ლოტებად დაყოფილ საავტომობილო გზებზე სარეაბილიტაციო სამუშაოების შესყიდვას:

ლოტი-N1 თბილისი-სენაკი-ლესელიძის საავტომობილო გზის კმ144-კმ150 მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოები.

ლოტი-N2 თბილისი-წითელი ხიდის საავტომობილო გზის კმ27, კმ29, კმ30, კმ31 მონაკვეთების სარეაბილიტაციო სამუშაოები.

გამარჯვებულად გამოცხადდა, პირველ ლოტში - შ.პ.ს. "გზამშენი-5", მეორე ლოტში - შ.პ.ს. "გზამშენი-4".

9) გაზეთ "საქართველოს რესპუბლიკაში" 2005 წლის 2 აპრილს N76-ში გამოცხადებულ ტენდერში, რომელიც შეეხებოდა ორ ლოტად დაყოფილ შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზებზე სარეაბილიტაციო სამუშაოების შესყიდვას:

ლოტი-N1 ვარციხე-როხის საავტომობილო გზის კმ2-კმ6 მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოები.

ლოტი-N2 ზაჰესი-მცხეთა-კავთისხევი-გორის საავტომობილო გზის კმ57-კმ62 მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოები.

გამარჯვებულად გამოცხადდა, პირველ ლოტზე - შ.პ.ს. "ტრანსვესტინჟინერინგი-12", მეორე ლოტზე - შ.პ.ს. "იბოლია".

10) გაზეთ "საქართველოს რესპუბლიკაში" 2005 წლის 2 აპრილს N76-ში გამოცხადებულ ტენდერში, რომელიც შეეხებოდა ორ ლოტად დაყოფილ საერთაშორისო მნიშვნელობის საავტომობილო გზებზე სარეაბილიტაციო სამუშაოების შესყიდვას:

ლოტი-N1 სენაკი-ფოთი-სარფის(თურქეთის საზღვარი) საერთაშორისო მნიშვნელობის საავტომობილო გზის კმ76-კმ80 მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოები.

ლოტი-N2 თბილისი-მარნეული-გუგუთის(სომხეთის საზღვარი) საერთაშორისო მნიშვნელობის საავტომობილო გზის კმ29-კმ31 მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოები.

გამარჯვებულად გამოცხადდა, პირველ ლოტზე - შ.პ.ს. "საინჟინრო-სამშენებლო ჯგუფი", მეორე ლოტზე - შ.პ.ს. "ქცია"

11) გაზეთ "საქართველოს რესპუბლიკაში" 2005 წლის 7 მაისს N106-107-ში გამოცხადებულ ტენდერში, რომელიც შეეხებოდა თბილისი-სენაკი-ლესელიძის საავტომობილო გზის კმ237-კმ241 მონაკვეთის პერიოდული შეკეთების სამუშაოების შესყიდვას:

გამარჯვებულად გამოცხადდა, შ.პ.ს. "ტრანსვესტინჟინერინგი-12"

12) გაზეთ "საქართველოს რესპუბლიკაში" 2005 წლის 14 მაისს N112-113-ში გამოცხადებულ ტენდერში, რომელიც შეეხებოდა, ლოტებად დაყოფილ ზუგდიდი-წალენჯიხა-ჩხოროწყუ-სენაკის საავტომობილო გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოების შესყიდვას:

ლოტი-N1 ზუგდიდი-წალენჯიხა-ჩხოროწყუ-სენაკის საავტომობილო გზის კმ45-კმ50 მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოები.

ლოტი-N2 ზუგდიდი-წალენჯიხა-ჩხოროწყუ-სენაკის საავტომობილო გზის კმ55-კმ61 მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოები.

ლოტი-N3 ზუგდიდი-წალენჯიხა-ჩხოროწყუ-სენაკის საავტომობილო გზის კმ68(0.85), კმ69, კმ70 მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოები.

ლოტი-N4 ზუგდიდი-წალენჯიხა-ჩხოროწყუ-სენაკის საავტომობილო გზის კმ74(0.28), კმ75, კმ81 მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოები.

ლოტი-N5 ზუგდიდი-წალენჯიხა-ჩხოროწყუ-სენაკის საავტომობილო გზის კმ83(0.27), კმ84, კმ85, კმ86(0.5) მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოები.

გამარჯვებულად ხუთივე ლოტზე გამოცხადდა ს.ს. "არქეოპოლისი"

საქართველოს კანონის "სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ" 22-ე მუხლის პირველი პუნქტის "გ" ქვეპუნქტის შესაბამისად, ერთ პირთან მოლაპარაკების საშუალებით განხორციელებული შესყიდვებისას, ხელშეკრულებები გაფორმდა შემდეგ ორგანიზაციებთან:OD

1) სტიქიი შედეგად დაზიანებული ქუთაისი-ალპანა-მამისონის საავტომობილო გზის კმ10-კმ35 მონაკვეთში, ნაპირსამაგრი სამუშაოების განხორციელებაზე, შ.პ.ს. "რენშენ"-თან.

2) ხულოს რაიონში ადგილობრივი მნიშვნელობის ს/გზებზე, სტიქიის შედეგად დაზიანებული გზების,ხიდების და ხელოვნური ნაგებობების აღდგენითი სამუშაოების განხორციელებაზე, შ.პ.ს. "ხულოს საგზაო სამმართველოს"-თან.

3) შუახევის რაიონში ადგილობრივი მნიშვნელობის ს/გზებზე, სტიქიის შედეგად დაზიანებული გზების,ხიდების და ხელოვნური ნაგებობების აღდგენითი სამუშაოების განხორციელებაზე, შ.პ.ს. "შუახევის საგზაო სამმართველოს"-თან.

4) ქედის რაიონში ადგილობრივი მნიშვნელობის ს/გზებზე, სტიქიის შედეგად დაზიანებული გზების,ხიდების და ხელოვნური ნაგებობების აღდგენითი სამუშაოების განხორციელებაზე, შ.პ.ს. "ქედის საგზაო სამმართველოს"-თან.

5) ქუთაისი-წყალტუბო-ლენტეხი-ლასდილი ს/გზის კმ41, კმ46, კმ52, კმ55, კმ57, კმ59, კმ72, კმ73, კმ76, კმ77, კმ80-კმ84 სტიქიის შედეგად დაზიანებულ მონაკვეთებზე ნაპირსამაგრი სამუშაოების განხორციელებაზე, შ.პ.ს. კორპორაცია "აღმაშენებელ"თან.

6) წყალტუბო-ცაგერი-ლენტეხი-ლასდილის ს/გზის კმ98-კმ160 მონაკვეთებში სტიქიის შედეგად დაზიანებული მიწის ვაკისის და ხელოვნური ნაგებობების აღდგენითი სამუშაოების განხორციელებაზე, შ.პ.ს. "ლენტეხის საგზაო სამმართველოს"-თან

7) ალპანა-ცაგერის ს/გზაზე სტიქიის შედეგად დაზიანებული მიწის ვაკისის, სავალი ნაწილის და ხელოვნური ნაგებობების აღდგენის სამუშაოების განხორციელებაზე, შ.პ.ს. "ავტობან"-თან

8) მცხეთა-ყაზბეგი-ლარსის ს/გზის კმ56, კმ72, კმ81 მონაკვეთებზე სტიქიის შედეგად დაზიანებული მიწის ვაკისის აღდგენასა და ნაპირსამაგრი სამუშაოების განხორციელებაზე, შ.პ.ს. "საქართველოს სამხედრო გზას"-თან.

9) თბილისის შემოსასვლელი გზის 47-კმ-ზე მდ.მტკვარზე, სტიქიის შედეგად დაზიანებული არსებული ხიდის სარეგულაციო ნაგებობების აღდგენითი სამუშაოების განხორციელებაზე, შ.პ.ს. "ხიდმშენი-99"-თან.

10) ქუთაისი-წყალტუბო-ცაგერი-ლენტეხი-ლასდილის ს/გზის კმ93-კმ98(ლენტეხი-ბაბილი) მონაკვეთზე მიწის ვაკისის აღდგენის და სახიდე გადასასვლელის მოწყობის სამუშაოების განხორციელებაზე, შ.პ.ს. "ზიმოს"-თან.

11) ჩოხატაური-ბახმაროს ადგილობრივი მნიშვნელობის ს/გზის სტიქიის(მეწყრის) შედეგად დაზიანებული კმ5-კმ25 მონაკვეთის და ხელოვნური ნაგებობების სარეაბილიტაციო სამუშაოების განხორციელებაზე, შ.პ.ს. "გზას"-თან.

12) ქუთაისი-ალპანა-მამისონის ს/გზაზე კმ66-კმ109 მონაკვეთზე სტიქიის შედეგად დაზიანებული მიწის ვაკისის, სახიდე გადასასვლელებისა და ხელოვნური ნაგებობების აღდგენითი სამუშაოების განხორციელებაზე, შ.პ.ს. "ამბროლაურის ავტოგზა N10"-თან

13) ქუთაისი-წყალტუბო-ცაგერი-ლენტეხი-ლასდილის ს/გზაზე კმ76-კმ97 მონაკვეთზე აპრილის თვეში მომხდარი სტიქიის შედეგების გაწმენდითი სამუშაოების განხორციელებაზე, შ.პ.ს. "ზიმოს"-თან.

14) სტიქიის შედეგად დაზიანებული ქუთაისი-ალპანა-მამისონის უღელტეხილის შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ს/გზის, ქუთაისი-წყალტუბო-ცაგერი-ლასდილის შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ს/გზის და თბილისი-სენაკი-ლესელიძის საერთაშორისო მნიშვნელობის ს/გზის საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის შედგენის განხორციელებაზე, შ.პ.ს. "ტრანსპროექტ"-თან

საქართველოს კანონის "სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ" 22-ე მუხლის პირველი პუნქტის "დ" ქვეპუნქტის შესაბამისად, ერთ პირთან მოლაპარაკების საშუალებით განხორციელებული შესყიდვისას, ხელშეკრულება გაფორმდა შემდეგ ორგანიზაციასთან: მცხეთა-ყაზბეგი-ლარსის ს/გზის 113-ე კმ-ში მშრალ ხევზე არსებული სახიდე გადასასვლელის კაპიტალური შეკეთების სამუშაოების განხორციელებაზე, შ.პ.ს. "ზიმოს"-თან.

საქართველოს მთავრობის 2005 წლის 20 მაისის N193 განკარგულების "სენაკი-Fფოთი-სარფის საავტომობილო გზის ბობოყვათი-ჩაქვისა და მახინჯაური-ბათუმის მონაკვეთების რეაბილიტაციის შესახებ" საფუძველზე და საქართველოს კანონის "სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ" 22-ე მუხლის პირველი პუნქტის "გ" ქვეპუნქტის შესაბამისად, ერთ პირთან მოლაპარაკების საშუალებით განხორციელებული შესყიდვისას, სენაკი-ფოთი-სარფის ს/გზის ბობოყვათი-ჩაქვის კმ81-კმ90, მახინჯაური-ბათუმის კმ96-კმ99 მონაკვეთების სარეაბილიტაციო სამუშაოების განხორციელებაზე, შ.პ.ს. "N7 საგზაო სამმართველოს"თან

სატენდერო კომისია.

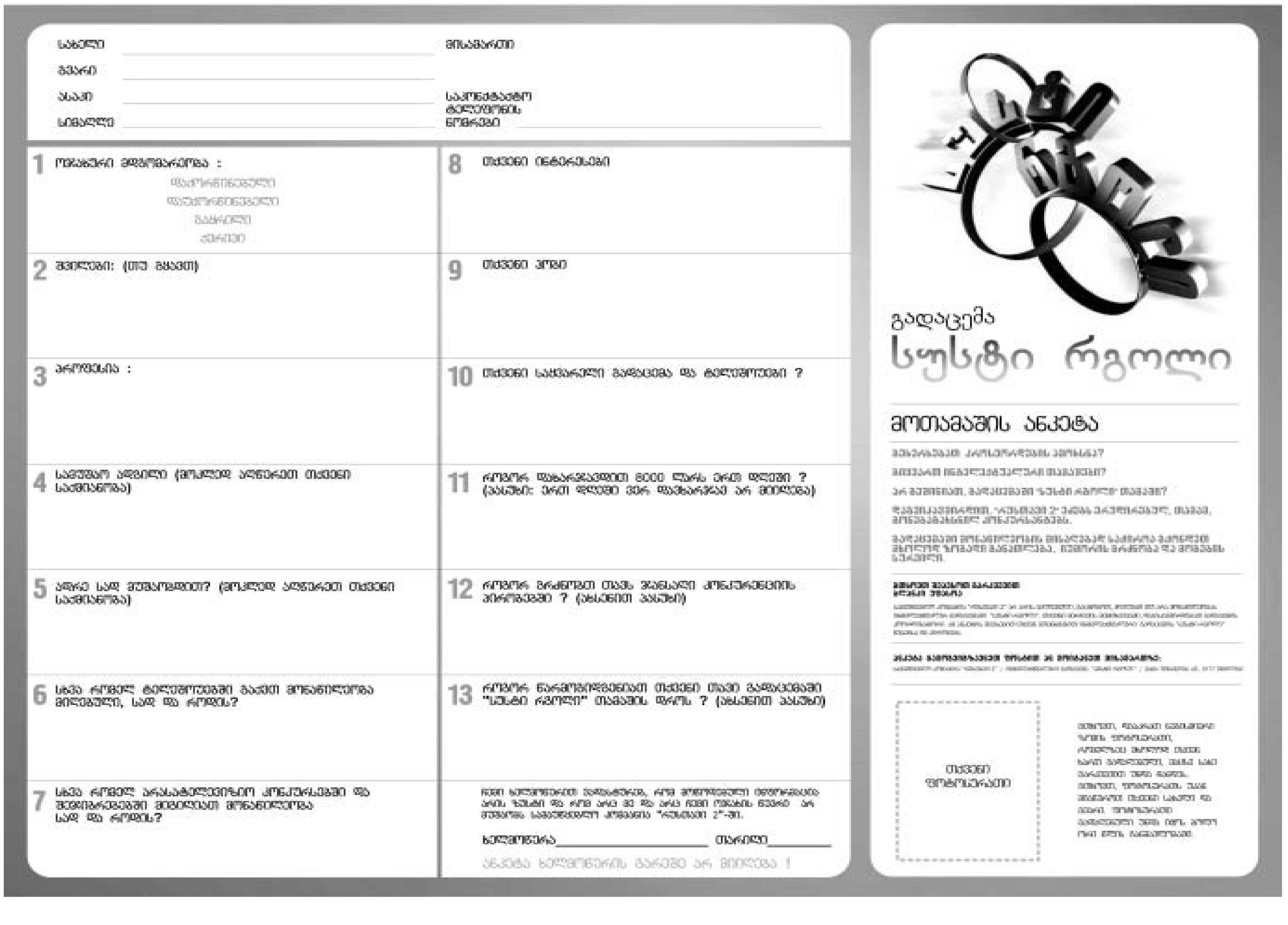

TV პროგრამა

22 ივნისისი, ოთხშაბათი

რუსთავი - 2

07.30 დილა **08.00** რეინჯერები **10.00** სერიალი "ოცნების კოშკები" **11.00** ღამის შოუ **12.00, 15.00, 17.00, 18.00, 21.00, 02.50** კურიერი **12.20** სერიალი "გრძნობათა ტყვეობაში" **13.30** მხ. ფილმი "ვინ არის კლეიტის ტოუტი" (გ) **15.25** სერიალი "ენტერპრაიზი" **16.30** სერიალი "ოცნების კოშკები" **17.25** რეინჯერები **18.30** პატრული **19.00** ხალხის პირისპირ **19.50** სერიალი "გრძნობათა ტყვეობაში" **22.00** სერიალი "სასოწარკვეთილი დიასახლისები" **22.45** კონფედერაციის თასი. იაპონია-ბრაზილია **00.45** მხ. ფილმი "აღმასვლა" (18) (ბორის პლოტნიკოვი) **03.10** პატრული

08.00 "ადრე" **10.00** დოკ. ფილმი "სამყაროს დასასრული" **11.00** დოკ. ფილმი "მოგზაურობა" **12.00** "მთავარი" **12.20** ანიმაციური ფილმი "ტენტენის თავგადასავლი" **12.45** ანიმ. სერიალი "პატარა კენგურუები" **13.00** "სარჩევი" **14.00** სერ. "მაქსიმო ჩემი სიყვარული" **15.00** "მთავარი" სომხურ ენაზე **15.20** "მთავარი" რუსულ ენაზე **15.30** "რაციო"- დ. რეიფილდი **16.30** დოკ. ფილმი "ბობ კენედი" **17.30** ვაკანსია **18.00** "მთავარი" რეგიონებიდან **18.30** სერ. "ჩოგბურთის აკადემია" **19.00** "ჰოლმარკი" - "ჯონსონის მხარის ომი" **20.00** "მთავარი" **20.45** "ბაბილინა" **21.00** დოკ. ფილმი "მოგზაურობა" **22.00** დოკ. ფილმი "წინაპრები" **22.45** ფეხბურთი. კონფედერაციის თასი. საბერძნეთი-მექსიკა. **00.45** კინოსამყარო "ორმაგი ყნოსვა" (გ) **02.10** საინფ. გამოშვება

მზე

08.30 მუსიკა მზეზე **09.00** "გეპატიჟებათ ბ. ვულფი" **09.30** სერიალი "ჩენტო ვეტრინე" **10.30** მხ. ფილმი "ღმერთის სახელით" **11.00, 13.00, 14.00, 16.00** საინფ. გამოშვება "მზერა" **12.30** ტელეჟურნალი "მოდა" **13.05** "დიელი და პასკო" **14.15** არჩევანის ზღვარზე **15.10** შემეცნ. პროგრამა "სამყაროს უთვალავი ფერი" **16.05** "ველური მთვარე" **17.00, 19.00, 20.00** საინფ. გამოშვება "მზერა" **17.20** მხ. ფილმი "სპირალი" მე-2 ს. **18.20** "გეპატიჟებათ ბ. ვულფი" **19.05** სერ. "ჩენტო ვეტრინე" **20.45** პატრიოტთა თამაშები - ქანთარია **21.45** არჩევანის ზღვარზე **22.45** საფესტივალო ჩვენება: "ფარდა", "სანამ ანგელოზები დაბრუნდებიან" 1,2 ს. **23.45** მხ. ფილმი "სიყვარულის სახელით" (გ)

მეორე არხი

19.00 სერიალი "ცხელი ზაფხული" მე-2ს. 1-ლი ნ. **19.50** "ბაბილინა" **20.00** მულტსერიალი "გადაადგილების საშუალებები" **20.30** დოკ. სერიალი "ექსცენტრიკოსები" **20.55** დოკ. ფილმი "ჟან რენო - მშვიდი ადამიანი" **21.45** კინოსეანსი "მადამ ბოვარი" (18) 1-ლი ს.

იმედი

08.00 მუსიკა **08.30** საინფ. დაიჯესტი **09.00** სერიალი "ჩემი სამი და" **10.20** "მოგზაური" **11.00** "სტარტი" **11.30** კომედია "მიტერ ბინი" **13.00** ფანტასტიკა "დაუმარცხებელი" **14.30** ახალი ამბები **15.00** ვესთერნი "ბლუბერი" **17.30** ახალი ამბები **18.05** მულტფილმი **18.30** ახალი ამბები **19.15** "ლაშქარი" **19.30** სერიალი "ჩემი სამი და" **20.30** ახალი ამბები **21.00** მხ. ფილმი "სისხლიანი კვირადღე" **23.00** დოკ. ფილმი **00.00** საინფ. დაიჯესტი **00.25** ბოევიკი "უკანასკნელი მავთული" **02.00** გერმანული ტალღის ახალი ამბები

აჭარა

08.00 მუსიკა **08.30** საინფ. დაიჯესტი **09.00, 19.30** სერიალი "ჩემი სამი და" **10.20** "მოგზაური" **11.00** "სტარტი" **11.45** კომედია "სიყვარული ბოროტია" **14.30, 17.30, 20.30** ახალი ამბები **14.50** მხ. ფილმი "ომის მბრძანებელი" **17.55** მულტფილმი **18.30** "ნოვოსტი" **21.05** მხ. ფილმი "ირლანდიური კვარტალი" **23.00** დოკ. ფილმი **00.00** საინფ. დაიჯესტი **00.20** მხ. ფილმი "შიში მომავლის წინ" **02.00** გერმანული ტალღის ახალი ამბები

ОРТ

06.00 "Доброе утро". **09.00, 12.00, 15.00, 18.00** Новости. **09.20** Сериал **"ВРЕМЯ ЖЕСТОКИХ". 10.20** Сериал **"ХОЗЯЙКА СУДЬБЫ". 11.30** Дисней-клуб: "Русалочка". **12.20** Дмитрий Медведев в фильме **"Я - РУССКИЙ СОЛДАТ". 14.10** "Встань и иди":"Семь лет одиночества" **14.30** "Угадай мелодию" **15.20** Что? Где? Когда? **16.20** Сериал **"НА УГЛУ У ПАТРИАРШИХ". 17.30** "Пять вечеров". **18.50** Сериал **"ХОЗЯЙКА СУДЬБЫ". 19.50** Сериал **"УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ". 21.00** Время. **21.30** Сериал **"ВРЕМЯ ЖЕСТОКИХ". 22.30** Тайны века. "Рихард Зорге, которого мы не знали". **23.30** Дневник Московского кинофестиваля. **23.40** Кристофер Ламберт в остросюжетном фильме **"ОХОТА".** Тайному культу нинзя поручили убить за непослушание "ночную бабочку". Пол Ресайн случайно становится свидетелем этого убийства. На него начинается настоящая охота - ведь лицо нинзя не может видеть никто, кроме жертвы. Пол обращается за помощью к потомку древнего самурайского рода и просит обучить его боевым искусствам. Самурай соглашается, ведь главарь убийц - его давний знакомый... **01.40** Елизавета Уварова в остросюжетном фильме **"ЧЕРЕЗ КЛАДБИЩЕ".** Осень 1942 года. Немецкие войска подходят к Сталинграду. Группа белорусских партизан берет на себя задачу по подрыву в тылу немецких военных эшелонов. Оказавшиеся без снарядов, партизаны посылают молодого Михася к механику Бугрееву. Сопровождающим идет Сазон Иванович, по заданию партизан "сотрудничающий" с немцами. Придя в сторожку, где спрятаны авиабомбы и снаряды, они разводят огонь и начинают вытапливать взрывчатку. Но неожиданное появление немцев рушит все планы... **03.20** Роберт Шон Леонард в боевике **"ПРОТИВОСТОЯНИЕ". 04.50** Сериал Сидни Шелдона **"ИНТРИГАНКА".**

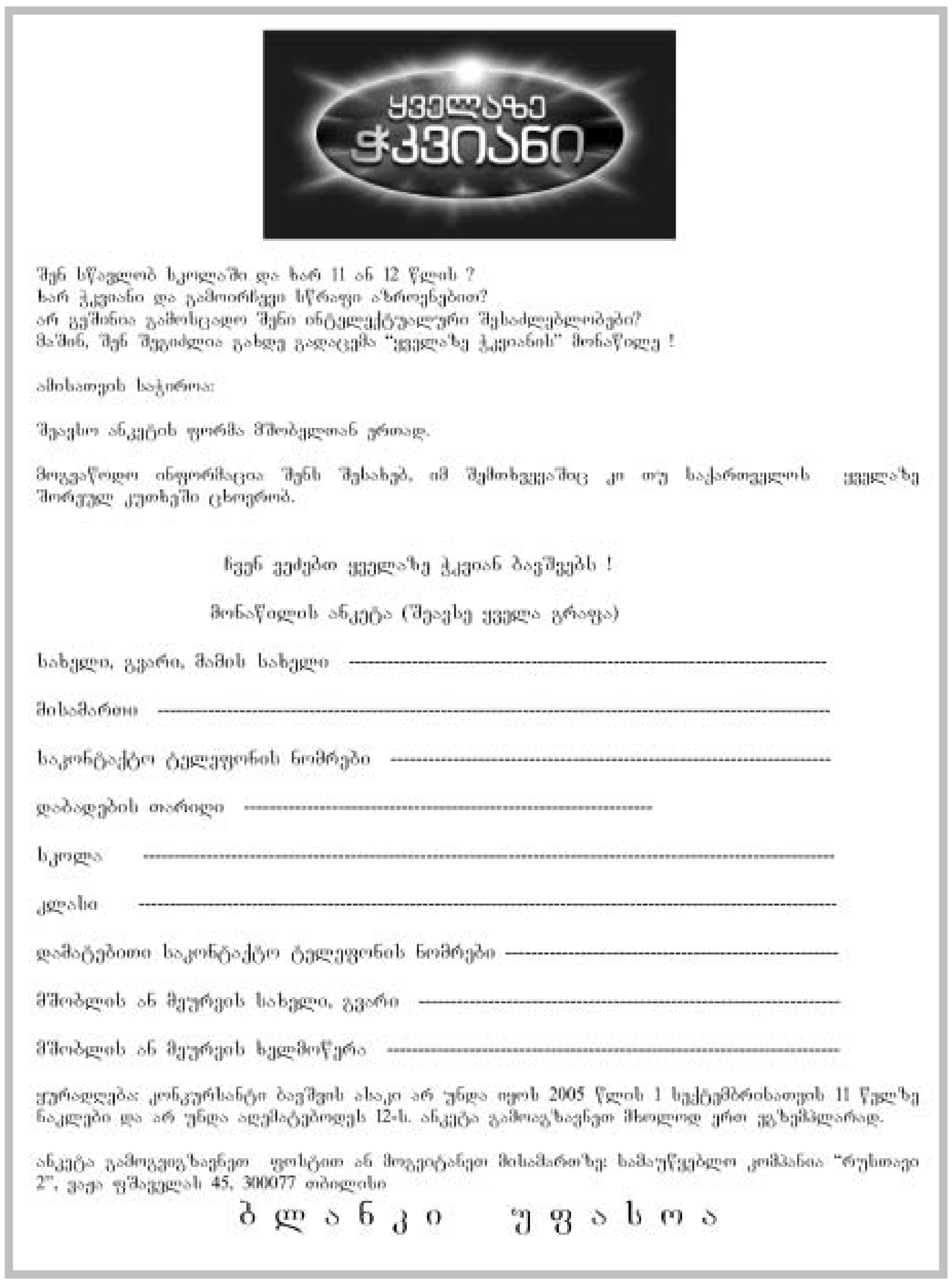

სტალინის სახლ-მუზეუმს ახალი დირექტორი ეყოლება

საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტროს მიერ წამოწყებული სამუზეუმო რეფორმა ამჯერად რეგიონულ მუზეუმზე ვრცელდება. აღნიშნული პროცესი პირველ რიგში სამუზეუმო საქმის მენეჯმენტის შეცვლის აუცილებლობას მოითხოვს, რაც ხელს შეუწყობს ქვეყნის მუზეუმების შემდგომ განვითარებას, სამუზეუმო კოლექციების დაცვა-სისტემატიზაციას, ექსპონირებასა და პოპულარიზაციას.

ამ მიზნით, სამინისტრო გარკვეულ ცვლილებას ახორციელებს სტალინის სახელმწიფო სახლ-მუზეუმშიც. მუზეუმი საერთაშორისო მნიშვნელობისაა. მასში დაცული მასალები გამოიყენებოდა და დღესაც დიდი მოთხოვნით სარგებლობს წიგნების, სხვადასხვა სახის პუბლიკაციებისა და დოკუმენტური ფილმების შექმნისათვის. მუზეუმი შესულია კატალოგში "მსოფლიო მუზეუმები", რომელიც გამოდის სხვადასხვა ენებზე და მის შესახებ ინფორმაცია განთავსებულია ინტერნეტშიც.

რაოდენ პარადოქსული უნდა იყოს, სტალინის პიროვნებისადმი ინტერესი არ შენელებულა XXI საუკუნეშიც. ჩვენს ქვეყანაში ჩამოსული უცხოელი სპეციალისტები, ტურისტული ჯგუფები და ცალკეული სტუმრები კვლავ ინტერესით ეცნობიან მუზეუმს, რომელიც დამთვალიერებლის ნაკლებობას არ განიცდის.

სამინისტროს კულტურული პოლიტიკის გათვალისწინებით, სტალინის სახლ-მუზეუმი საჭიროებს სრულ რეორგანიზაციას, საერთაშორისო სტანდარტებზე გადასვლას, და მთელი რიგი ღონისძიებების გატარებას ყველა ასპექტში რეექსპოზიციიდან დაწყებული, ფინანსური ინვესტიციების მოძიებითა და მრავლისმომცველი საგანმანათლებლო პროგრამებით დამთავრებული), რაც თავისთავად ითხოვს მუზეუმის ახალ ქმედით მართვას.

სამინისტრო სტალინის სახლ-მუზეუმის დირექტორის თანამდებობაზე წარმოადგენს ბ-ნ გაიოზ მახნიაშვილის კანდიდატურას, რომელიც წლების განმავლობაში მუშაობდა სხვადასხვა თანამდებობებზე, მათ შორის ეწეოდა სარეკლამო-საგამომცემლო საქმიანობას. სამინისტროს ხედვით, სტალინის სახლ-მუზეუმის დირექტორად გაიოზ მახნიაშვილის დანიშვნა ხელს შეუწყობს მუზეუმში ქმედითი რეფორმის გატარებას, მის შემდგომ განვითარებას და საერთაშორისო სტანდარტებზე გადასვლას.

სახლ-მუზეუმს წლების განმავლობაში ხელმძღვანელობდა ქ-ნი ლეილა აბუაშვილი, რომელიც კეთილსინდისიერად ასრულებდა მასზე დაკისრებულ მოვალეობას, რისთვისაც სამინისტრო უცხადებს მას მადლობას და იმედს გამოთქვამს, რომ ქ-ნი ლეილა კვლავ გააგრძელებს მუზეუმში მოღვაწეობას დირექტორის მოადგილედ, სამეცნიერო დარგში.

ელექტრონული ყულაბა Google-ისგან

PayPal®

მიმდინარე წელს კომპანია "გუგლი" გეგმავს წარმოადგინოს ელექტრონული გადახდების ახალი სერვისი, როგორიცაა დღეისთვის კარგად ცნობილი **PayPal.** (http://www.paypal.com);

PayPal დიდი ხანია, ცნობილია როგორც ინტერნეტგადახდის სიტემა, რომლის დროსაც არ გჭირდებათ პლასტიკური ბარათის გამოყენება, საჭიროა, მხოლოდ მიუთითოთ თქვენი **PayPal-**ის ანგარიშის ნომერი და თანხა ავტომატურად გადაირიცხება თქვენი ელექტრონული ყულაბიდან. თავის მხრივ, **PayPal**-ის ყულაბაში ზეთანხის შეტანის ბევრი გზა არსებობს.

ინტერნეტმომხმარებლები გაცილებით დაცულად გრძნობდნენ თავს, როდესაც ონლაინგადახდებისას, პლასტიკური ბარათის გამოყენებისგან თავის არიდების საშუალება ეძლეოდათ. **PayPal**-მა დიდი პოპულარობა მოიპოვა როგორც მომხმარებლებში, ისე ინტერნეტკომპანიებში. 2002 წელს კომპანია **E-Bay**-მ (ყველაზე ცნობილი და მასშტაბური აუქციონი ინტერნეტში http://www.ebay.com) იყიდა **PayPal** 1,3 მილიარდ დოლარად. დღეისთვის ელექტრონული ყულაბის მომხმარებელთა რაოდენობა 70 მილიონს აჭარბებს.

1998 წელს ორი სტენფორდელი მათემატიკოსის ლარი პეიჯისა და სერგეი ბრინის (წარმოშობით მოსკოველი ებრაელია) მიერ დაარსებული კომპანია, რომლის საწყისი კაპიტალი 100 ათასი დოლარი იყო, რამდენიმე წელიწადში უზარმაზარ საძიებო მონსტრად იქცა. დღეისთვის "გუგლის" საძიებო მანქანა 8 მილიარდ ინტერნეტდოკუმენტში ეძებს. ბოლო მონაცემებით, გუგლის აქციების საერთო ღირებულება ბაზარზე 81 მილიარდ დოლარს შეადგენს. კომპანიის ძირითადი შემოსავალი მოდის ძებნისას გამოტანილი პატარა სარეკლამო ტექსტური ბანერებით, რომლებიც ძებნისას გამოდის და შინაარსობრივად ახლოს დგას საძიებო სიტყვებთან და წინადადებებთან.

გუგლის ამ ნაბიჯმა სერიოზული დარტყმა მიაყენა პრაქტიკულად მონოპოლ კომპანიას ამ სფეროში. თუ თვალს გადავავლებთ "გუგლის" ისტორიას, შეიძლება ვივავარუდოთ, რომ მისი გამოსვლა ელექტრონული გადახდების ბაზარზე ისეთივე წარმატებული იქნება, როგორც სხვა.

ჯერჯერობით კომპანიის ხელმძღვანელობა არანაირ კომენტარს არ აკეთებს ამ თემაზე.

რობერტ დე ნირო მამის შესახებ

რობერტ დე ნირო მამას იხსენებს და მის შემოქმედებას ფრანგულ საზოგადოებასაც ახსენებს. ჩრდილო-აღმოსავლეთ საფრანგეთში, პატარა ქალაქ რუბეში ჰოლივუდელმა მსახიობმა გახსნა გამოფენა, რომელზეც მამის ფერწერაა გამოფენილი, სულ 56 ნახატი. "ეს მართლაც შესანიშნავი გამოფენაა. სევდა მიპყრობს ხოლმე, როცა ვფიქრობ, რომ მისთვის გაკეთებულ ღონისძიებას თვითონ ვერ ესწრება", - ემოციებს ვერ ფარავდა მსახიობი მამის გახსენებისას, რომელიც ათიოდე წლის წინ გარდაიცვალა.

გამოფენა მნიშვნელოვანია იმ მხრივაც, რომ ის უფროსი დე ნიროს ნამუშევრების პირველი ევროპული ექსპოზიციაა. მხატვარი დე ნირო 60-იან წლებში საფრანგეთში ცხოვრობდა, ეცნობოდა მატისის, მანეს, გოგენისა და სხვათა შემოქმედებას და შთაგონებასაც მათი ტილოებიდან იღებდა. გამოფენა რუბეს მუზეუმში მიმდინარეობს.

11 სექტემბრის მხატვრული გაცოცხლება

ამერიკელი მხატვარი კერი სკარბაკი 30-ზე მეტჯერ გადმოხტა მეხუთე სართულიდან, რათა 11 სექტემბერი ფოტოსერიით "გაეცოცხლებინა".

ფოტოკამერამ ჩიკაგოში თანამედროვე ხელოვნების მუზეუმის სახურავიდან კერი სკარბაკის ყოველი ნახტომი აღბეჭდა. იდეა სკარბაკს მას შემდეგ დაებადა, რაც ნიუ იორკში 11 სექტემბრის ტერაქტის შედეგად ორი ცეცხლწაკიდებული მაღალსართულიანი შენობა ნახა. "ამ სანახაობამ იმდენად შემძრა, აუცილებლად მივიჩნიე, მიმეგნო რაღაც შემოქმედებითი გამოსავლისთვის", - ამბობს მხატვარი. თუმცა, სკარბაკის გამოსავალმა ყველა როდი აღაფრთოვანა. მაგალითად, ნიუ იორკის მერმა მხატვრის პროექტს გულისამრევად გამაღიზიანებელი უწოდა.

34 წლის სკარბაკს ამ პროექტამდეც ჰყვარებია აივნებიდან, ხეებიდან, კიბეებიდან ხტომა, ოღონდ მაშინაც ამ ყველაფერს შემოქმედებითი დატვირთვა ჰქონდა. სკარბაკის შემოქმედებითი გადაწყვეტა არ მოსწონთ არც ტერაქტის დროს დაზარალებულებს.